

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 39 (2170) 1991 RUGSĖJIS-SEPTEMBER 24

LIEUVIŲ SAVAITRAŠTIS — LITHUANIAN WEEKLY

2185 STAVEBANK RD., MISSISSAUGA, ONT. L5C 1T3, CANADA

Tel. (416)275-4672

Simboliai ir darbai

Visų šalių ir šimtmečių tautos jungia ta pati kovų, neramumų, nesuvaldomo judėjimo gija. Žmonijos istorija perpinta nesibaigiančiomis kovomis, kuriose akmeninė strėlė ir branduolinė galvutė reiškia tą patį. Ginklas, koks jis bebūtų, neša mirtį. Bet mirtis nevienoda. Pavergėjo ir laisvės kovotojo po vienu antkapiu niekas neguldo.

IŠSKYRUS XIV š. teritorinį išsiplėtimą ir Vytauto Didžiojo laimėjimus, mūsų tauta, apsupta grėsmingų kaimynų, amžiais kovojo dėl savarankiškumo ir laisvės. Kovos alino kraštą, stabdė greitesnę pažangą, bet grūdino žmones, diegė kažką brangaus ir niekuo nepakeičiamo. Ir jei po žudynių Vilniuje 1991 m. sausio 13 ir Medininkuose liepos 31 su motinų ašarom tryško pasiryžimas kovą laimėti — pasaulis matė, gal ne visiems pažįstamais pavidalais, išskylančią Pilėnų dvasią, priskėlusią pasakų ir padavimų senovę, kuri savo reikšme niekada negalėjo išnykti, nes kas gi kitas būtų galėjęs įkvėpti šiandieninį už laisvę kovojantį lietuvį? Šita per amžius susiklosčiusia tautos dvasia (pavadinim ją kaip norim: romantiniais sentimentais ar tikrovės primiršimu), tuo brangių dalykų niekam nevalia prekiauti, nes tai vienintelis mūsų tautos ginklas, apgynęs kartų kartas nuo išnykimo. Tai pagrindinis kamienas, nuo kurio šakojasi tautos gyvenimo sulapojimas ir žydėjimas. Tą pagrindą praradus, laisvės kovoję gyvybių ir kraujo aukų atsisakius, pakibutume kaimynų vėjuose ir nebežinotume į kurią pusę mus galingesnis nupūs. Tvirtai stovėti — tai pirmoji sąlyga tiems, kurie siekia laisvės ar nori ją išlaikyti. Silpnumas, kaip paslėpti žibintai, rodo priešų kelią, kuriuo galima artėti, villioti, apgauti ir pavergti. Užtat paaukotos gyvybės stiprina kovą, o ne silpnina — jos, iškilusios virš minios, tampa įamžintais laisvės simboliais.

PRIE tų aukų nusilenkiame, susimąstome. Gal ir maži jaučiamės, nes per mažai atiduodame, o daug laukiame. Gal buvome susvyravę ir irzlūs, kai pergalė slapstėsi kažkur už tamsių kalnų, kuriuose lengva paklysti. Buvo nemažai balsų apie nelanksčią Lietuvos viršūnių politiką, apie užsikirtusius, jausmų verpetuos na papuolusius vadovus, pradėjusius tolti nuo realybės. Nuomonės yra nuomonės. Gera, kad jas galima laisvai reikšti spaudoje ar kitais ryšių būdais. Vieniems jos gali būti tik normali vyriausybės kritika, gal net skatinimas pamėginti kitaip orientuotis. Tačiau kitiems jos gali atrodyti kaip žalingas ardymas vienybės, kurios šiandien labai reikia. Viskas priklauso nuo to, kas ir kaip skleidžiamą mintį prima, kaip ir kam panaudoja, ir kokiais tikslais ji skleidžiama. Taigi — kas vieniems kritika, kitiems pavojingi susvyravimai, keliantys labai rimtą rūpestį, kad nepasitenkinimai nevirstų "meškos patarnavimu": užmuškim muse, ir viskas bus gerai. Lietuva jau laisva, formaliai įgyvendinusi nepriklausomybę, paskelbtą prieš pustrėčių metų. Tai laimėjimas, džiaugsmas ir triumfas, ir tai ne vienai kuriai tautos daliai, bet visiems, net ir tiems, kuriems kietieji vyriausybės principai nepatiko. Kas gerai ir ne taip gerai — šiandien turi rodytis toje pačioje pergalės šviesoje. Vienodai visų laukia dideli darbai, kurių už mus niekas nepadarys. Duoti, kad gautume — turėtų būti visų mūsų tėvynės atstatymo pagrindinis principas, galintis įveikti ir nuomonių skirtingumus. O nuopelnų dabar dar niekam nereikėtų dėti ant svarstyklių. Ateitis — patikimesnis teisėjas. Č. S.

Baltijos kraštai — Jungtinių Tautų nariai

Š.m. rugsėjo 17 d., 3.30 v.p.p., Niujorko laiku Jungtinių Tautų visumos posėdyje Lietuva, Latvija ir Estija buvo priimtos į šią tarptautinę organizaciją pilnateisėmis narėmis. Prie organizacijos rūmų iškilo Baltijos kraštų vėliavos. Visumos posėdžio dalyviai nuodirdžiais plojimais pasitiko tris naujas nares, grįžusias į tautų bendruomenę. Baltijos valstybės buvo ir Tautų Sąjungos narėmis, kol jos buvo okupuotos ir įjungtos į Sov. Sąjungą.

Lietuva buvo įregistruota 166 valstybe. Lietuvos delegacijai vadovavo jos prezidentas Vytautas Landsbergis. Ją dar sudarė užsienio reikalų ministras A. Saudargas, Aukščiausiosios tarybos užsienio komisijos pirm. E. Zingeris ir G. Šerkšnys. Lietuvos atstovų prie Jungtinių tautų paskirtas generalinis konsulas A. Simutis.

Lietuvos prezidentas V. Landsbergis Jungtinių tautų visumos posėdyje pasakė reikšmingą kalbą. Seną Lietuvos valstybę kaimynai iš pasaulio žemėlapiu buvo išbraukę net du kartus, bet ji vėl agimsta iš Antrojo pasaulinio karo pelenų savo žmonių kančia, kova, darbu ir tikėjimu. Lietuva visada tikėjo tiesa ir teisingumu. Skriauda ir neteisėybė gali būti tik laikina. Lietuva, tikėdama teise ir teisėtumu, taip pat atsisakė baimės ir melo. Šios savybės pasirodė stiprenės už tankus ir raketas.

Lietuviai visada jautėsi laisvi dvasioje. Jie sukaupė nežinotą politinį patyrimą, kuriuo gali pasidalyti ir su kitais. Pasaulis jau pamatė grįžtančią Lietuvą iš nebūties. O į Lietuvą ateina šviesėjantis pasaulis.

V. Landsbergis reikalavo, kad iš Lietuvos teritorijos būtų išvesta sovietinė kariuomenė. Lietuva neturi jokio priešiško ir nejaucia keršto nė vienai kaimynei. Ji nori sukurti demokratine valstybę, pagrįstą tautybių ir žmogaus teisėmis bei orumu.

Rugsėjo 17 d. rytą, JAV prezidento G. Bush'o kvietimu, Baltijos šalių delegacijos buvo priimtos Baltuosiuose rūmuose, kaip praneša Lietuvių informacijos centras.

Prezidentas G. Bush'as, Valsybės departamentu sekretoriaus pirmasis pavaduotojas L. Eagleburger, gynybos ministras R. Cheney, tautinio saugumo tarybos pirm. B. Scowcroft'as, Baltųjų rūmų štabo viršininkas J. Sununu dalyvavo pokalbiuose apie Baltijos kraštų ateitį. Pagrindinis klausimas — sovietų kariuomenės išvedimas. G. Bush'as pastebėjo esamus sunkumus Sov. Sąjungoje. V. Landsbergis pareiškė, kad Sov. Sąjungos kariuomenės buvimas Lietuvoje ir kitose Baltijos valstybėse yra nelegalus. Jis pabrėžė, kad 1994 m. terminas yra visiškai neįmanomas. A.

Lietuvos aukščiausiosios tarybos pirmininkas VYTAUTAS LANDSBERGIS, laimėjęs valstybinę respublikos nepriklausomybę, rodo pergalės ženklą. Ši nuotrauka buvo atspausdinta prancūzų spaudoje

Lietuvai kenksmingi atgarsiai

Vatikano radijas paskelbė, kad Lietuvos aukščiausiojo teismo pirmininkas Luošys paneigė amerikiečių spaudoje pasirodžiusią klaidingą informaciją apie nacių nusikaltėlių reabilitavimą Lietuvoje.

Pagal 1990 m. gegužės 2 d. priimtą Lietuvos įstatymą reabilituojami tik tie asmenys, kurie priešinosi sovietų ir nacių okupacijai režimui. Tie, kurie dalyvavo beginklių žmonių žudymuose, kankinimuose ir tautžudystės nusikaltimuose, negali būti reabilituojami.

Teismo pirmininkas primena, kad yra išteisinami buvę tremtiniai, ypatingų tribunolų ir sovietinės Lietuvos teismų įkalinti asmenys, nuteistieji už dalyvavimą rezistencinėje kovoje prieš sovietinę okupaciją su sąlyga, kad jų veikla nebuvo susieta su beginklių žmonių žudymais bei kankinimais. Taip pat išteisinami žmonės nuteisti už taip vadinamą prieš sovietinę agitaciją bei propagandą. Teisų atstatymo pažymėjimai išduodami, kai papildomo patikrinimo duomenys neįrodo, jog asmenys bendradarbiavo su naciais, vykdė tautžudystės nusikaltimus.

Klaidinga ir netikslinė informacija apie tariamą nusikaltėlių reabilitavimą sukėlė platų ir Lietuvai kenksmingą atgarsį kai kuriuose amerikiečių sluoksniuose ir žydų bendruomenėse. Spauda ir žydų bendruomenė apie tai buvo painformuotos iš lietuvių pusės.

Klaidinga informacija

Lietuvos aukščiausiosios tarybos pirmininkas Vytautas Landsbergis, kaip praneša LIC, Niujorke pareiškė (buvo atvykęs į Jungtinių Tautų visumos posėdį), kad šiuo metu platinamos žinios iš Varšuvos pateikia labai iškreiptą Lietuvos — Lenkijos santykių vaizdą.

"Aš negaliu patikėti, kad Lenkijos užsienio reikalų ministras K. Skubiševskis tikrai numato santykių išsaldymą, kai jis kalba apie galimą grįžimą į tuos santykius, kurie buvo tarp abiejų šalių tarp abiejų pasaulinių karų. Galbūt "Financial Times" korespondentas nebuvo istoriškai kompetentingas ir netiksliai pateikė p. Skubiševskio mintį, bet ir priežastis, dėl kurių atidėtas jo vizitas į Vilnių, mums yra

žinoma iš abiejų šalių užsienio reikalų ministerių draugiško pokalbio ir susitarimo Maskvoje: tai SNO generalinės asamblėjos atidarymas Niujorke tuo pačiu numatytu metu, o ne kokie nors kiti dabartiniai aiškinimai. Mažumų teises Lietuvoje garantuoja Lietuvos įstatymai.

Lietuva jau 1991 m. vasario 21 d. įteikė Lenkijai tautinių mažumų sutarties projektą. Po trijų mėnesių Lenkijos vyriausybė atsakė, kad tokio turinio atskira sutartis jai atrodo nėra reikalinga. Pasak V. Landsbergio, pareiškimo "Financial Times" laikraščiu apie norą parengti tautinių mažumų sutartį lietuviai vertina kaip konstruktų žingsnį reikiama kryptimi.

Reiškiamas nepasitikėjimas

Amerikos žurnalas "Newsweek" rugsėjo 16 d. laidoje išspausdino korespondentų J. Alter'io ir M. Meyer'io straipsnį, kuriame klausiama: ar Lietuva dovanoja genocido nusikaltėliams?

Straipsnyje pažymima, kad Lietuvos vyriausybės prokuroras teisų atstatymo pažymėjimus išduoda daugiausia asmenims, kurie nukentėjo nuo sovietų priepaudo. Bet gali būti, pasak straipsnio, ir tokių išteisintų asmenų tarpe ir nacių nusikaltėlių.

Į žydų nusikundimą, kad (Nukelta į 9-tą psl.)

"Vakariečiai nepajudino nė piršto..."

Lietuvos aukščiausiosios tarybos pirmininko VYTAUTO LANDSBERGIO pokalbis su žymiuoju Prancūzijos dienraščiu "Le Figaro", kuriame pareiškė, kad Lietuvos kovoję už nepriklausomybę vakariečiai neteikė nė mažiausios pagalbos

"Le Figaro" bendradarbis Renaud Girard, nuvykęs Vilniun, susitiko su V. Landsbergiu ir pateikė jam visą eilę būdingų klausimų. Pokalbis buvo išspausdintas 1991. IX. 2 laidoje drauge su V.L. nuotrauka, kurioje matyti V.L. iškėlęs ranką, rodančią pergalės ženklą V (victoria — pergalė).

Korespondentas pirmiausia domėjosi, kaip V.L., 35-rius metus profesoriavęs, staiga perėjo politikon. V.L.: "Iš Jūsų klausimo atrodo, kad be manęs nieko nebūtų buvę. Ne. Tai, kas turėjo įvykti, būtų įvykę ir be manęs. Tiksliai įvykiai galbūt būtų kiek kitaip klostėsi".

— Bet kas paskatino eiti ta linkme? Juk neturėjote jokios politinės patirties?

— Nors namoma kitaip, aš dalyvavau ištisus dešimtmečius dabarties įvykių paruošime. Per tuos uždarmo metus mūsų visuomenė brenė, ir aš nebuvau joje pasyvus. Muzikos, meno istorijos paskaitose, savo raštuose kėliau vertybes, kurias turėjome ginti. O tos vertybės buvo priešingos toms, kurias skleidė Sov. Sąjunga. Mano akademiniui kolegos ir aš pats gynėme savo muziką ne dėl muzikos, savo meną dėl meno. Mes norėjome įrodyti, kad Lietuva egzistuoja kaip savita istorinė ir kultūrinė būtis. Mūsų kova pagrindu buvo politinė.

— Tai buvo savotiška kultūrinė rezistencija?

— Taip. Kai sovietai numalšino slapta karinę mūsų rezistenciją miškuose (nuo 1945 iki Stalino mirties), mano kartos žmonės tęsė kovą savito būdu. Jie betgi niekad neužmiršo ano tragiško mūsų istorijos laikotarpio ir laukė tinkamos progos. Chruščiovinis atolydis nešė didelę viltį, kuri greitai dingo. Kruvinas vengrų revoliucijos numalšinimas 1956 m. mus įtikino, kad kova už nepriklausomybę bus ilga ir kad reikia ruošti kantriai.

— Tą dieną, kai buvote išrinktas prezidentu, t. y. 1990 m. kovo 11-tąją, paskelbė nepriklausomybę. Ar tai nebuvo trumputį per drąsu?

— Tai buvo nuspręsta iš anksto. Sprendimas buvo subrandintas mūsų Sąjūdyje, kurio pirmininku buvau išrinktas 1988 m. Rinkiminė mūsų programa į parlamentą numatė nepriklausomybės paskelbimą nedelsiant. Svarstėme, geriau eiti kompromisų bei manevravimo keliu, ar daryti šuolį. Padaryti sprendimą mums padėjo Gorbačiovas!

— Kaip tai suprasti?

— Jo ano meto vieši pareiškimai mumyse nekėlė jokios iliuzijos. Reikėjo veikti greitai. Jis, lankydamasis pas mus 1990 m., pabrėžė reikalą išleisti sovietinį įstatymą, kurio remuose respublikos galėtų bręsti. Tie reimai praktiškai betgi blokuotų bet kokią nepriklausomybę. Po dviejų mėnesių jisai sušaukė trečią Aukščiausiąją tarybą, kad gautų platesnius įgaliojimus. Mums buvo svarbu paskelbti nepriklausomybę prieš to įstatymo priėmimą. Mes buvome jau nepriklausomi kovo mėnesį, o anas nevalyvas įstatymas buvo priimtas balydyje.

— Esate šachmatininkas. Visa tai, ką pasiekėte per tuos dvejus metus, buvo planuota iš anksto, ar improvizuota?

— Mes žinojome, kokių priemonių imtis nieko nepaisant. Pirmieji mūsų smūgiai buvo pramatyti, bet negalėjome pramatyti kito žaidėjo ėjimų. Psichologiškai mes buvome pasiruošę viskam, net ir kariniam antpuoliui.

— Kai sovietų kariniai daliniai puolė 1991 m. sausio 12-13, ar nemanote, kad viskas baigta, kad būsime suimtas kaip ir Allende savo rūmuose?

— Taip, mes taip manėm, ir tai ne vieną kartą. Tačiau nebijojom, nes buvome pasirūję. Tiesa, ta naktis buvo labai tragiška. Mano gaunamos žinios sakė, kad lietuviai žūsta prie televizijos bokšto, o aš neturėjau jokių priemonių sustabdyti tas žudynes. Bandžiau pasiekti Gorbačiovą Kremliuje, bet jo sekretorius pareiškė, kad negalima jo žadinti vidurnaktį. Nevilties pagautas kreipiausi į Baltuosius rūmus Vašingtone. Atsiliepė automatas. Tuo momentu tikrai jaučiausi apleistas ir Rytų ir Vakarų.

— Mes žinojome, kokių priemonių imtis nieko nepaisant. Pirmieji mūsų smūgiai buvo pramatyti, bet negalėjome pramatyti kito žaidėjo ėjimų. Psichologiškai mes buvome pasiruošę viskam, net ir kariniam antpuoliui.

— Kai sovietų kariniai daliniai puolė 1991 m. sausio 12-13, ar nemanote, kad viskas baigta, kad būsime suimtas kaip ir Allende savo rūmuose?

— Taip, mes taip manėm, ir tai ne vieną kartą. Tačiau nebijojom, nes buvome pasirūję. Tiesa, ta naktis buvo labai tragiška. Mano gaunamos žinios sakė, kad lietuviai žūsta prie televizijos bokšto, o aš neturėjau jokių priemonių sustabdyti tas žudynes. Bandžiau pasiekti Gorbačiovą Kremliuje, bet jo sekretorius pareiškė, kad negalima jo žadinti vidurnaktį. Nevilties pagautas kreipiausi į Baltuosius rūmus Vašingtone. Atsiliepė automatas. Tuo momentu tikrai jaučiausi apleistas ir Rytų ir Vakarų.

— Kokia buvo tada Jūsų nuotaika?

— Maniau, kad planas mus sunaikinti pradėtas vykdyti. Reikėjo tikrai ryžtingai laikytis savo vietos, pasirušius mirti. Bet taip pat buvome tikri, kad šis antpuolis ateityje sustiprins mūsų teisinį pagrindą. Net ir trumpi susirėmimai Raudonosios armijos su suverenios Lietuvos pajėgomis stiprintų mūsų nepriklausomybę. Tą naktį išėjau iš savo patalpų ir drauge su ginkluotais mūsų vyrais, kunigo akivaizdoje, davėme priesaiką. Tai buvo mūsų kariuomenės gimimo aktas, valstybingumo ženklas, kariuomenės, skirtos valstybei ginti.

— Ar negalėjote kreiptis telefonu į kitus Vakarų valstybių šefus?

— Neturėjome nei laiko, nei

— Nusivylimas nėra tikrasis žodis, išreiškias to momento nuotaiką. Mes sutikome visišką vakariečių solidarumo nebuvimą kaip tikrovę, prie kurios reikia prisitaikyti. Pogrindžio kovose po karo mes grūmėmės už Vakarų vertybes. O Vakarai nepajudino nė mažosio pirštelo mums padėti. Prie to mes jau buvome pripratę.

— Ar nusivylėte vakariečių laikysena po sausio įvykių?

— Nusivylimas nėra tikrasis žodis, išreiškias to momento nuotaiką. Mes sutikome visišką vakariečių solidarumo nebuvimą kaip tikrovę, prie kurios reikia prisitaikyti. Pogrindžio kovose po karo mes grūmėmės už Vakarų vertybes. O Vakarai nepajudino nė mažosio pirštelo mums padėti. Prie to mes jau buvome pripratę.

— Ar nusivylėte vakariečių laikysena po sausio įvykių?

— Nusivylimas nėra tikrasis žodis, išreiškias to momento nuotaiką. Mes sutikome visišką vakariečių solidarumo nebuvimą kaip tikrovę, prie kurios reikia prisitaikyti. Pogrindžio kovose po karo mes grūmėmės už Vakarų vertybes. O Vakarai nepajudino nė mažosio pirštelo mums padėti. Prie to mes jau buvome pripratę.

telefono numerių. Kas penkios minutės plaukė dramatiškos žinios, ir mes ruošėmės ginkluotai kovai. Aplink parlamentą buvo susirinkusi labai didelė minia, o viduje — parlamento nariai posėdžiavo. Aš kreipiausi į žmones per televiziją, sakiau, kad mes galbūt vėl būsime okupuoti, tačiau moraliniu požiūriu istorijos akivaizdoje jau esame laimėję.

— Kada pavyko susisiekti su Gorbačiovu?

— Tiksliai sekančią dieną.

— Kokį įspūdį tada jis padarė?

— Žmogaus, kuris visai nesu-prato, kas darosi. Atrodė, jis nežinojo apie žudynes. Susidariau įspūdį, kad tai žmogus, kuris mato įvykius per iškreipiančią prizmę ir yra susidarius totaliai abstraktų situacijos vaizdą. Nežinau, ar dėl to buvo kalti jo aplinkos žmonės, ar tokį įvykių vaizdą susidarė dėl asmeninių motyvų. Jis kalbėjo bendrybiniais terminais — kliesėmis. Vis dėlto man pavyko paveikti, kad padarytų skubius sprendimus — leistų pirmosios pagalbos autovežimiams paimti sužeistuosius.

— O koks buvo rusų prezidento Boriso Jelcino vaidmuo visoje toje byloje?

— Jis buvo vienintelis, kuris mums pagelbėjo, ir tai tuojau pat. Jis kreipėsi į rusų kariuomenę, ragindamas nekelti rankos prieš civilius lietuvius, nedalyvauti išpuoliuose prieš žmones, teisėtai siekiančius nepriklausomybės.

— Taigi tuose kritiškuose momentuose rusas Jelcinas jus daug daugiau palaikė nei vakariečiai?

— Taip, tikra tiesa, ir tai ne vieną kartą. Jis buvo pirmasis pripažinęs mūsų nepriklausomybę, vienintelis mus laikęs po dramatiškų įvykių 1991 m. sausį, o po perversmo Maskvoje vėl mes atsiradome toje pačioje barikadų pusėje. Jis grūmėsi, kai vakariečiai atsargiai laukė, iš kur papūs vėjai. Vakarai iš tikrųjų buvo pasiruošę sutikti su perversmininkų valdžia.

— Ar nusivylėte vakariečių laikysena po sausio įvykių?

— Nusivylimas nėra tikrasis žodis, išreiškias to momento nuotaiką. Mes sutikome visišką vakariečių solidarumo nebuvimą kaip tikrovę, prie kurios reikia prisitaikyti. Pogrindžio kovose po karo mes grūmėmės už Vakarų vertybes. O Vakarai nepajudino nė mažosio pirštelo mums padėti. Prie to mes jau buvome pripratę.

(Nukelta į 2-rą psl.)

Prancūzijos užsienio reikalų ministras ROLAND DUMAS (dešinėje) Lietuvos parlamento rūmuose Vilniuje su jo pirmininku VYTAUTU LANDSBERGIU jo kabinete. Ši nuotrauka buvo paskelbta prancūzų spaudoje, kuri plačiai rašė apie Lietuvos nepriklausomybės pripažinimą

TEVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ont. L5C 1T3, Canada. Tel. (416) 275-4672. FAX (416) 275-1336. Second class mail reg. nr. 00509 LEIDEJAS: Kanados lietuvių katalikų kultūros draugija "Žiburiai" REDAGUOJA: kun. dr. Pr. Gaida, Vyt. Kastytis, J. Andriulis, Vyt. Balčiūnas, Č. Senkevičius. Metinė prenumerata – \$30, pusmetinė – \$16, rėmėjo – \$40, garbės – \$50 (Amerikoje – JAV dol.), oro paštu – \$100. Pavieniai nr. – 1 doleris. Adresų keitimo reikalu kreiptis į "TZ" administraciją. Skelbimai nuosiamam nr. priimami iki ketvirtadienio. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisomi redakcijos nuožūra. Bendradarbių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiskia redakcijos nuomonę.

Tėviškės žiburiai (The Lights of Homeland, USPS 740-550) is published weekly, except 1st a. 2nd week in August and 4th week in December by Lithuanian Canadian R.C. Cultural Soc. "Žiburiai", Inc., 2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ont. L5C 1T3. Phone: (416) 275-4672. U.S. office of publication, Lewiston, NY 14092. Subscriptions: regular \$30.00, supporter \$40.00, honorary \$50.00 per year. Second Class Postage paid at Lewiston, NY. US POSTMASTER: send address changes to: "Tėviškės žiburiai", P. O. Box 1195 Lewiston, NY 14092. CANADA POST: send address changes to 2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ontario L5C 1T3. Printed in Canada.

"Vakariečiai nepajudino nė piršto..."

(Atkelta iš 1-mo psl.)

— Kuri asmenybė jums daugiausia padėjo tarptautinėje plotmėje?

— Per pastaruosius trejus metus vakariečiai galbūt veikė mūsų nepriklausomybės neviešai. Apie tai aš neturiu jokių žinių. Tačiau drįstu tikėti! Galbūt po kiek laiko sužinosime apie realias vakariečių pastangas. Tai pakeis mūsų dabartinį įspūdį. Kalbant apie viešai teiktą mums paramą, reikia pripažinti, kad pirmoji vieta mūsų širdyje priklauso Borisui Jelcinui.

— Kodėl Jelcinas jums tiek daug padėjo? Koks interesas Rusijai šiuo atveju?

— Jam, kaip ir mums, politika negali užgošti moralės. Jam, kaip ir mums, politika neturi būti vien pragmatinis apskaičiavimas, vien strategija.

— Vakariečiai Jelciną laikė "populistu"...

— Taip. Ir mane vadino visokiais vardais. Aš buvau ekstremistas, nacionalistas, provokatorius... Visų tų klišių tikslas – užmaskuoti tikrovę.

— Kai paskelbė savo nepriklausomybę, ar jautėte, kad tai Sov. Sąjungos subyrėjimo pradžia?

— Iš dalies taip. Bet tai nebuvo pirminis mūsų tikslas. Mes galvojom, kad yra nepa-neigima tautų teisė atgauti nepriklausomybę. Pramatėme, kad mūsų pavyzdys pažadins nepriklausomybės siekiančių grandinę. Tačiau nepramatėm, kad tautos atgaus nepriklausomybę taip staigiai.

— Ar atsakomybė neatrodė Jums tokia triuškinanti?

— Kai ateina galimybė pašalinti labai didelį blogį, negali ja nepasinaudoti. Jei būčiau bijojęs dalyvauti laisvės iškovojoje, būčiau buvęs apgailėtinas sovietinės dogmos vergas. Laisvės baimė, atsakomybės baimė – tai dalykai, kuriuos veltui siekė mums įdiegti sovietinė sistema.

— Pergyvenote nepaprastus istorinius momentus. Kas Jus labiausiai pradžiugino?

— Toks džiaugsmas dar neatėjo. Jo tebelaukiu.

— Kada jis ateis?

— Tą dieną, kai paskutinis sovietų kareivis pasitrauks iš Lietuvos teritorijos.

— Ar tai įvyks greitai?

— Esu optimistas. Teks dar palaukti. Reikšminga jau ir tai, kad pirmieji daliniai išvyks netrukus.

— Nesate politikas profesionalas. Kaip ilgai ketinate pasilikti šiose pareigose?

— Priklausys nuo aplinkybių. Nektinu pasilikti prezidentu ilgiau nei to reikalaus pilnai atliktas darbas. Tikiuosi, kad nebūsiu apakintas asmeninių ambicijų. Pasitikiu savo menine nuojauta, kuri nurodys man momentą, kad jau reikia užleisti vietą kitam. Menininkas visuomet gerai jaučia, kada jo darbas yra baigtas. G.

• Kas sunaikina svetimą dangų, pasistato sau pragara. Tai neregima teisybė žemėje (Stelzhammeris)

PADĖKA

Mūsų brangiam vyrui, tėveliui ir seneliui
a.a. VINCUI ZADURSKIUI

mirus 1991 m. rugpjūčio 1 d.,

nuoširdžiai dėkojame klebonui kun. Jonui Staškui už gedulines Mišias. Ačiū visiems draugams ir pažįstamiems už lankymą laidotuvių namuose, atsiųstas gėles, užprašytas Mišias ir pareikštas užuojautos žodžiai bei raštu.

Dėkojame KLB Delhi apylinkės pirm. S. Beržiniui ir KLK moterų draugijos Delhi parapijos skyriaus pirm. B. Vytienei atsisveikinusiems su velioniu prie karsto. Ypatingą padėką reiškiamo karsto nešėjams ir choristams, Tautos fondo atstovui J. Vitui, kuris paruošė šventovę ir sklandžiai pravedė bei tvarkė aukų rinkimą.

Ačiū visiems aukojusiems velionies vardu – "Tėviškės žiburiams", Pagalbos Lietuvai vajui, Tautos fondui, "Norfolk General" ligoninei ir "Cancer Society". Ačiū ponioms – A. Alėiūnienėi ir O. Čekienėi su dukra už paruoštą vaisių ir visoms ponioms už pyragus.

Jūsų visų nuosirdumas palengvino mums skaudžią netekimo valandą. Ačiū visiems.

Stasė Zadurskienė su šeima

REMKIME KANADOS LIETUVIŲ FONDA!

Iki šiol šis fondas išleido per 700,000 dolerių lietuviškai kultūrai, menui, švietimui paremti. Pagrindinis fondo kapitalas yra neliečiamas, tikslai palūkanos skiriamos lietuviškai veiklai įvairiose srityse.

Sudarydami testamentus, bent dalį turto palikime Kanados lietuvių fondui (Lithuanian-Canadian Foundation).

Tapkime šio fondo nariais ir aukokime jam! Visos aukos atleidžiamos nuo valstybinių pajamų mokesčių.

Testamentines ir kitas aukas siųsti:

Lithuanian-Canadian Foundation, 1573 Bloor St. W., Toronto, Ont. M6P 1A6.

Šio fondo šūkis: **"Kapitalas Lietuvai, palūkanos – lietuvių bei išlaidoms"**

Grėsmingos jėgos Lietuvos kelyje

Užkietėję komunistai, jedinstvininkai, kai kurie lenkų frakcijos deputatai ir Lenkijos memorandininkai

STEPAS VARANKA

1990 m. pabaigoje Lietuvoje, ypač Vilniaus krašte, pasklido Lenkijos 29 mokslininkų grupės provokojantis ultimatyvinis "memorandumas" dėl lenkų padėties Lietuvoje.

Pasirašiusių tarpe yra ir buvęs Vilniaus krašte lenkų AK ("Armijos krajojovs") buvęs karininkas Roman Korab-Zebryk. Dabar jis yra Lenkijoje mokslininkas su doktorato laipsniu. Neseniai yra išleisdinęs knygą "Armija krajowa na Wilenszczyźnie".

Šio platinamo Lietuvoje "memorandumo" nuorašai buvo pasiųsti: Lenkijos prezidentui, premjerui, užsienio reikalų ministeriui, Lenkijos pirmui kardinolui Glempui, popiežiaus atstovui, JT žmogaus teisių komisi-jai, Europos tarybai, Amerikos lenkų kongresui ir Vilniaus lenkų žurnalui "Magazyn Wilenski", kuris paskelbė jį 1990. IX.1-15, nr. 17.

Jį perspausdino Vilniaus rajono deputatų tarybos laikraštis "Draugystė", kuris išsena lietuvių, rusų ir lenkų kalbomis. Kiek vėliau jį pakartojo Šalčininkų lenkų laikraštis "Lenino priesakai".

Memorandumo turinys

"Mes, pasirašiusieji šį memorandumą, kreipiamės į Lenkijos respublikos valdžią, taip pat ir Lenkijos pasaulio visuomenę dėl ypač sunkios padėties lenkų, gyvenančių Vilniaus teritorijoje... Prieš Antrąjį pasaulinį karą Vilnija buvo Lenkijos valstybės integralinė dalis". Lenkai nepasako, kad toji "integralinė" dalis buvo per prievartą 1920.X.9 užgrobita ir prijungta prie Lenkijos valstybės.

Toliau seka nepalanki Lietuvai, sufabikuota statistika, kad 1931 m. Vilniuje buvo tik 0.73% lietuvių. Paskak memorandumo autorių, Lietuvai 1939 m. atgavus Vilnių ir Vilniaus kraštą, jame buvo vedama brutali anti-lenkiška politika. Vilniaus lenkai buvę labai išretinti. Prie to prisidėję masiniai suėmimai ir išvežimai į Sovietų Sąjungą. Vėliau vykę vežimai darbams į Vokietiją, po to – privertinis lenkų perkeltas į Lenkiją. Vilnija netekusi tūkstančių lenkų.

Besikeičiant Lietuvos valdžiom ir toliau buvusi vykdoma nuosekli lenkų lietuviniui akcija, didelė diskriminacija, slaviškų geografinių pavadinimų ir pavardžių lietuvinimas.

Ikikarinės Lietuvos valdžia glaudžiai bendradarbiavusi su hitlerine Vokietija, Sov. Sąjunga. Ir dabartinė Lietuvos valdžia esą laikosi tos pačios politikos.

Sąjūdininkai esą dažnai kar-toja, kad Vilnijoje nėra lenkų, tik "vietiniai" – "tuteišiai". Tvirtinama, kad lenkai, kurių pavardės baigiasi galūne "vič", yra iš tikrųjų lietuviai "vyčiai". Lietuvos valdžia negailinti pinigų ir propagandos lenkų nutautinimui.

Vilniuje esą daugiau kaip 300.000 lenkų. Esą jiems kliudoma išeiti aukštąjį mokslą, gauti aukštesnio darbo administracijoje. Nepriimami į Kauno seminariją. Daugeli metų neturėjo savo televizijos. Buvę draudžiam laisvės lenkišką spaudą. Ejęs tik valdžios išlaikomas "Czerwony Sztandar", dabartinis "Kurier Wilenski". Lenkai neturėję savo vyskupo, negalėję naudotis Vilniaus katedra. Lenkų "Armijos krajojovs" kariai buvę vadinami fašistais ir banditais... Specialios lietuvių grupės naikinusios Vilniaus žydus, lenkus ir rusus. Lenkų parapijų skaičius iš 80 sumažintas iki 60, ir jų daugumoje dirbą lietuviai kunigai.

Iš buvusių 1952-1953 m. 345 lenkiškų mokyklų likę 92. Kunigų tikslas nesąs pastoracinis, o lenkų nutautinimas. Dalis Lietuvos katalikų hierarchijos, Vilniaus arkivyskupijos valdytojas arkiv. Julijonas Steponavičius esą glaudžiai bendradarbiavo su kraštutiniu Sąjūdžio sparnu skriausdami lenkus. Atvykstantiems iš Lenkijos į Lietuvą lenkų svečiams kunigams neleidžiama sakyti lenkiškai pamokslų ir klausyti išpažinčių...

Dr. Gina J. Ginčauskaitė
optometristė

1551 Bloor Street West,
Toronto, Ont. M6P 1A5
(prie Lietuvių namų)

Priima pacientus pagal susitarimą

Telefonas 532-7115
Susitarus prima pacientus ir vakarais

Lietuvos valdžia net galvoti neleidžianti apie lenkų universitetą Vilniuje. Ten lenkų universitetą įsteigęs Lenkijos karalius Steponas Batoras. (Buvo dvilypės valstybės valdovas, ne lenkas, o vengras).

Planinga lenkų tautybės gyventojų sulietuvinimo politika nesiliaujanti. Vyriausybė išleidusi naują įstatymą dėl Vilniaus, Šalčininkų, Trakų ir kai kurių kitų apylinkių ribų pakeitimo, kad būtų sudaryta lietuvių gyventojų persvara.

Vilnijos lenkai 1989.V.12 sušaukė to krašto deputatų suvažiavimą, kuriame išrinkta koordinacinė taryba nutarė steigti Vilniaus krašte autonominį lenkų vienetą. Tam pritarė ir Lietuvos lenkų sąjunga.

Reikalavimai

Šį memorandumą pasirašiusieji siekia atkreipti ir pasaulio lenkų dėmesį į tragišką lenkų padėtį Lietuvoje, kur jie nėra laikomi antros ir trečios klasės gyventojais. Pabaigoje memorandumo seka aštuonių punktų reikalavimų sąrašas. Štai keltas iš jų.

Sudaryti Lietuvoje, Vilniaus krašte, savivaldinę lenkų teritorinę apygardą. Lenkų kalbą pripažinti valstybine. Suteikti lenkams dvigubą pilietybę. Atsteigti lenkišką Stepono Batoro universitetą ir lenkų kunigų seminariją. Atidaryti lenkų konsulatą Vilniuje. Įsteigti daugiau lenkiškų mokyklų ir vaikų darželių.

Pasirašiusieji tiems visiems Lietuvos lenkų reikalavimams pilnai pritaria ir grasinančiai sako: "Prieš siekiant suvereniteto, pirma reikia išspręsti nacionalinius klausimus".

Pradinis palankumas

Pradžioje, kai tik Lietuva paskelbė 1990.III.11 d. nepriklausomybės atstatymą, Lenkija tai sutiko gana šiltai. Jos gyventojai, "Solidarnosc" judėjimo vadai Lech Valensa, pasveikino Landsbergį. Sveikino atgimstantį Lietuvą žymūs lenkų intelektualai, rašytojai, laikraščių redaktoriai ir eiliniai žmonės. Blokados metu siuntė Lietuvai vaistus, kurą, maistą, rinko pinigines aukas, reikė protestus, demonstravo ir net skelbė bado streikus. Buvo jaučiamas didelis Lenkijos lenkų palankumas. Kai kurie aukšti Lenkijos pareigūnai patarė Lietuvos lenkams nesipriešinti Lietuvos nepriklausomybei.

Lenkijos švietimo ir kultūros viceministeris M. Jagiello pareiškė: jeigu lenkai prašys Maskvą padėti jiems sukurti Lietuvoje "valstybę" valstybėje, tai jie pablogins lenkų-lietuvių santykius mažiausiai 50 metų. Lenkai pradžioje reikalavo savo vyriausybę, kad ji pripažintų Lietuvos nepriklausomybę.

Minint išeivijoje nepriklausomybės paskelbimą, parengimuose tarp įvairių tautybių atstovų buvo kviečiami ir lenkų atstovai-diplomatai, organizacijų atstovai, laikraščių redaktoriai ir kiti pareigūnai.

Toronto parengime dalyvavo Lenkijos konsulas Toronto, Kanados lenkų kongreso pirmininkas architektas Stanisław T. Ostrowski, pasakęs labai šiltai ir įdėtingai sveikinimą.

Atrodė, kad lietuvių-lenkų santykiai įėjo į naujas draugiškas vėžes. Tikėtasi, kad jaunesnioji pokarinė karta yra nusikračiusi savo tėvų praeities klaidų. Džiaugtasi, tikėtasi,

kad kelias į laisvę ir nepriklausomybę nebus apsupkintas praeities nesusiipratimais ir neapykanta.

Sąjūdžio klaidos

Deja, praeities kartėliai išplaukė į paviršių. Lietuvos lenkų vadai dėl savo kėdžių ir Maskvos pakurstyti pradėjo reikšti savo nepasitenkinimą ir net neapykantą Sąjūdžiui, parlamentui ir vyriausybei. Sąjūdžiui kuriantis, lenkai jį nebuvo primami. Vėliau jų tautiniai reikalai, kaip jie skundžiasi, nebuvo tinkamai sprendžiami.

Sąjūdžio veikėjai, neturėdami politinio patyrimo, pradžioje padarė taktinių klaidų. Nekreipė dėmesio į lenkus ir pradžioje rėmė jų komunistus ir parlamentą kaip Sąjūdžio atstovus. Dėl tų klaidų parlamente vyksta nereikalingi ginčai. Dažnai, sprendžiant ir svarstant kokį nors komunistams ar lenkams nepatinkančią įstatymą nebūna kvorumo. Ilgai negalima buvo praversti įstatymo dėl krašto apsaugos, privatizacijos ir žemės reformos. Atrodė, jie nepatikio buvusiems komunistams, dabartiniam kairiesiems. Lenkų frakcijos deputatai ir veikėjai, pasinaudodami sunkia Lietuvos politine padėtimi, pradėjo reikalauti sau neeilinių privilegijų, nekrepdami dėmesio į kitas Lietuvos mažumas.

Vilnijos atstovai Lenkijoje

1990 m. rugpjūtyje, Lenkijos senato maršalkos A. Stelmachovskio pakvietimu, Lenkijoje lankėsi Lietuvos AT lenkų deputatų frakcijos atstovai: R. Maceikianiec, S. Oesko, L. Jankelevič, V. Suboč, O. Okinčic, E. Tomasevič. Vadovavo Lietuvos lenkų sąjungos pirm. A. Brodavskis.

A. Brodavskis, 1955 m. dirbdamas techniku, uoliai organizavo rusų būrelius. Jam tuo metu lenkų kalba visiškai nerūpėjo. Tai patvirtino žinoma Vilniaus krašte ilgametė mokytoja Stefania Romer.

Stelmachovskis savo pažiūras į Lietuvą taip išreiškė: jeigu Lietuva nori išlikti gyva, tegul savo prezidentu išsirenka Gorbachiovą...

Lenkų deputatai Lenkijoje juodino ir skundė lietuvių dėl lenkų mažumos persekiojimo. Lenkija, formuojanti savo rytų politiką, turėtų juos laikyti dėmesio centre. Kol lenkų mažumos reikalavimai nebus patenkinti, sunku bus Lenkijai užmegzti gerus santykius su Lietuva.

Džiaugėsi svečiai deputatai, kad jiems pavyko "apšviesti" savo kolegas Varšuvoje pagal jiems pageidaujamą suplanuotą liniją.

Teritorinis statusas

Statuto projektą paruošė Vilniaus lenkų nacionalinio-teritorinio krašto koordinacinė taryba. Projekte yra 9 skyriai ir 91 straipsnis. Štai keltas to projekto reikalavimų.

4 straipsnis: Vilniaus lenkų nacionalinio-teritorinio krašto teritorija – vieninga ir nedalom. 9 – Vilniaus krašto pilietybės gavimo ir netekimo sąlygas bei tvarką nustato Vilniaus krašto pilietybės įstatymas. 10 – Kiekvienas Vilniaus krašto pilietis yra ir Lietuvos pilietis, turį teisę tuo pačiu metu būti Sov. Sąjungos arba Lenkijos piliečiu. 24 – Aukščiausias Vilnijos valstybės (mano pabraukta) valdžios organas yra Vilniaus krašto seimas. 45 – Tai "valstybei" priklauso Vilniaus ir Šalčininkų rajonai, Pabrados miestas, Sven-

čionių rajono Pabrados ir Magūnų apylinkės, Trakų, Senųjų Trakų, Paluknio ir Kariotiškių apylinkės Trakų rajone, dalis Širvintų rajono Juniūnų apylinkės. Administracinis krašto centras – Naujoji Vilnia. 78 – žemė, jos visi gamtiniai turtai, yra Vilniaus krašto nuosavybė. 88 – Vilniaus krašto seimas turi teisę pasirinkti sau vėliavą, herbą ir himną. Projektas įteiktas Lietuvos aukšč. tarybai.

Nuolaidos

Sunkiu atgimstančiai Lietuvai metu lenkų reikalavimai privertė Lietuvos vyriausybę peržiūrėti kai kuriuos įstatymus bei potvarkius, liečiančius tautines mažumas. Nutarta, kad šalia lietuvių kalbos gali būti vartojama ir mažumų kalba. Taip pat ir aukštesnius mokslus mažumas gali tęsti savo kalba. Lenkai jau gavo teisę steigti savo universitetą Vilniuje. Tam tikslui jie gavo iš valdžios buvusius Pacū rūmus Šv. Jonog. 3 nr. Apie tai pranešė lenkų laikraštis "Kurier Wilenski" 1991 m. 67 nr. Svarstomi ir kiti lenkų reikalavimai.

Grėsmė Lietuvai

Nerimą lietuviuose kelia tie išpūsti lenkų reikalavimai. Jie primena panašią į gen. Želigovskio "Vidurinės Lietuvos" valstybę. Tai savotiška "Trojos" kilpa Lietuvai. Maskvai rūpi, kad lietuvių-lenkų nesantika netaptų sankaika. Kremlius į Vilniaus kraštą buvo pasiuntęs savo patikėtinį O. Šeiningą, kad jis ten sukurstytų lenkus prieš lietuvius ir prieš Lietuvą, Landsbergį, parlamentą ir vyriausybę. Jis lenkams sakė: "Kurkite Len-

kijos sąjunginę respubliką, mes jums padėsime. Neleisime jūsų skriausti lietuviškiems separatistams ("Gimtasis kraštas" 1991 m. 27 nr.).

Kultūrinė autonomija yra pateisinama. Tam neprieštarauja ir tarptautinė teisė. Tačiau steigimas valstybėje "valstybės" ar "respublikos" ir jų sienų apsauga yra nepateisinamas, jūlus reikalavimas. Lietuva yra nedidelė valstybė, neturi galingo užnugario, kad ją kas užstotų nelaimės metu.

Sakykime, atsiras toje per prievartą sukurtoje naujoje lenkų "teritorijoje" ar kaip jau išsitarė "valstybėje" koks nors "veikėjas" ir bandys tą naują "kūrinį" "seimo" nutarimu prijungti prie Lenkijos valstybės, sakdamas, kad vykdo gyventojų valią... Lietuva, be Vilniaus, tai kaip šulins be vandens. Ne be pagrindo lietuviai yra susirūpinę lenkų tokiais neeiliniais reikalavimais, kurie gresia Lietuvos nepriklausomybei.

Atrodo, kad dabartinė Lenkijos valdžia Lietuvos atžvilgiu naudoja dvilypę taktiką: viena ranka glosto, o kita kumščiu grasina.

Lenkų frakcijos Lietuvos deputatai, juodindami atgimstantį Lietuvą pasaulio akyse, sumenkino popiežiaus Jono-Pauliaus II šiais metais Lomžoje pasakytus sveikinimo žodžius: "Lietuva, girdžiu Tavo balsą".

Susirūpinusi Lietuvos spauda rašo: "Pietryčių Lietuva šandien pergyvena ypatingai sunkias dienas. Šios istorinės lietuvių žemės vėl bandomos atpėsti nuo Lietuvos" ("Respublika", 1990 m. spalio 9 d.).

Prisimindami malonias dienas, praleistas kartu dailininkų Tamošaičių sodyboje,

a.a. ANASTAZIJAI TAMOŠAITIENEI

mirus, vyrą ANTANĄ TAMOŠAITĮ, seserį ALDONĄ VESELKIENĘ su šeima, gimines giliai užjaučiame ir meldžiame stiprybės bei Dievo palaimos –

Hamiltono Vysk. M. Valančiaus mokykla

ĮŽYMAI TAUTODAILININKEI

a.a. ANASTAZIJAI TAMOŠAITIENEI

mirus,

vyrą dailininką ANTANĄ TAMOŠAITĮ bei artimuosius nuosirdžiai užjaučiū –

Marija Ramūnienė

A+ A

ALBINUI STATULEVIČIUI

mirus,

jo žmoną MARYTĘ, sūnų RAIMUNDĄ su šeima

ir gimines nuosirdžiai užjaučiame bei kartu

liūdime –

S. A. Ažuolai

S. E. Pusvaškiai

T. B. Červinskai

E. Šernienė

I. V. Červinskai

A. Z. Stančikai

E. Jonaitienė

V. Vaidotas

I. G. Meiklejohn

K. B. Valančiai

PADĖKA

Mylimam vyrui

A+ A

KAZIUI LEMBERTUI

1991 m. rugpjūčio 26 d. mirus,

nuoširdžiai dėkoju Tėvams pranciškonams už iškilmingas apeigas bei Mišias. Didelis ačiū mielam Algiiui, D. Radtkienei, p. Kusinskiui už gražų giedojimą. Dėkoju Onutei ir Kęstučiui, Eglei ir Valentinukui, parodžiusiems man tiek daug meilės.

Ačiū mieliems giminėms, visai prisidėjusiems man padėti tose sunkiose valandose. Esu labai dėkinga Wasagoj buvusiam lietuvių jaunimui ir suteikusiame man pirmą pagalbą.

Didelė padėka karsto nešėjams, draugams, atsilankiusiems laidotuvių namuose ir palydėjusiems velionį į amžino poilsio vietą, atsiuntusiems gėlių, užprašiusiems Mišias ir pareikšusiems užuojautą. Dėkoju ponioms už pyragus, V. Siminkevičienei už gražią paruoštąs gėles, šeiminei J. Gurkieniui už skaniai paruoštus pietus.

Lieku visiems dėkinga –

žmona Zuzana

O! Kaip tušėja širdy
ir kaip liūdna,
brangieji mano,
atsisveikint ir skirtis.
(V. Šlaitas, Lietuvių Poezija)

PADĖKA

Brangiam vyrui, tėveliui, seneliui ir broliui

A+ A

MARTYNUI YČUI

mirus 1991 m. rugpjūčio 8 d.,

nuoširdžią padėką reiškiamo išganytojo parapijos kun. P. Diliui už pamaldas ir maldas laidotuvių namuose bei kapinėse.</

Sulaukę laisvės, laukia gerovės

Lankantis Lietuvoje krinta į akis graži jos gamta, pergyventų kančių simboliai, ekonominiai rūpesčiai, gresiantis skurdas

PROF. JUSTINAS PIKŪNAS

1991 m. liepos 23 — rugpjūčio 14 kelionė į Tėvynę buvo lydiama jausmo pakilimo ir savotiško neramumo dėl jos ateities. Lietuvoje žmonės neatšimena tokios karštos vasaros, kokia ji buvo 1991 metais. Tris savaites temperatūra laikėsi 27-31 C laipsnių aukštyje, o vėsinimo nei viešbutyje, nei namuose, nei mašinose. Vos pasibaigus IV Pasaulio lietuvių žaidynėms, skverbėsi žinios apie naujų kariuomenės dalinių žygiavimą į Lietuvos respublikos teritoriją. Matyt vyko pasiruošimai rugpjūčio 19 perversmui — juk Kryme atstogaujančią Gorbačiovą buvo patogai areštuoti. Vienok aštuonių aršiųjų coup d'etat junginys greitai pamatė savo socialistinę kvailybę, ir trys iš jų iškrito po pirmos dienos, kiti gi išsilaukė dar dvi dienas. Tiesa, tankų rinktinė skverbėsi Rusijos parlamento rūmų link, bet buvo rusų minios pavaišinti Molotovo kokteiliais. Po B. Jelcino pergalės prez. G. Bushas jį pasveikino — juk šis išgelbėjo jo labai gerbiama draugą Gorbačiovą. Nėra abejonės, kad M. Burokevičius (kilęs iš Baltarusijos atsibasičiusių tėvų vardu Burak ir pokario metais šnipinėjęs ir gaudęs nekaltus Lietuvos gyventojus), Jermalavičius, Gureckas, Kasperavičius ir kiti tautos išdavikai buvo pasirengę vykdyti KGB direktyvas ir perimti Lietuvos valdžią į savo rankas.

Šūviai naktį

Važiuodamas iš Vilniaus į Alytų gėrėjusios gamtos grožio įvairumu: pušynai, baluojantys javai, pievos, kalvos ir kloniai, ežerai ir upeliai... Pasidalinę išpušiais ir mimintis apie Lietuvos dabartį su broliu Antanu ir jo šeima, dienaį pasibaigus nuėjau ilsetis. Galvoje vis dar Medininkų užpuolimas — taurių lietuvių mirtis... ir kas bus toliau?

Iš miego mane prikelia kulkosvažių ir artilerijos ugnis. Kurį čia miesto dalį OMONai ima? Atsikėlęs klausau, viskas ramu namuose, niekas nesikelia. Artilerijai nurimus, nuovargis užmigdė mane. Ryta, tik užsiminus apie šaudymus, girdžiu žodžius: "O, mes užmiršom Jums pasakyti, kad rusų įgula dažnai daro nakties pratimus, kartais šaudo visą naktį. Mes jau įpratę. Daug kas čia negali miegoti, ypač vaikai". Sunku girdėti svetimųjų ginklus, dar sunkiau be laisvės gyventi.

Perlojos kovotojai

Važiuodami į pietryčius nuo Alytaus pamatėme Perlojos miestelį ir šventovę. Kiek kariau stovi išpuodingas Vytauto Didžiojo paminklas, šalia jo plevėsuoja Lietuvos trispalvė. Nors čia džiūk kraštas, bet jo žmonės yra pagarsėję žemaitiško charakteriu bei drąsa. I-jo Pasaulinio karo metu jie sugebėjo apsiginti ir nuo rusų, ir nuo vokiečių. Ir vieni, ir kiti paliko juos ramybėje — bijojo didelių nuostolių.

Nuožnios kovos su lenkais išplėtė Perlojos ribas 20-30 km už Merkio upės. Demarkacijos liniją nustatė Merkio upe, perlojiečiai tik 1923 m. pradžioje Lietuvos vyriausybės spaudžiami labai nenoriai pasitraukė šiapus Merkio. Paskelbė savo nepriklausomą respubliką 1920 m. Perlojos savanoriai ne kartą apsaudė ir Lietuvos kariuomenės junginius, įžengiančius į jos ribas. Perlojos klebonas ėjo respublikos prezidento ir vyriausio teisėjo pareigas. Pasakojama kad jis į teismą atėjusiems įsakydavo įpliti po 10 rykščių, po to liepdavo susitaikyti ir pasibučiuoti. Jeigu ne, dar po 10 rykščių — šių dažniausiai nerekedavo.

Vykdydamas krašto apsaugos ministerio plk. Žuko įsakymą, pirmasis pėstininkų pulkas slapta naktį apsupo Perlojos sritį ir suėmė apie 400 vyrų — liko tik pats Perlojos miestelis su apylinkė. Šioje kovoje žuvo du Lietuvos kariai: A. Česnulevičius ir J. Lukoševičius.

Šioje padėtyje Perlojos respublikos taryba sutiko derėtis, bet tik su Lietuvos pre-

zidento pasiuntiniais. Derybos baigėsi sėkmingai — 1923 m. Perlojos respublika prisijungė prie Lietuvos. Pokario metu perlojiečiai įsijungė į ilgų metų partizanines kovas ir patyrė gausius trėmimus. Nors perlojiečiams nebuvo lemta šio karo laimėti, bet jie išsaugojo Vytauto Didžiojo paminklą. Vos pranešus, kad buldozeriai atvažiuoja jo griauti, šimtai moterų ir vyrų suguldavo apie šį paminklą, ir komunistai niekuomet neišdrįso prisiartinti prie jo.

Kančios ženklai

Rūpintojėliai ir kryžiai vis reikšmingiau tampa lietuvių tautos ilgos ir krauju aplaistytos kančios simboliais. Netoli Šiaulių miesto Kryžių kalnas yra daug didesnis negu ji matome nuotraukose. Užlipus ant jo viršūnės, atsiveria stambus įdubimas ir antras pakilimas su nuolaidžiu nusileidimu. Visur kryžiai, statulos ir kryžėliai įvairiausių formų, spalvų ir atspalvių. Tai nuostabus šventenybių rinkinys.

Iš Vilniaus įvažiuodami į Kauną taip pat matome kalvą su apie 20 kryžių. Visoje Lietuvoje vėl matome kryžių pakelėse. Po tokio ilgo kančių kelio mūsų tauta laukia prisikėlusio Kristaus, laukia vispusiško tautos atgimimo ir pilnutinės nepriklausomybės.

Kainos ir statybos

Po metų metais blogos ekonomijos paskutiniu metu Lietuvoje ji smunka padidėjusiu greičiu. Kainos kyla žymiai didesniu laipsniu negu atlyginimai, algos bei kitos pajamos. Daug kas skundžiasi įvairių prekių trūkumais. Juodojoje rinkoje galima beveik viską atrasti, bet kainos yra daug kam neįkandamos. Gausi statyba yra matoma visoje Lietuvoje — tiek miestuose, tiek ir kaimuose bei kolchozuose. Atrodo, kad visas kraštas stotosi, nors dar kas nėra užbaigta dėl statybinių medžiagų trūkumo. Kaip statyboje, taip ir daug kur kitur jaučiamas paradoksas: beveik nieko nėra parduotuvėse, bet viską galima įsigyti ir viską vargais negalais pastatyti.

Nuskriautieji

Šalyje yra didelės nuskriautųjų žmonių grupės. Sugrįžusių iš Sibiro rubliais gautos kompensacijos toli gražu nepakeičia jų blogos ekonominės padėties. Nėra ko pirkti, o rublio vertė vis mažėja. Blogoje padėtyje yra ta tarnautojų grupė, kuri dėl sąžiningumo nenorėjo arba neturėjo progų pralobti savo tarnybose, o dabar gauna mažas pensijas. Vidurinius ar aukštuosius mokslus baigusieji didele dalimi neranda sau tinkamų darbų — jų sumažėjo. Gerai, jeigu tėvai nori ir gali juos pamaitinti. Yra mažos grupelės valkatų, dalelė jų plėšikauja. Vargsta blogai vedami kolchozų darbininkai. Nėra įmanoma padėti alkoholikams, kurių skaičius pamažu auga. Dėl jų kenčia ir šeimos. Gorbačioviui sumažinus alkoholinių gėrimų pardavimą, išsiplėtė samagano gamyba, išskyrus šiaurės rytų Lietuvą, kur yra masiškai gaminamas alus. Ta sritis siekia Panevėžį ir Ukmergę.

Dėl pagausėjusių šeimų suirimų ir divorso kenčia suaugusieji, o dar labiau vaikai — jiems reikia didelės pagalbos. Nuskriautųjų vaikų skaičius auga, nes daugelis tėvų ir gana daug motinų rūko bei geria. Tokių vaikų sugebėjimai bus riboti, inteligencija žema, mokymasis atsilikęs, savivaldos sunkumai dideli ir primityvių impulsų prasišveršimai dažni.

Kokį nuosimtį sudaro nuskriautieji bei vargstantieji, sunku spręsti, jų galėtų būti nuo 15 iki 25%. Iš komunistinės santvarkos išsilavinusi Lietuva dar ilgai kės kultūrinę ir moralinę nuosmukį.

Tai bolševikinio valdymo padariniai, tai skaudūs socializmo realybė, dažnai pasiekusi sadistinio barbarizmo lygį. Taip pat skaudu, kad dar žymi lietuvių dalis išei-vijoje "neatrado priemonių" susirišti ir padėti savo gi-

minėms ir buvusiems draugams bei aplamai pagalbos reikalingiems tautiečiams, ypač našlaičiams ir gausioms šeimoms. Daugelis mūsų šeimų galėtų globoti vargstančias šeimas ir vaikus Lietuvoje.

Laisvės rytas

Pagaliau po pusės šimto metų okupacijos, gausių trėmimų, partizaninės kovos, kalėjimo pančių, NKVD/KGB ir OMONo dalinių siautimo ir po devintosios dalies gyventojų netekimo Lietuvai išaušo tikrosios laisvės ir nepriklausomybės rytas. Pavėluotai, bet ne per vėlai. Daug kas keičiasi į gera. Esu įsitikinęs, kad nepriklausomybės šviesoje vėl klestės tautinės ir religinės vertybės, kad humanizmas, nuoširdumas ir kitų žmonių užjautimas bei gerbimas pasieks naujas aukštumas, kad Lietuva įsijungs ir kūrybingai pasireikš Europos tautų bendruomenėje. Lietuva — nepaprasta tauta ir valstybė su unikalia istorija ir pasaulinės reikšmės misija.

Medininkų tragedija

Jau aiškėja kai kurios žudynių aplinkybės

1991 m. liepos 31 d. apie 5 v.r. važiuavusius iš Gudijos į Lietuvą sunkvežimius Medininkų poste pasitiko keista ramybė: niekas neišėjo, nestabdė, netikrino. Išlipę vairuotojai patys užėjo į postą, ir vaizdas, kurį pamatė, sustingdė kraują gyslose: ant grindų gulėjo sušaudyti vyrai. Vairuotojai pranešė degalinės tarnautojui, o šis — Vilniaus policijai. Greitosios pagalbos mašina, be šešių mirusių, du rado dar gyvus.

Ką rado tyrinėtojai?

Atvykusi prokuratūra nei grumtynių, nei susišaudymo pėdsakų neaptiko. Į nužudytus nepataikiusios kulkos buvo sušmigusios grindyse, sienų apčiuoje — tad šaudyta į gulinčius (?), serijomis į galvą. (Kulkos 7,62 mil., pramušančios ir šarvus; tokio pat kalibro kulkų rasta ir po sausio 13-osios). Žudyta gerai pasirėngus, apgalvotai.

Be ginklų, nepaimta nieko: liko dokumentai, pinigai, laikrodžiai (vienas ant nužudyto rankos sustojo, rodydamas 4.45 min.). Tai išskirtinis, ne kokių proletarijų dalinių išpuolis, neatsikiriamas nuo vagysčių, plėšimo, siaubimo, po to — pardavinėjimo turguje. Nesudegintas ir vagonėlis. Ant staliuko tebestovėjo elektrinis virdulys, dvi dėžutės tirpios kavos, keli nebaigti gerti puodukai, prie namelio vagonėlio tebeplevėsavo nenuplėsta trispalvė, aplink bangavo javai.

Žuvusieji

Saulėtą liepos 31-sios rytą į Vilnių pajudėjo šeši nužudyti ir du dar gyvi (čia įrašyti pastutiniai): Mindaugas Balavakas (1970 m., vilnietis, be šeimos), greitojo reagavimo rinktinės "Aras" policininkas-stažuotojas; Juozas Janonis (1962 m., nuo Alytaus, vedęs — 3 metų sūnus Evaldas, žmona) kelių policijos rinktinės inspektorius; Algimantas Juozakas (1969 m., vilnietis, be šeimos), greitojo reagavimo rinktinės "Aras" policininkas; Algirdas Kazlauskas (1949 m., nuo Trakų, vedęs, vaikų neturi), kelių policijos inspektorius; Antanas Musteikis (1958 m., nuo Utenos, vedęs — 2 vaikai: 7 m. Kristina ir 2 m. sūnus Justinas), Vilniaus muitinės in-

Vilniuje žygiuoja Lietuvos muitinės tarnautojai

Kristaus statula garsiajame Kryžių kalne Lietuvoje su įrašu: "Gailestin-goji Jėzaus širdis — mūsų viltis"

GENOVAITĖ GUSTAITE, Vilnius

neralinio prokuroro lietuviams mestas kaltinimas dėl sausio 13-osios įvykių pri-mena panašaus pažado įgyvendinimą). Apskritai M. Gorbačiovas nuo Medininkų tuoj pasuko prie Užkaukazės, kur "imamasi visų priemonių aštri-mer konfliktam, ekscesam išvengti". (Tokių ėjimu Medininkų žudynių faktas buvo meistriškai perkeltas į kitą plotmę — pasienio nesutari-mų, "aštrių konfliktų, ekscesų").

Maža to, JAV prezidentas informuojamas apie V. Kriuč-kovo (saugumo komiteto pirmi-ninko) skambinimą V. Lands-bergiui, informuojamas, kad žuvo 4. Iš tikrųjų V. Kriučko-vas neskambino, o žuvusių skaičius jau tuomet buvo dviem didesnis. Kas diploma-tiškai nepasakė tiesos: V. Kriučkovas M. Gorbačioviui, ar M. Gorbačiovas G. Bush'ui? Tokios informacijos (dezinformacijos), tokios įtaigos aplinkoje (didžiajame politi-niame žaidime) ar netapo Bush'as panašus į patiklų pėsti-ninką, paveiktą subtilių šei-mininko ėjimų?

Didvyrių kapai

Rugpjūčio 3 d. į Antakalnio kapines palydėti septyni. (Prie šešių prisidėjo 20-metis, liūd-nių akių muitininkas Ričardas Rabavičius, miręs ligoninėje rugpjūčio 2 d. Gyvas teliko vie-nas — muitininkas Tomas Šer-nas, kuris rugpjūčio 3 d. ren-gėsi atšvęsti vestuves. Antrą operaciją jam atliko iš JAV iš-kviestas neurochirurgas. Ly-dėjo aukas gal šimtątukstanti-nė eisena su gėlėmis, vainikais, žvakėmis, vėliavomis, įskaitant Pasaulio lietuvių sporto žai-dynių dalyvius, su varpų gaus-mu, būgnų traukimu (aidinčiu ne maršais, o sunkia nuojauta, grėsme). Tyli, neplati gatvėlė prie kapų. Joje gyva gailestin-goji samariečio dvasia — tai šen, tai ten stovi kibirai, ašo-tėliai su vandeniu. Prie vienu vartelių eisena pasitinka ir Vilniaus un-ą rektorius žmo-na Valerija Kubilienė, namiš-kiai — girdo ištroškusius.

Prie sausio 13-osios kapų supilami dar septyni kaubur-riai. Kalbos, giesmės, trys šautuvų salvės, raudos, smuiko melodija, alpsta moterys, ap-sivilkusios gedulo drabužiais, užmiega kuklikis ant motinos rankų. Ateis Juozo Janonio vaikas į pasaulį po tėvo mirties, niekuomet nežais, ne-kryžtaus jis tėvo glėbyje...

* * *

G. Bush'as Maskvoje kalbėjo taip pat apie Pabaltijį, dedan-tį pastangas atmesti "vieną tamsiausių stalinizmo eros palikimų", išreiškė viltį, kad "iš tikrųjų proto ir geros va-lios vyrai bei moterys gali ras-ti kelią, kaip Baltijos tautoms atgauti laisvę". Pozityvi, svei-kintina mintis, kuri buvo įgy-vendinta visai netikėtu būdu be jokios JAV prezidento pa-galbos.

Lietuva ir besikeičianti Europa

JUOZAS ŽYGAS

Gyvename labai įdomius lai-kus. Paskutinieji keleri metai buvo pilni netikėtumų. Beveik 50 metų tikėjome, kad imperi-jos nėra amžinos, tad ir gyve-nome ta viltimi. Jeigu nebūtu-mėme tikėję, nebūtume išlaikę politinių organizacijų ir diplo-matinės tarnybos likučių.

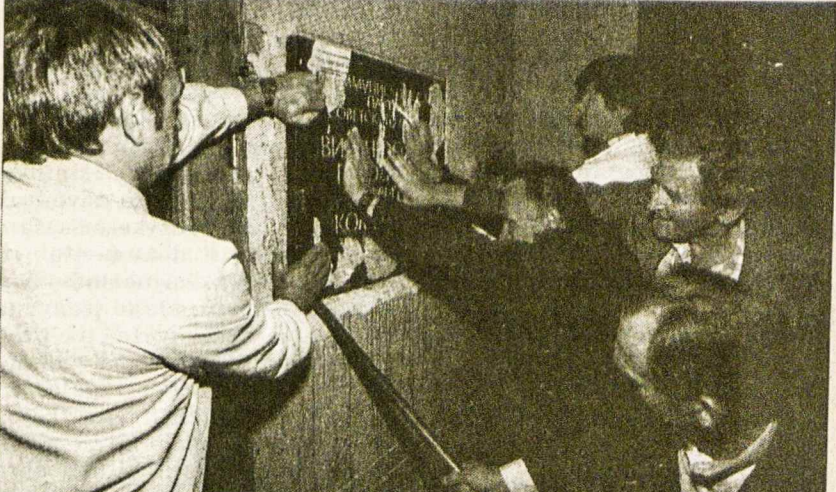
Per eilę metų daugeliui mūsų kova atrodė donkichotiška. Bu-vo sunku įsibrauti į didžiąją spaudą. Lietuvos vardas iš pa-saulio žemėlapių jau buvo iš-nykęs, bet mes jį išlaikėme sa-vo širdyse! Min. St. Lozoraitis paskutiniu metu amerikiečių spaudai pasakė: "Nemėgstu diplomatų, nes nesu matęs jų besišypsančių". Visiems jis buvo tik raktis. Dabar laikai jau pasikeitė — spaudos ir te-levizijos atstovai ir nekviesti beldžiasi į pasiuntinybės duris. Ne tik į pasiuntinybę, bet ir į visas lietuviškas įstaigas, ku-rias tik surasti gali.

Lietuvos vardas vėl pastoviai mirga spaudos puslapiuose ir televizijos ekranuose. Mes, lie-tuviai, galime didžiuotis, kad Lietuva buvo pirmoji, kuri iš-stojo prieš "blogio imperiją". Pasaulis tai pamatęs nustebo.

Tą Lietuvos drąsų žingsnį tei-singai pavadino: "Dovydo kova prieš Galijotą". Lietuva buvo pirmoji, kuri paskelbė savo nepriklausomybės atstatymą ir norą atsiskirti nuo Sovietų Sąjungos. Net ir mūsų draugai netikėjo kad tai įmanoma, kai Sovietų Sąjunga iki dantų gink-luota.

Kadangi Lietuva pirmoji prie-š tą pabaisą išėjo, į ją ir buvo nukreipti pirmieji smūgiai. Iš pradžių buvo bandoma paklupdyti ekonomine blokada. Kai tai nepavyko, bandė iš vidaus skaldyti. Ir tai nepavykus, griebėsi kruvino smurto: inscenizavę su-killimą, su tankais išėjo prieš beginklius žmones. Žuvusiųjų kraujas apšlakstė sniegą. Ten žuvo ne tik tie, kurie gynė te-levizijos bokštą — ten buvo pa-laidota ir "perestroika".

Automatų bei tankų pabūklų šūviai nuaidėjo per visą Euro-pą ir bolševikinę imperiją. Le-ningrade ir Maskvoje vyko masi-nės demonstracijos. Išskyrus G. Bush'ą, "perestroika" niekas daugiau nebetikėjo. Prasidėjo spriespaudos byrėjimas. Išsilais-vinimo sąjūdžių plečiantis,

Nepasiduodantys lietuviai nuplėšia iškabą nuo komunistų būstinės Vilniuje

A+Ā EDITAI ULICKIENEI mirus,

jos dukroms — LYDIJAI BALSINIENEI, ELENAI KERNIENEI, IRENAI GEDRIENEI su šeimomis, kitiems giminėms bei artimiesiems reiškiamo nuoširdžią užuojautą —

Toronto Lietuvių namų kultūrinė komisija

A+Ā JULIJAI FREIMANIENEI mirus,

jos sūnus — ROMĄ ir VALDĄ su šeimomis nuoširdžiai užjaučiame —

J. L. O. Ažubaliai P. D. Purauskai
V. J. Dzemoniai V. V. Ramanauskai
A. T. Ramanauskai

A+Ā FILOMENAI CICĖNIENEI mirus,

vyrui JERONIMUI CICĖNUI, jos vaikams bei jų šeimoms reiškiamo nuoširdžią užuojautą —

Tautos fondo atstovybė Kanadoje

LAISVOJE TĖVYNĖJE

ATGIMĖS PAŠTAS

Klaipėdoje baigtas senojo pašto pastato atnaujinimas. Jau anksčiau buvo sutvarkyti jo raudonplyčiai fasadai, o dabar atgimė viduje esančios freskos, buitiniams darbuotojų reikams skirtos patalpos. Senasis Klaipėdos paštas atgavo autentišką XIX šimtmečio pabaigos išvaizdą.

LIEPSNOJANTIS BALTIJOS KELIAS

Taip šiemet buvo pavadintas renginys, įjungtas Juodojo kaspino dienon Lietuvoje, Latvijoje ir Estijoje. Prieš trejus metus Lietuvos sąjūdžio suorganizuotame mitinge viešai buvo pasmerktas 1939 m. rugpjūčio 23 d. Maskvoje V. M. Molotovo ir J. von Ribbentropo pasirašytas gėdingasis sandėris, atnešęs vergiją nepriklausomam Baltijos respublikom. Prieš dvejus metus lietuviai, latviai ir estai sujungtų rankų grandine nutiesė laisvės sielantį Baltijos kelią, kuris šiemet uždegtų laužų dėka turėjo tapti Liepsnojantį Baltijos keliu nuo Vilniaus iki Talino. Lietuvos sąjūdžio, Latvijos tautos fronto ir Estijos panašios organizacijos suplanuoti laužai turėjo būti uždegti kas du kilometrai. Planus sujaukė paskutinis okupantų pasipasipardymas pralaimėjimą atnešusių sukilimų. Rugpjūčio 23 d. vakarą laužas buvo uždegtas prie atgauto Vilniaus televizijos bokšto, o didžiulę lietuvių minia susirinko Nepriklausomybės aikštėje prie Lietuvos parlamento rūmų. Apie laisvę atnešusius įvykius kalbėjo Lietuvos sąjūdžio seimo tarybos pirm. Juozas Tumėlis, Auksčiausiosios tarybos pirm. Vytautas Landsbergis ir ministras pirm. Gediminas Vagnorius. Liepsnojantį Baltijos kelio laužai, uždegti kitose Lietuvos vietovėse ir turbūt Latvijoje bei Estijoje, nušvietė dangų ilgai laukta laisvės ugnimi.

IŠKELIAVO BE BATŲ

Su V. Lenino iškeliavimu iš Vilniaus "Lietuvos aidą" skaitytojus rugpjūčio 27 d. laidoje supažindina Anicetas Sanguaila: "Rugpjūčio 23 po pietų prie KGB susirinko didelė minia. Užvertę galvas žmonės žiūrėjo, kaip iš rūmų kamino rūksta dūmai. Apie 17 valandą į Lukiškių aikštę įvažiuojanti kranų ir sunkvežimių pasirodė iš "bėteerai" (šarvuotai — V. Kst.). Žmonės krūptelėjo, bet nesitraukė. Šarvuotai apsupė ratą aplink KGB, sustoję prie vartų. Šiuokart karškiams Leninas neberūpėjo, jie atvyko palydėti sprunkančių kagėbistų autobuso. O komunalininkai prie Lenino darbavos toliau. Apjuosę lynu mėgino nukelti. Statula nepasidavė. Stuktelėjo strėlė, ir figūra išlipo iš batų — nutrūko per kelius. Vieną batą nuėmė lengvai, o antrą teko versti su visu postamentu — Iljičiaus armatūra kairėje buvo įleista giliai. Valiodami žmonės sušoko ant griuvėsių krūvos, o pavakare

to laužo neliko nė trupinėlį — suvenyrai... Kai pastatė Lukiškių aikštę kryžių, tai Leninas ir išėjo..." Tas aukštas žuolinis kryžius birželio 22 d. buvo pastatytas lietuvių tautos 1941 m. sukilimo penkiasdešimtmečiui. Nuo jo iki sovietinių šarvuotųjų saugomos Lenino paminklo tebuvo 150 metrų.

GRAŽINO LKP CK PASTATĄ

Sovietų parašiuotinių užimtą Lietuvos komunistų partijos centro komitetą pastatą Vilniuje, tapusį M. Burokevičiaus tvirtove, Lietuvai atgavo rugpjūčio 23 d. Jį perėmė specialioji komisija, kurioje buvo Lietuvos ministerio pirm. G. Vagnoriaus pavaduotojas Z. Vaišvila ir vyriausybės spaudos biuro direktoriaus pavaduotojas E. Meilūnas. Pastarojo įspūdžius "Lietuvos aidą" korespondentas Algimantas Litvinas paskelbė rugpjūčio 27 d. laidoje. Komisijos nariais teko laukti pusantros valandos, kol išvažiuojo keturi šarvuotieji su dėžėmis. Tik Z. Vaišvilai paskambinus į Maskvą VRM kariuomenės vadams, prisistatė apsaugos viršininku pasivadavęs papulkininkas, turbūt Sorokinas, ir komisijos narius nusivedė į trečiąjį aukštą, kur buvo Maskvai tarnavusių LKP vadovų kabinetai. Iš ten M. Burokevičius rėmė sukilimus, laikraščiams "Tarybų Lietuva" ir "Sovetskaja Litva" įsakė be komentarų spausdinti jų įsakymus, pats kantriai laukdamas tolesnių nurodymų iš Kriučkovo, Jazovo ir Pugo.

PANIKOS ŽENKLAI

"Lietuvos aidą" korespondentas A. Litvinas, remdamasis E. Meilūno įspūdžiais, rašo: "Kori-doriuose ir visame pastate buvo stiprus svilėsių kvapas — matyt, sudugino dokumentus. Vidiniame kieme dar degė laužas. Šarvuotieji greičiausiai išvežė koki nors turtą ar dokumentus. Ne vieno iš elkapistų (LKP veikėjų — V. Kst.) pastate nebuvo, dauguma kabinetų užrakinti. Prabėgome apžiūrinti kambarius, susidarė šūpdis, kad pasitrauktų labai skubotai. Generolo Naudžiūno kabinete ant stalo garavo kava, pridėta sumuštinė. Daugumoje spintų ir stalčių — kaip iššluota. Ant grindų išmėtyti popieriai, liko gal ir tokių dokumentų, kurie bus reikšmingi tyrimui ir tardymui. Ypač netvarkinga buvo Kuolelio kabinete. Buvo susitarta, kad šeštą rytą atvyks mūsų policijos pareigūnai ir galutinai perims pastatą. Apsaugos viršininką klausinėjome, kas jam davė įsakymą įsileisti tuos keturis šarvuotuosius, išvežti dokumentus ir žmones. Jis sakėsi nežinąs, kas buvo atvažiuojęs, kieno įsakymu įsileisti ir ką išsivežė, tik pritarė, kad tarp išvažiuosiuųjų ant vieno šarvuotųjų sėdėjęs ir 'pats' Burokevičius. Paaiškėjo, kad pastatą saugojo SSSR MVD kariuomenė, o milicininkų uniforma apsirengę žmonės, kurie budojo prie įėjimo ir įžūliai elgėsi, buvo iš vadinamosios Bartašūno specmokyklos. Jie neketino apleisti pastato, tačiau pagrasinus Maskvai, kad jie neleidžia likviduoti pučo padarinių, sutiko šestą valandą ryto pasitraukti". V. Kst.

Londono vyskupas J. SHERLOCK (viduryje) lietuvių šventėje. Jo dešinėje — klebonas kun. K. KAKNEVIČIUS, kairėje — S. KERAS

London, Ontario

IŠKILMINGAI ATŠVĘSTAS NEPRIKLAUSOMYBĖS atgavimas 1991 m. rugsėjo 2 d. Padėkos pamaldas atlaikė ir pamokslą pasakė klebonas kun. K. Kaknevičius, dalyvaujant vyskupui John Sherlock. Giedoją "Pašvaistės" choras, vadovaujamas muz. R. Vilenės. Buvo įspūdinga eiseną mažų vaikų, nesandžių dovanų, žvakutės ir tautinė juosta. Ir šį kartą vėl pasitvirtino, kad vysk. J. Sherlock yra nuosirdžiausias lietuvių draugas. Viešėjęs Vašingtone ir sužinojęs kokių reikalų kvičiamas, sutrumpinęs savo išvyką, grįžo į Londoną ir ne kiek nepavėlavęs atvyko į pamaldas. Tai buvo didelė staigmena. Šventovėje klebonas pakvietė jį tarti žodį — pasipylė sustojusių žmonių griausmingi plojimai, kurie buvo pakartoti ir po jo kalbos. Šventovė buvo pilna maldininkų — lietuvių ir kitataučių.

Po pamaldų visi susirinko į parapijos salę. Kalbėjo KLB Londono apylinkės pirm. P. Kuras, fed. parlamentaro J. Fontana atstovas H. Amery, miesto valdybos atstovas B. MacDonald, dalyvavęs su žmona ir perdavęs ir burmistro sveikinimus, ir kitas nuosirdus lietuvių draugas Kanados Ukrainiečių kongreso Londono apyl. pirm. prof. dr. E. B. Roslycky, pirmininkas komiteto žmogaus teisėms ginti Rytų Europoje. Jis nuosirdžiai visus pasveikino. Pirm. P. Kurui pakvietus, sugiedoti Lietuvos ir Kanados himnai bei pakeltos šampano taureš už Lietuvą, Kanadą ir V. Landsbergį. Pasi-vaishinta pyragaičiais, šampanu ir kavute.

Sventė buvo gerai suorganizuota. Apylinkės valdybai talkino ir klebonas. Pagrindinis darbas atiteko Pauliui ir Rasai Kurams. Jiems į talką atėjo valdybos nariai, V. ir V. Stakūnai, pyragaičius paruošusios ponios ir kt. Salė buvo pilna tautiečių, taigi latvių bei ukrainiečių atstovų. Londono CFPL televizijos stotis net dvi dienas gerai perdavė šias iškilmės ir vyskupo kalbą. Tiksliai, informavo ir radijo stotys. "The London Free Press" nustebo skaitytojus, pirmame puslapyje išspausdindama didelę spalvotą vyskupo nuotrauką prie stalo su parašu: "A Toast to Independence".

VYSKUPŲ JOHN SHERLOCK kalba, pasakyta švenčiant nepriklausomybės atgavimą Londone 1991 m. rugsėjo 2 d. Vyskupo kalbos pagrindinės mintys: "Aš buvau su jumis, kai jūsų širdis slėgė didelį skausmą dėl sauso mėnesio žuvusiųjų. Aš esu su jumis ir šiandien, kai jūsų širdis užplūdo džiaugsmas dėl nepriklausomybės

HAMILTON TRAVEL BUREAU
764 Barton St. E., Hamilton, Ont.
Reg. 1035989. Tel. 549-4149 arba 549-4140. Sutvarkome keliones į Lietuvą ir iš Lietuvos. Besilankantiems Kanadoje duodame sveikatos draudimą. Pristatome jūsų pačių sudarytus siuntinius į Lietuvą. Pervežame autobusus keleivius į Montrealį ir iš Montrealio.

Įvedu šildymo ir vėsinimo sistemą, atlieku visus taisymo ir skardos darbus
(Esu "Union Gas" atstovas)
Jurgis Jurgutis
Tel. 383-9026
154 Darlington Dr.
Hamilton, Ontario L9C 2M3

Century 21 OFFORD REALTY LTD.
Member Broker
38 Hurontario St.,
Collingwood, Ont. L9Y 2L6
Parduodant, perkant ar tik dėl informacijos apie namus, vasarnamus, ūkius, žemes Wasagos, Staynerio ir Collingwood apylinkėse kreipkitės į **Angėlę Salvaitytę, B.A.**, pirkimo ir pardavimo atstovę. Ji mielai jums patars. Darbo tel. (705) 429-2121 ar (705) 445-5640 namų tel. (705) 429-6428

Wasaga Beach, Ont.

"DŽIAUGSMO POBŪVI", sulaukus Lietuvos laisvės, surengė ir Wasagos lietuvių bendruomenės apylinkė. Moterų būrelio iniciatyva organizuotas renginys, su labai gerai paruoštais pietumis ir atitinkama programa, praėjo labai pakilioje ir jaukioje nuotakoje. Gaila, kad mūsų nedidelė salė negalėjo sutalpinti visų norinčių renginyje dalyvauti. Gražiu patriotiniu įvadu programą pradėjo būrelio pirmininkė A. Vitkienė. Bendruomenės atstovas Wasagoje J. Mažeika pristatė svečią kalbėtoją KLB krašto valdybos pirmininką J. Kristolaitį, kuris nenieriai lankėsi su prekybos ministru M. Wilson'u Lietuvoje ir pasidalino savo įspūdžiais. Wasagos lietuvių yra dėkingi atsakingas pareigas einantiems mūsų veikėjams, kad jie, būdami labai užimti, vis dėlto, nepagailai laiko iškilmingėms progoms aplankyti mūsų koloniją.

Meninę programą atliko A. Ulbinas ir A. Kusinskas dainomis, priitarant akordeonui. Jie yra balsingiausi mūsų giedojamieji pamaldose ir nuotaikingomis dainomis kartais pajavirina mūsų renginius. P. Narušienė padeklamavo savo sukurtą eilėrašį, o T. Sekonienė pasirinko Zigmą Pavilionio gilią minties eilę. Pobūvis baigtas Lietuvos himnu ir vaišėmis, po kurių dar sekė dainos ir malonus pabendravimas. Moterų būrelis užsitarnauja nuosirdžią padėką už įdėtą darbą, ruošiant vaišes. B.

Pensininkai veikia

Hamiltono lietuvių pensininkų klubas jau praeitais metais atšventė 15-ąsias metų sukaktį. Tai proga paminėti išleido trumpą veiklos metraštį. Klubas įkūrėjas Pr. Enskaitis, sumanęs ir energingas organizatorius, dirbo įsijuojęs, nes jauni pensininkai, nors ir daugiau išsilavinę, nuo valdybos kandidatūros atsakydavo. Po aštuonių metų darbu P. Enskaitis stipriai sunegalavo. Pirmininkauti prisipašė darbuotojų pensininką Kazį Mikšį, kuris vadovauja jau šešerius metus. Jaunesni dar vis nenori įsijungti į valdybos darbą.

Klubas dainos vienetas po tradicinio pavasario koncerto-balio išėjo atostogų. Išeinant į vasaros poilsį, vadovė Aldona Matulicz jau sudarė repertuarą sekantiems dviems renginiams: Kalėdų, sujungtą su Naujų metų sutikimu ir pavasario tradicinei šventei. Parinko gražias, mažai girdėtas dainas, pritaikydama laukui ir įvykiams. Laukiama grįžtant ne tik senų, bet ir naujų chorių.

Pensininkus viltingai nuteikė nauja bendruomenės pirmininkė Regina Bagdonaitė - Chiarelli. Ji sugeba darbu sujungti visus. Ruošiant nepriklausomybės 73-ųjų metų sukaktį, programai atlikti be jaunų ir profesionalų atlikėjų pakvietė dainuoti Hamiltono mažiausius Vysk. Valančiaus mokyklos chorą, vadovaujamą Ir. Čerškienės ir Hamiltono lietuvių pensininkų klubo chorą, vadovaujamą Aldonos Matulicz. Džiaugėsi pakviesti mažyliai — tai atstovai mūsų ateities, smagiai jautėsi ir pensininkai, kurių gyvenimo ratai lėčiau besisuka, kad jaunas su jais bendradarbiauja. Tai buvo paskatinti pensininkų klubui dirbti dar stipriau. Dirbti sekasi, nes klubo valdyba su choro vadove dirba sutartinai. Visi savo įsipareigojimus gerai atlieka. Be to, padeda jaunesnės tarkininkės. Todėl nenuostabu, kad paskutinis tradicinis pensininkų pavasario koncertas-balis gegužės 18 d., taip puikiai pasisekė.

Programą sudarė, kaip visuomet, choro vadovė Aldona. Prie choro dainų su nuolatine tartininke M. Parekšiene ir H. Lau-galiene sudarė solo, duetus kvartetų, oktetus ir t.t. "Aukuro" aktorė M. Kalvaitienė žavėjo klausytojus deklamuoju dainoms pritaikyta poezija. Choriui dirigavo buvęs jo vadovas A. Juozapavičius, atvykęs iš Toronto.

Jaunus studentės — sesutės Balytaites praturtino programą, akompanuodamos su smuikais ketletą populiarių dainų. Puiki pranešėja L. Stungevičienė palinksmo programos dalyvių eilėraščių posmų tarpais.

Seimininkė A. Mikalauskienė, padedant klubo moterims, ne tik skaniai, bet ir pigiai pagamino vakarienę su vynu. Jaunos klubo tartininkės sparciai išnešiojo maistą. Jaukiai salę ir status papuošė E. Bajoraitienė ir R. Pakalniškienė. Valdybos narys B. Pakalniškis atliko didelį darbą organizuojant koncertą. Pirm. Mikšiu vadovaujant, iš narių aukų buvo surengta turtinga loterija, kurios pajamos, papildžius iš baltaus pelno iki \$500 buvo tuojau įneštos Pagalbos Lietuvai vajuos sąskaiton. D.S.J.

Hamiltono lietuvių pensininkų Dainos vienetas su savo vadove ALDONA MATULICZ, stovinėčia antros eilės vidury. Nuotr. S. Karno

Vienintelis lietuvių bankelis Kanadoje, įsikūręs nuosavuose namuose —

HAMILTONO LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS "TALKA"
830 Main Street East, Hamilton, Ontario L8M 1L6
Tel. 544-7125

Darbo valandos: pirmadieniais, antradieniais ir ketvirtadieniais — nuo 9 v. ryto iki 5 v.p.p., trečiadieniais — nuo 9 v. ryto iki 1 v.p.p., penktadieniais — nuo 9 v. ryto iki 7 valandos vakaro, šeštadieniais — nuo 9 v. ryto iki 12 v. ryto. Liepos-rugpjūčio mėn. šeštadieniais uždaryti.

AKTYVAI PER 34 MILIJONUS DOLERIŲ

MOKAME UŽ:
kasd. pal. čekių sąsk. iki ... 6%
santaupas 5.25%
kasd. pal. taupymo s-ta .. 4.75%
90 dienų indėlius 8%
1 m. term. indėlius 8.75%
1 m. term. ind. mėn. pal. 8.25%
3 m. term. indėlius 9%
RRSP ir RRIF (pensijos) 6%
RRSP ir RRIF 1 m. 8.75%
RRSP ind. 3 m. 9%

IMAME UŽ:
asmenines paskolas 14.5%
nekiln. turto pask. 1 m. 10%
nekiln. turto pask. 3 m. 11.25%
Nemokamas čekių ir sąskaitų apmokėjimo patarnavimas.
Nemokama narių gyvybės drauda pagal santaupų dydį iki \$2.000 ir asmeninių paskolų drauda iki \$25.000.

Sekite kasdieninę informaciją apie procentus "Talkoje"

LIETUVIAI PASAULYJE

JA Valstybės

Šv. Kazimiero lietuvių parapijos penkiasdešimtmečio minėjimu rūpinasi Los Angeles lietuvių organizacijų sudarytas komitetas: pirm. D. Polikaitienė, sekr. B. Varnienė, išd. A. Raulinaitis ir informacijos vadovas I. Medziukas, redaguojantis sukaikčiai skirtą leidinį. Aukštinės sukaikties minėjimas bus pradėtas spalio 19 d. koncertu parapijos salėje. Programą atliks solistai ir du vietiniai chorai — parapijos ir "Spindulio" ansamblio, diriguojami V. Ralio. Baigminę minėjimo dalį spalio 27 d. sudarys iškilmingos Mišios, į kurias įsijungs vysk. Paulius Baltakis, OFM, ir sukaiktinius pokylis.

Lietuvos prezidentų atminimui pasodintas egles ir pastatytas paminklėlius Indianos tarptautiniame parke (International Garden Park) liepos 7 d. aplankė svečiai iš Čikagos — ramovėnai, birutietės, šauliai ir kitų organizacijų atstovai. Išvyką suorganizavo Lietuvos karo veteranų sąjunga "Ramovė" Čikagos skyrius ir jo pirm. J. Mikulius. Iškelus Lietuvos vėliavą, jis kalbėjo apie Lietuvos prezidentų nuopelnus lietuvių tautai. Žodį tarė ir iš Detroito atvykęs Lietuvos šaulių sąjungos tremtyje pirm. M. Abarius. Gėlėmis buvo papuošti Antano Smetonos, Aleksandro Stulginskio ir Kazio Griniaus atminimui pastatyti paminklėliai. Dabar jau gražiomis eglėmis yra išaugusios paties prez. A. Smetonos pasodintos egglės. Lietuvos prezidentų prisiminimas baigtas dalyvių sugiedota giesme "Marija, Marija" ir Tautos himnu. Išvykton įsijungusiems Čikagos lietuviams padėjo ramovėnų centro valdybos pirm. E. Vengianskas.

Australija

Pavergtų tautų savaitės minėjimas Perthė prasidėjo ekumeninėmis pamaldomis liepos 21 d. Šv. Jurgio katedroje. Įvadinę maldą skaitė katedros dekanas mons. dr. J. Sheperdas, Šv. Rašto ištraukas ir treminių maldas — Pertho baltiečių tarybos pirm. P. Čekanas. Pamokslą sakė lietuvių kapelionas kun. dr. A. Savickis. Giedėjo mišrus kroatų choras, ukrainiečių jaunimo choras ir latvių vyrų choras. Minėjimo renginiai užbaigti liepos 28 d. eiseną nuo karalienės Viktorijos paminklo prie Žuvusių karių paminklo ir vainikų padėjimu jo papėdėje. Tada niekas nenujautė, kad tai turbūt yra paskutinis Pavergtų tautų savaitės minėjimas. Ją, atrodo, užbaigs netikėtas Sovietų Sąjungos subyrėjimas, palaidojęs sovietinę komunizmą, nešusį vergiją tautos.

Sidnio ateitininkai rugsėjo 1 d. paminėjo "Ateities" žurnalo aštuoniasdešimtmečio sukaktį. Minėjimą surengė Sidnio ateitininkai draugai, vadovaujami A. Kramiliaus. Minėjimas buvo pradėtas dvasios vado prem. P. Butkaus atnašautomis Mišiomis ir kun. P. Martūzo pamokslu. Oficialioji minėjimo dalis įvyko lietuvių namuose, įvadinį žodį tarus A. Kramiliui, invokaciją sukalbėjus prem. P. Butkui, atsisotijimu ir susikaupimu minute pagerbus mirusius Sidnio ateitininkus — Andrių Chodą, Kazimierą Kavaliauską, Juodą Dirginčią, Algį Vasarį, Arvydą Puką, Bernardą Šarkauską, Mariją Magdalėną Mykolaitytę-Slavenienę. Paskaitą skaitė dr. Aleksandras Mauragis, savo ei-

lėrašius — Juozas Almis Jūragis. "Dainos" choras, giedojęs Mišių metu, salėje atliko M. K. Klajūno (Džilonge gyvenančio Kymanto) "Audros siaučia", V. Budrevičiaus "Joninių dainą", S. Šimkaus "Šią naktelę", J. Naujalio harmonizuotą liaudies dainą "Ko liūdi, putinėli" ir Ateitininkų himną. Dirigavo abu "Dainos" vadovai — Birutė Aleknaite ir Justinas Ankus. Po oficialiosios dalies buvo supjaustytas sukaiktinis tortas, dalyviai pavaišinti juokavute ir pyragaičiais.

Britanija

A. a. Pranas Gudžskis, lietuvis jūrininkas, mirė Londone gegužės 28 d. Velionis palaidotas birželio 18 d. Londone, Manor Park kapinėse Forest Gate. Prieš II D. karą jis gyveno Klaipėdoje, buvo įvairių organizacijų narys, geras sportininkas, pasirinkęs jūrininko profesiją. Pradžioje dirbo Lietuvos prekybos laivyną, vėliau plaukiojo estų ir latvių laivais. Kai Lietuvą okupavo Sovietų Sąjunga, a.a. P. Gudžskis liko V. Europoje. 1952 m. jis perėjo į Britanijos prekybinį laivyną. Vėliau apsigyveno Cardiffe ir persikėlė Londonan. Čia jis įsijungė į lietuvių chorą, parapiją, lietuviškų renginių. Į Manor Park kapines velionis buvo palydėtas iš Šv. Kazimiero parapijos šventovės, kur gedulines Mišias atnašavo klebonas kun. dr. J. Saknevičius, MIC. Kapinės vis lietuvių vardu su velioniu atsisveikino ir jo giminių vardu laidotuvių dalyviams padėjo Z. Juras.

Vokietija

A. a. Mikas Miniauskas, gimęs 1914 m. rugsėjo 5 d. Birstone, mirė liepos 1 d. nuo staigaus širdies smūgio. Palaidotas Wieslocho miesto kapinėse liepos 5 d. Laidotuvių apeigas atliko iš Mannheimio atvykęs ev. kun. Fr. Skėrys. Velionis augo trylika vaikų turėjusioje šeimoje. II D. karo metais bėgdamas iš Lietuvos, buvo atskirtas nuo savo žmonos ir vaikų. Dvidešimt aštuonerius metus iki pensijos 1979 m. liepos 29 d. dirbo JAV sargybų kuopoje Schwetzingene ir vienuolika metų vadovavo VLB Schwetzingeno apylinkės valdybai.

A. a. Antanas Trakis, gimęs 1911 m. rugpjūčio 23 d. Klaipėdoje, mirė š. m. birželio 4 d. slaugos namuose Hesseno Ortenberge. 1987 m. buvo ištiktas paralyžiaus, bet su žmona ir marčia dar įstengė apsilankyti Klaipėdoje. Ten jis buvo baigęs berniukų gimnaziją ir mokytojų seminariją, dirbęs mokytoju pradžios mokyklose. Kai nacių valdoma Vokietija užėmė Klaipėdos kraštą, velionis neteko mokytojo pareigų ir 1940-45 m. buvo prievarta įjungtas Wehrmachtan. Pokaryje gyveno Austrijoje, kol 1952 m. gavo Vokietijos pilietybę. Nuo 1952 m. iki išėjimo pensijon 1974 m. dirbo mokytoju pradinėje Langenselboldo mokykloje, tarp kitų dalykų dėstydamas ir tikybą evangelikams. Velionis lankydavo lietuvių evangelikų pamaldas Hanau mieste. Tad nenuostabu, kad jo laidotuves, susilaukusios apie 60 dalyvių, didžiąją jų dalį sudarė kaimynai ir pažįstami iš Hanau miesto. Velionis palaidotas birželio 7 d. Hammersbacho-Markoebelio kapinėse. Į laidotuves iš Mannheimio buvo atvykęs ev. kun. Fr. Skėrys.

YONGE MEMORIALS LTD.
2152 YONGE ST., Toronto, Ont. M4S 2A8
Tel. 487-2147, vakarais tel. 445-8955
Meistriskas darbas, puikus lietuviški projektai
ESTŲ PAMINKLŲ BENDROVĖ

B. V. ELECTRIC
Taisau senus ir įvedu naujus:
1. ELEKTROS INSTALIAVIMUS 4. Vėsinimo sistemas
2. Skalavimo mašinas ir 5. "Intercom" sistemas
džiovintuvus
3. Elektrines plyteles 6. Centrinis dulkių siurblius ir kt. įrengimus
Skambinti Vytui Bancevičiui tel. 533-0923, Toronte.

NRS NATIONAL REAL ESTATE SERVICE
NRS WESTSIDE REALTY INC.
Jei norite pirkti ar parduoti namą, ar gauti informaciją, prašau man paskambinti. Prižaduo mielai ir sąžiningai patarnauti.
Lina Kuliavienė
2323 Bloor St. West nr. 218, Toronto, Ontario M6S 4W1
(Windermere — Bloor kampas)
Tel. (416) 767-9000 Fax (416) 767-0382

Century 21 OFFORD REALTY LTD.
Member Broker
38 Hurontario St.,
Collingwood, Ont. L9Y 2L6
Parduodant, perkant ar tik dėl informacijos apie namus, vasarnamus, ūkius, žemes Wasagos, Staynerio ir Collingwood apylinkėse kreipkitės į **Angėlę Salvaitytę, B.A.**, pirkimo ir pardavimo atstovę. Ji mielai jums patars. Darbo tel. (705) 429-2121 ar (705) 445-5640 namų tel. (705) 429-6428

Gera nuotaika... Nuo ko ji priklauso?

DR. VYTAUTAS MEŠKA

Nuotaika turi didžiulę įtaką mūsų gyvenimui. Ji gali nudažyti dienas visomis vaivorykštės spalvomis arba, atvirkščiai, padaryti taip, kad sniegas taptų juodas, o vidurvasario saulė apsiblaususi.

Kiekvienas mūsų nori būti geros nuotaikos, to linkime ir kitiems, pradėdami svarbius darbus, palydėdami į kelionę, atostogas. Deja, ne visomet pasistengiame sukurti gerą, darbingą nuotaiką darbe, mokykloje, šeimoje, taip pat ir gydymo įstaigose.

Kaip žinoma, liga sergančiojo nuotaiką pakeičia. Dažniausiai ji esti prislėgta. Chroniškų ligonių pasikeičia net būdas: neretai jie tampa apatiški, melancholiški.

I tai visų pirma turėtų atsižvelgti artimieji ir nelaikyti jo nuotaikos svyravimų kapriais. Artimo ligoniui žmogaus švelnus žvilgsnis, padrąsinantis žodis, ramus pašnekasys veikia kaip vaistai. Suprantama, šie „vaistai“ reikalauja kantrybės, ištvermės ir pasišventimo, tačiau visa tai iš tikrųjų atsiperka ligonio sveikatos pagėrėjimu.

Svyravimai

Net ir visiškai sveikas žmogus dažnai jaučia nuotaikos svyravimus. Nuo ko konkrečiai priklauso tie svyravimai, paaiškinti nelengva. Organizmo biocheminių, elektrofiziologinių, netgi imunologinių procesų pakitimai kartais gali būti besikaitaliojančios nuotaikos priežastis, kartais – pasekmė. Štai, įsvirkštus adrenalino, kyla baimė, bet, stipriai išsigandus, kraujyje taip pat pagausėja adrenalino. Anksčiau buvo manoma, kad gliukozės padaugėjimas kraujyje yra susijaudinimo rodiklis. Iš dalies tai teisinga. Tačiau gliukozės padaugėjimas gali būti

ir pasekmė, nes tokia reakcija yra adaptacinė, stiprinanti organizmo apsisaugojimą nuo žalingos įtampos poveikio. Pavyzdžiui, automobilių katastrofoje nukentėjusių žmonių kraujyje, kada jų prisitaikymo galimybė jau išsekusi, gliukozės labai sumažėja.

Didelis gyvenimo tempas, savo galimybių pervertinimas, nuolatinė įtampa, konflikto laukimas sukelia įtampą. Nėra jokios abejonės, kad dėl to atsiradusi bloga nuotaika gali sukelti ne tik neurozę, bet ir įvairiausių vidaus organų bei psichikos negalavimus.

Sapnų įtaka

Nuotaikai turi įtakos ir sapnai, kurie yra normalus fiziologinis reiškinys ir gilaus miego požymis. Iš tikrųjų visi sveiki žmonės sapnuoja, bet daugelis prabudę sapnus užmiršta. Laikoma, kad sapnai vaidina apsauginį vaidmenį ir yra būtini. Aristotelis sapnus vadino mąstymu miegant.

Neurofiziologas V. Kasatkinas, ilgai studijavęs sapnus ir atlikęs gausybę tyrimų, teigia, kad sapnų pagrindas yra nervinių procesų pėdsakai, kad sapnų turiniui turi reikšmės žmogaus amžius, profesija, centrinės nervų sistemos ypatumai ir ypač sveikata. Mokslininko tvirtinimu, apie prasidedančią ligą iš sapnų galima sužinoti netgi daugiau negu iš įprastų klinikių simptomų bei požymių. Mat miegant sumažėja jutimų slenkstis ir iš prasidedančios ligos židinio patologiniai nerviniai impulsai gali pasiekti galvos smegenų žievę ir sukelti nemalonaus turinio sapnus.

Oro veikmė

O kokia oro įtaka mūsų nuotaikai? Įsivaizduokime šlapdribą, žvarbų vėją, lietų, kai šaltis skverbiasi iki kaulų, ar-

ba kaip šią, praėjusią vasarą, mums neįprastą karštį, tvankumą... Ar daug tokiu metu matysime veiduose pakilių nuotaikos? Žinoma, esama ir išimčių, kurias iš tiesų būtų galima laikyti grynai psichologinėmis. Žinodami, jog namie laukia šeimos šiluma, grįžę iš mokslo vaikai, jaukus butas, vakarienė, graži knyga – mes, kas ir blogu oru, kartais tyčiomis nesukubėdami einame namo pėsti. Kontrastai juk padeda pajusti laimę...

Tačiau kaip paaiškinti, kad net pačią gražiausią vasaros dieną mūsų nuotaika gali nei iš šio, nei iš to tapti bloga, atsirasti apatija, irzlumas, melancholija, netgi depresija, kada viskas nublanksta, krinta darbingumas, neretai ima skaudėti galvą ir mąstai sąnarius, atsiranda bendras silpnumas, mieguistumas, padažnėja psichologinių konfliktų, paūmėja chroniškos ligos? Pasirodo, kad visa tai nemažai priklauso nuo padidėjusios Saulės aktyvumo, magnetinių Žemės audrų bei padidėjusių elektros krūvių.

Elektriniai reiškiniai

Biologija, medicina, net ir psichologija, didžiulę reikšmę skiria litosferos (Žemės plutos) bei atmosferos elektriniams reiškiniams. Visas Žemės rutulio paviršius yra įkrautas neigiamai. Neigiami jonai daugiausia susikaupia iškiliose Žemės paviršiaus vietose. Tuo tarpu tolimesni atmosferos sluoksniai (jonosfera, esanti apie 50 km nuo Žemės paviršiaus) įkrauta teigiamai. Todėl tarp Žemės paviršiaus ir jonosferos susidaro elektros laukas. Giedrą dieną vieno metro atstumu nuo Žemės elektros potencialų skirtumas yra apie 100 voltų. Taigi žmogus yra skirtingų elektros krūvių veikimo zonoje.

Antra vertus, žmogaus organizmo gyvybinius procesus (medžiagų apykaitos, fermentinis, nervinius, psichinius) visada lydi elektros krūviai. Štai, pavyzdžiui, oda sukuria apie save apie 20 milivoltų elektros lauką. Kurortologijos mokslinio tyrimo laboratorijoje atliktų darbų duomenys liudija, kad tarp elektrinių odos potencialų ir aukštųjų nervinių centrų funkcinės būklės yra glaudūs ryšiai: susijaudinus elektriniai odos potencialai padidėja. Visa tai padeda įvertinti sveiko ir sergančio organizmo emocinę būseną, taip pat duoda galimybę suprasti, kaip veikia kurortiniai veiksniai.

Nustatyta, kad vaikstant batais su plastmasiniais padais grindimis, išklotomis linoleumu, teigiamas organizmo krūvis pasiekia tūkstančius voltų. Visa tai labai žalinga žmogaus organizmui. Juk didesnis elektrinis krūvis, o ypač teigiamas, juo labiau žmogus jį jaučia. Žemumose ir pajūryje žmogus menkai tepakrautas elektros krūvių, bet menkai ir išsikrauna. Vidutiniame aukštyje, lygumose organizmo elektros krūvis didelis, o išlydis mažas. Kalnuose saulės spindulių jonizuotas oras yra labai laidus, todėl ten mūsų nuotaika žvali. Sningant irgi jaučiamės gerai, nes daug elektros išsikrauna į atmosferą.

Įvairios priežastys

Sunkus fizinis ir protinis darbas, įvairūs negalavimai, liga sumažina žmogaus organizmo natūralų neigiamą elektrostatinį krūvį. Mūsų atliktų tyrimų rezultatai liudija, kad ligonių elektrostatinis krūvis dažniausiai būna teigiamas, ir tai ne visada yra susiję su meteorologinių faktorių kaita. Šiaip ar taip visa tai neabejotinai veikia nuotaiką. Ji turi didelę įtaką mūsų kasdieniam gyvenimui. Net ir tada, kai esame išmokę nepasiduoti, kai sugebame valdytis, prislėgta ar sudirgusi nuotaika pasunkina bendravimą, net įprastą darbą. Todėl būkime atlaidūs, jei bendradarbis ar šeimos narys atsakė pikta, buvo irzlus, neteisingas, neapibendrinkime žmogaus iš vieno ar kito išsišokimo. Bloga nuotaika juk neaplenkia nė vieno.

Antra vertus, sunku būtų gyventi, jeigu sau leistume visada elgtis pagal nuotaiką.

Amerikos sostinėje Vašingtone prieš 25-rius metus garsioje katalikų šventovėje įrengta lietuvių ŠILUVOS MARIJOS KOPLYČIA šalia kitų tautų koplyčių. Nuotraukoje – altorius su šiluvinės Marijos statula, sukurta skulptoriaus VYTAUTO KAŠUBOS

Lietuvių koplyčia - tautos pasididžiavimas

“TŽ” bendradarbio pranešimas iš Vašingtono

Dabar, kai Šiluvos Marijos koplyčios Vašingtone sidabrinės sukakties programa jau beveik visiškai išryškėjo, norisi Kanados lietuvių, gausiai besiruošiančius sukakties šventėje dalyvauti, painforuoti apie sukaktvinės šventės detales.

Šventė prasidės šeštadienį, spalio 12, 1 v.p.p. akademija tema: “XX-ojo amžiaus kankinių reikšmė krikščionybėje”. Temą nagrinės du paskaitininiai: iš Lietuvos atvykęs naujasis Kauno vyskupas Sigitas Tamkevičius, ilgesnį laiką sovietų kalintas, ir Pensilvanijos universiteto profesorius-istorikas dr. Saulius Sužiedėlis. Akademija įvyks šalia šventovės esančio Katalikų universiteto Gowan salėje.

7 v.v. Arkiv. Carroll vardo mokyklos auditorijoje, 430 Harewood Ave., taip pat Amerikos katalikų tautinės Nekalto Prasidėjimo šventovės-bazilikos apylinkėje, įvyks koncertas. Programą atliks čikaigiškis “Dainavos” ansamblis, vadovaujamas jaunosios kartos muziko D. Polikajčio, ir garsus Lietuvos pianistas P. Stravinskis. Deja, salėje galės tilpti tik 750 žmonių.

Spalio 13, sekmadienį, 2 v.p.p., iškilmingos Mišios apie 3,000 vietų turinčioje šventovėje. Iškilnės vadovaus, jei tik sveikata leis jam atvykti, Lietuvos kardinolas Vincentas Sladkevičius, kartu koncertuojant kardinolams, lietuviams arkivyskupams, vyskupsams ir kunigams. Pamokslą anglų kalba pasakys Oklahomos arkiv. C. Salatka, lietuviškai – kard. V. Sladkevičius, jam nesant, vysk. S. Tamkevičius. Iškilmingų Mišių metu giedos “Dainavos” ansamblis, šias pareigas su kitais Čikagos choralais atliks prieš 25 metus, kai buvo šventinama Šiluvos Marijos koplyčia. Kai kurias giesmes su choru giedos visi Mišių dalyviai. Vašingtono kardinolui J. Hickey suteikus palaikymą, procesija eis į Šiluvos Marijos koplyčią, kur bus atnaujintas pasiaukojimas Nekaltai Marijos širdžiai ir padėkota Dangiskajai Globėjai už Lietuvos nepriklausomybę. Šventovėje apeigas tvarkys Amerikos vyskupų konferencijoje Vašingtone besidarbuojantis kun. dr. J. Šarauskas. Koplyčioje ir baigsis šios iškilnės, į kurias, kaip tikimasi, suvažiuos gal ne vienas tūkstantis mūsų tautiečių.

Ta proga Vašingtone įvyks ir Lietuvių Romos katalikų federacijos suvažiavimas. Atvykusieji iš kitur gal panorės pasižvalgyti po dailią koplyčią ir sužinoti, kas joje yra įamžinta. Štai kiek informacijos.

Altorius — Švč. Marijos statula, skulptoriaus V. Kašubos sukurta pagal seną tradiciją — vienplaukė, Lietuvos moters drabužiuose. Viršuje altoriaus įrašas iš Sibiro lietuvių maldaknygės. Po altoriumi vaizduojamas garsus Lietuvos Kryžių kalnas.

Kairiosios sienos mozaika — dailininko V. K. Jonyno kūrinys, vaizduojas lietuvių tautos kovą už tikėjimą ir kultūrą. Viduje Kristus Rūpintojėlis, kokį Lietuvos gyventojai statydavo prie savo namų, pakelės. Dešinėsios sienos mozaika — Lietuvos garbingosios praeities prisiminimas. Vaizduojamas šv. Kazimieras, Lietuvos kunigaikštis ir šventasis, Lietuvos bei lietuvių jaunimo globėjas visame pasaulyje.

Dešinėsios sienos apačioje detalėje matyti lietuviai tremtiniai Sibire, Vorkutos vergų stovykloje giliai kasyklose laikomi Mišių metu 1946-1956 m. Vaizdas sukurta pagal buvusio kalinio dr. J. Scholmer pasakojimą knygoje “Vorkuta”.

Detalėje, esančioje vidury kairiosios sienos, matyti verpėjas prie ratelio. Taip skulptorius P. Rimša pavaizdavo lietuviškos šeimos pastangas įkvepti savo vaikams lietuviškumo ir religingumo dvasią spaudos draudimo ir persekiojimo metais.

Yra ir daugiau prisiminimų detalių, kaip Mindaugo krikštas ir kitos. Visa tai atliktą dail. Vytauto K. Jonyno.

Duo tarpu lubose yra įamžinti stebuklingieji Marijos paveikslai iš keturių Lietuvos žymiausių marijaninių šventovių: Trakų, Pažaislio, Aušros Vartų Vilniuje ir Žemaičių Kalvarijoje. Juos sukūrė dailininkas Albinas Elskus.

Per 25 metus reprezentacinę Šiluvos koplyčią, įrengtą lietuvių išeivių pastangomis ir aukomis JAV sostinės tautinėje šventovėje, savo akimis ir per televiziją jau matė ne vienas milijonas amerikiečių bei įvairių pasaulio tautų žmonių. Dabar, Lietuvai vėl atgavus nepriklausomybę, iš koplyčios sienų dvelkia neįsildomi praeities — graudžios ir didingos — vaizdai.

• Paremkite “Tėviškos žiburis” auką, rėmėjo ar garbės prenumerata, testamentiniu palikimu. Dėkingi — “TŽ” leidėjai

Knygų rėškia
“SAMOGITIA”
 meniškai įraš
 knygas bei žurnalus
A. Plenys
 3333 Grassfire Cres., Mississauga,
 Ont. L4Y 3J8 Tel. (416)625-2412

Kaltinama Lietuvos vyriausybė

Wiesenthalio centro kaltinimai amerikiečių spaudoje.
 Pasisakė Lietuvos prezidentas

“The New York Times” korespondentas Vilniuje Stephen Kinzer, 1991.IX.5 apkaltinęs Lietuvos vyriausybę išteisinant sovietų-komunistų nubaustus asmenis, susilaukė atgarsio.

Simon Wiesenthal centras Los Angeles, Calif., rabino Marvin Hier pasiūlymu kaltina Lietuvos vyriausybę išteisinus 1000 asmenų, kuriuos žydai laiko nusikaltusiais žydų naikiname. Tokią nuomonę pakartojo ištisa eilė amerikiečių laikraščių, kai kurie ne taip griežtai. Visoje Amerikoje žiūrима MacNeal-Lehrer televizijos programa rugsėjo 6 d. švelniai užsiminė apie Lietuvai skelbiamus kaltinimus, kaip rašė “The New York Times”.

Rugsėjo 6 d. plačiai klausoma amerikiečių radijo stotis kalbėjosi su Lietuvos prezidentu Vytautu Landsbergiu Vilniuje. Jam klausimus pateikė angliškai, kažin kas vertė ar iš kart atsakė lietuviškai, tada iš lietuvių kalbos gerai išversdavo kažin koks asmuo angliškai. Pasiakbėjimas buvo į temą, neužgaulus. Lietuvos prezidentas atsakinejo gerai, tiksliai, rimtai, aiškiai. Jis atrėmė Lietuvai primetamus kaltinimus, pasakė kaip yra iš tiesų. Tas pasikalbėjimas buvo svarbus; gerai, kad buvo paskleistas per amerikiečių radijo bangas, daugelio išgirstas.

Rugsėjo 7 d. kai kurios JAV bėse veikiančios lietuvių radijo programos atrėmė neteisingus Wiesenthal žydų centro kaltinimus lietuviams.

“The New York Times” 1991 m. rugsėjo 7 d. paskelbė naują S. Kinzerio straipsnį. Vietovė nurodyta Ryga, Latvija. Rašo apie latvių nenorą Latvijoje gyvenantiems rusams suteikti Latvijos pilietybę. Tai padariusi, latviai galėtų pasidaryti mažuma Latvijoje. Latviai nori išlikti latviais, o ne tapti kažin koku rusišku mišiniu.

Tas dienraštis rugsėjo 7 d. išspausdino trumpą patikslinimą, liečiantį Lietuvą. Naudojosi Lietuvos prezidento V. Landsbergio laišku, atsakančiu į Pasaulio žydų kongreso pirmininko Edgar Bronfman'o laišką. Panaudojo mažą to laiško dalį.

Buvo veiklos žmogus

A. A. PETRAS BALSAS po sunkios ligos mirė 1991 m. rugpjūčio 10 d. Niagara Falls ligoninėje. Jis paliko žmoną Bronę, dukrą Jūrą, žentą Kastytį, keturis vaikaičius ir sūnų Almantą.

Antradienį, rugpjūčio 13 d. buvo Rožinis ir maldos Patterson laidotuvių namuose. Dalyvavo nemažas skaičius draugų ir pažįstamų. Trečiadienį buvo laidotuvių Mišios St. Catharines lietuvių Angelų Karalienės šventovėje. Jas laike kun. K. Butkus, OFM. Vėlonis buvo palaidotas Šv. Jono lietuvių kapinėse Mississaugoje.

Atsisveikinimo žodį tarė St. Catharines lietuvių bendruomenės vardu V. Žemaitienė, KLV sąjungos “Ramovės” vardu — J. Vyšniauskas ir Kanados skautų vardu — Kazys Batūra. Jis savo atsisveikinimo žodyje paminėjo, kad kartu su a.a. Petru yra baigęs tą pačią Karo mokyklos laidą ir per eilę metų jam teko su vėloniu artimai bendradarbiauti skautų veikloje ir artimai jį pažinti. Vėlonis savo laisvą laiką skyrė jaunimo auklėjimui ir lietuviybės išlaikymui per skautus ir šeštadieninę mokyklą. Laidotuvių pabaigoje visi skautai, daugiausia uniformuoti, susikabinę rankomis ratu apie karstą, sugiedoję skautų maldą “Ateina naktis...” Netekome pasisveintusio mokytojo, Lietuvos kariuomenės karininko, uolau skauto, KLV sąjungos “Ramovė” nario, Niagaros pusosalio lietuvių bendruomenės pirmininko ir uolau lietuviškų reikalų rėmėjo. Jis padėdavo visur ir visiems, buvo geras organizatorius ir vadovas.

Petras Balsas gimė 1913 m. lapkričio 21 d., baigė Šiaulių mokytojų seminariją, 1933 m. įstojo į Karo mokyklą, ją baigė 1936 m.

Nuo savęs laikraštis nurodė, kad žydams neaišku dėl trijų asmenų išteisinimo. Jie turi Vilniuje gyvenančią Riva Bogomalnaya, kuri mačiusi asmenį, mušusį ir žudžiusį žmones karo metu.

Lietuvai, o taip pat Latvijai, Estijai atgavus nepriklausomybę, amerikiečių spaudoje daugybė straipsnių, žinučių, brėžinių apie tas Baltijos valstybes. Spausdinama gausybė klaidingų žinių. Jų tiek daug ir įvairių, kad reiktų turėti ištisą sąrašą mokslininkų, kultūrininkų, politikų atitaisinėjimams. Amerikiečių vyriausybės atstovams, pagrindinei amerikiečių spaudai metalai iš metų buvo siuntinėjami lietuvių biuleteniai anglų kalba su žiniomis apie Lietuvą. Matyt, žurnalistai, redaktoriai tuo nesinaudoja ir parašo kas pasitaiko.

Būna išimčių. Štai, minėtame “The New York Times” rugsėjo 7 d. laidoje, laiškų skryjuje, išspausdintas toks laiškas:

“Prussians aren't Slavs. Pierre Ferrand, while correct in objecting to the use of Frederick the Great of Prussia as a peace symbol for Germany, repeats a common mistake in identifying the original Prussians as a Slavic tribe (letter, Aug. 23). They were a Baltic tribe, akin to the modern Lithuanians and Latvians. Charles E. Townsend, Princeton, NJ, Aug. 29, 1991. The writer is professor of Slavic languages, Princeton University”.

Reiškia, patikslina anksčiau spausdintą P. Ferrand laišką, kad prūsai nėra slavai, o giminingi dabartiniais lietuviams ir latviams.

Šiuo metu amerikiečių spaudoje spausdinama daug žemėlapių, žemėlapiukų, brėžinių nurodant Lietuvos sienas. Išsiskiria Sovietų Sąjungos okupuota šiaurinė Prūsijos dalis, perleista Potsdamo konferencijoje sovietinei administracijai. Laikas tą laikinę administraciją panaikinti, nes nėra nė Sovietų Sąjungos, o jų naikinama Prūsijos dalį perleisti tiesioginiams ir artimiausiems giminačiams: lietuvių tautai, Lietuvai. P. Tilvikas

P A D Ė K A
A Ą A
ALGIRDAS KAUNAS
 mirė 1991 m. rugpjūčio 3 d. Čilėje,
 palaidotas rugsėjo 12 d. Šv. Jono lietuvių kapinėse Mississaugoje. Nuširdžiai dėkojame kun. V. Braukylai už maldas koplyčioje ir už gedulines Mišias šventovėje, Daguolei Radtkienei už giedojimą, karsto nešėjams ir visiems draugams už gėles ir palydėjimą į kapines.
 Žmona Elena, duktė Laima su šeima,
 sūnus Algirdas su šeima, sesuo Agnes
 ir brolis Alfredas

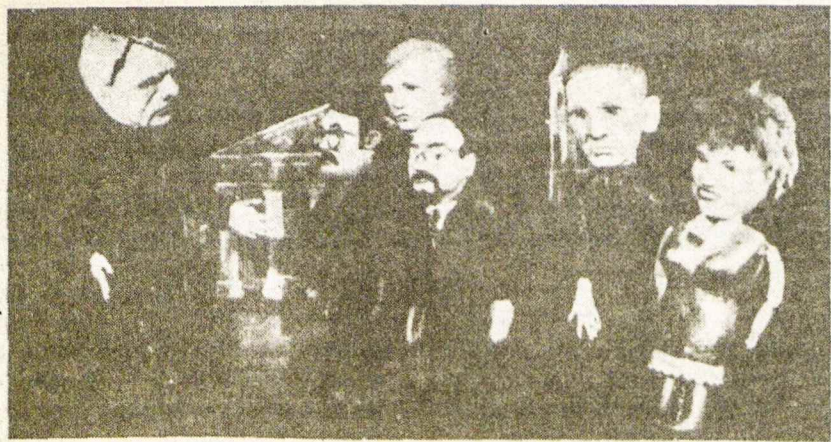
MEDELIS CONSULTING
 1407 Sarcee St. Oshawa, Ont. L1G 4N2
Parūpinam: iškviatimus ir vizas jūsų kelionėms į Lietuvą.
 Iškviatimus jūsų giminių pasisvečiavimui Kanadoje. Pristatom per porą dienų. Gana greitai parūpinam įiems bilietus; atvykus — draudimą ir pervežimą iš Montrealio. Patvirtinam ar net pakeičiam grįžimo datą.
Automobiliai į Lietuvą
 Pigiausios kainos Kanadoje! Pristatom per tris savaites.
Parama giminėms Lietuvoje
 Tik doleriais per registruotus bankus! Išmokama per dvi savaites.
 Kreipkitės į **Stefą ar Algį Medelius**, tel. 1 - 416 - 434-1847, FAX 416 - 728 - 5745. Reikalui esant, atvažiuojam į namus.

Į LIETUVĄ VYKSTANČIŲJŲ ŽINIAI
Sovietų konsulato išduotos vizos NEBEGALIOJA!
Iškviatimų NEBEREIKIA!
 Lietuvos respublikos vizas Kanados piliečiams išduoda TIK Lietuvos generalinis konsulas Toronte. Vizų anketas ir smulkesnę informaciją gausite per mūsų įstaigą.

ALGIS MEDELIS Kennedy Travel Bureau Ltd.,
 296 Queen Street West,
 Tel. (416) 593-0600 Toronto, Ontario M5V 2A1
KELIONĖS Į LIETUVĄ SAS
 TORONTAS-KOPENHAGA-RYGA SCANDINAVIAN AIRLINES
 Išskrendam penktadieniais ir grįžtam sekmadieniais, nežiūrint, kaip ilgai viešėtumėt. Parūpinam iškviatimus, vizas, apsisojimo vietą (pagal pageidavimą, viešbutyje arba privačiuose butuose).
DĖMĖSIO! DĖMĖSIO!
 1992 metams užsakytos 3 kelionės lankyti šventas vietas — Vilniaus, Kauno, Šiaulių ir Žemaitijos rajonuose. Bus lankomos šventovės, vienuolynai, kapinės, kryžkalniai ir t.t. Visur lydės lietuvių kunigas. Amerikiečiai yra kviečiami prisidėti, sutvarkysim kelionę iš visų JAV miestų.
 Teiraukitės jau dabar asmeniškai pas ALGĮ ar STEFĄ MEDELIUS.

Optical Studio
OPTIKAS R. SCHMID
 1586 Bloor Street West,
 Toronto, Ont. M6P 1A7
 (Prieš lietuvių namus)
Telefonas 535-6252
 Greitas pataravimas, neaukštos kainos. Gaunami kontakto lėšiai (contact lenses).

LIETUVA LAUKIA PARAMOS
REMK IR AUKOK TAUTOS FONDI!
 Jūsų auka TAUTOS FONDI garsina Lietuvos laisvės bylą laisvajame pasaulyje. Šešiomis kalbomis ELTOS ir radijo žinios nesulaikoma! skleidžia informacijas įvairiose kraštuose apie Lietuvos laisvės kovą ir ją skatina.
REMKIME TAUTOS FONDĄ
 aukomis, darbais, palikimais. Kiekvienas paaukotas centas artina Lietuvai laisvės aušrą.
TAUTOS FONDO ATSTOVYBĖ KANADOJE
Aukas arba palikimus siųskime Tautos fondui:
310 Rathburn Road, Etobicoke, Ont. M9B 2L8

„Šėpos“ teatro figūriniai veikėjai „Komunistinės nostalgijos“. Iš kairės: Terleckas, Ozolas, Vaišvila, Landsbergis, Motieka, Prunskienė

“Komunistinės nostalgijos”

„Šėpos“ teatro gastrolės, kuriose politinė satyra išreiškiama lėlinėmis figūromis

A. SUNGAILIENĖ

Vienas gaiviausių demokratinių vėjo pūstelėjimų iš už Atlanto — tai Vilniaus „Šėpos“ teatro apsilankymas Kanadoje ir JAV-se su politine satyra „Komunistinės nostalgijos“. Iškviesta ir globojama PLB kultūros komisijos, ši trupė davė spektaklį 8. m. rugsėjo 8 d. Prisišėlimo parapijos salėje.

Jeigu kas pagalvotų, kad „be pigu jiems dabar juoktis“, tai reikia prisiminti, jog „Šėpa“ panašų veiklą „Revoliucines lopsines“ vaidino Lietuvoje prieš trejus metus. Tuomet tikrai reikėjo drąsos, nes ir autorius, ir režisierius, ir aktoriai galėjo atsidurti kalėjime už tokia Kremliaus „šventųjų“ parodiją.

„Nostalgijų“ veikėjai nėra suabstraktinti simboliniai tipai, bet šių dienų politikai, tebeplaukiojantys naujausiu politinių įvykių įtampa. Vaidina figūros didžiulėje spintoje, padalintoje į dvi dalis: viršutinė — Kremlius, apatinė — Lietuva.

Seansas prasideda prologu erdvėse. Kova tarp Angelo ir Giltinės baigiasi pastarosios pergale: „Mano amžius prasiėjo skleistis pragaro idėjai“. Marksas, klaidžiodamas su Engelsu rojuje pareiškia: „Dievo niekur nemačiau, tai Dievu gal būsiu aš“. Nusilpdo sau įpėdinį Lenina ir paveda jam sukurti kitą rojų, už kurį žmonės bus dėkingi: „Tau stovės paminklai kiekvieno landynė, liaudis prisigėrus tau dainuos dainas“.

Nutrenktas į Kremlį, Leninas šeiminkauja: „Ką daryti, ką daryti? Kaip valdyti, ką žudyti?“ Atsiranda Stalinas, Dzeržinskis, visa eilė pagalbinių velniukų. Visi pasišvilpaujami šoka makabriška kazonka, skelbia mirtį ir sunaikinimą.

Apatiniame „Šėpos“ aukšte — idiliškas nepriklausomos Lietuvos gamtovaizdis su plevesuojančiomis trispalvėmis. Viršuje Stalinas su Hitleriu sudarinėja sutartis, kol susipeša ir pradeda kariuoti.

Lietuvoje — okupacija. Salomėja Nėris, norėdama įsisteigti Stalinui, deklamuoja: „Lietuvos tarybinę krūtinę švelniai glosto Stalino ranka“.

Prasideda nauja istorijos epocha. Gorbačiovas vėdina Kremlį, kuria „perestroiką“ ir aiškina, kad tai destalinizacija, demokratizacija, demoralizacija. Terleckas šaukia „laisvę Lietuvai“ ir ketina mušti Burokevičių bei jo kolegas. Parlamentariai ginčijasi, triukšmauja, kol Landsbergis visiems pasiūlo pašokti rateilę. Nuvažiavęs Maskvą, Aukščiausioje taryboje pareiškia, kad čia nėra demokratijos. Nors Gorbačiovas mėgina jį sulaukyti: „Sėskis, jei nesėsi — pasodinsiu“. Landsbergis demonstratyviai išsina iš salės užsispyrusiai kartodamas: „Aš viską pasakiau. Taškas. Viską pasakiau“.

Toliau romantiškas intarpas Maltoje tarp Gorbačiovo ir Bush'o. Pastarasis, maloniai padraugavęs, atsisveikindamas šūkteli: „Perduok Jelviciui linkėjimus“.

Angelas tiesia juostą — Baltijos kelią, o Burokevičius su Brazausku bėga į Maskvą skystis Gorbačioviui, kuris siūnia lietuviams ultimatumą ir žada juos traukti tankais. Landsbergis, nekeldamas nei balso, nei rankų, ramina: „Nekreipkim dėmesio, nekreipkim dėmesio“. Susiklupęs parlamentas, skelbia nepriklausomybę ir paveda Prunskienei sudaryti vyriausybę: „O dabar suvaidsinsim pasaką „Snieguolė ir septyni nykštukai“. Ta-

čiau greit paaikšėja Snieguolės ir nykštukų sąmokslas prieš Landsbergį, ir už tai jie visi išmetami iš valdžios.

Matome Paryžiuje penkių Europos didžiųjų konferenciją, Nobelio premijos įteikimą Gorbačioviui. Prisistato ir Saddam Huseinas, reikalaujamas sau premijos. Kyla visuotinis sumišimas. Komunistai steigia „Komitetą Lietuvai gelbėti“. Chaoso ir triukšmo įkarštyje staiga pasirodo Deus ex machina: — Jelcinas ant balto žirgo. Mirtis, nepajėgusi savo pragariškom idėjom sužlugdyti Lietuvos, apverčia spintą.

Toks maždaug apytikris „Nostalgijų“ turinys. Tarpuose daugybė detalių, veikėjų ir „tipelių“, kuriuos visus neįmanoma suminėti. Veiksma neįtrūksta, scenos keičiasi greitai. Figūros puikiai padarytos, panašios į savo prototipus su taikliomis fizinėm ir psichologinėm charakteristikom, manierizmais ir išsireiškimais.

Režisierius Gintaras Varas, paklaustas, ar laikėsi gyvenimiško panašumo visose situacijose, atsakė, kad nebūtinai. „Kuriami charakterius, vadovavomės bendra patirtimi ir kūrybine fantazija piešti kiekvieną jų su tam tikra laisve“.

Tos laisvės parodyta daug: raudona nosimi, atkištu delnu Ligačiovas, prezidentas Bush'as su geltonu kaspinu, lyg bailius, lyg pataikaujantis Gorbačioviui; freudiškai padūsudama rikiuoja savo nykštukus Prunskienė, o sutartį su Gorbačiovu planuoja aistringio tango sukuryje. Ar ji iš tikrųjų šoko ar nešoko — ne taip svarbu, bet žiūrėti linksmu.

Švelniai ir atsargiai pavaiduotas Landsbergis. Suprantama. Tačiau, matant visą tą mągą kompaniją, būtų pritikę ir jam truputį truktelėti už skverno.

Vieną trūkumą tenka pastebėti: dalis žodžių nepasiekė toliau nuo scenos sėdinčių klausytojų. Galbūt aktoriai, užsiėmę figūrų manipuliavimu ir veiksmo dinamika, neskyrė pakankamai dėmesio žodžių išryškiniui ir balso pastiprinimui. Už tai ji ir sugėrė „šėpa“. Autorių Jovitos Žabaitės ir Dočio iš Alksnynų Ž. taiklios eilutės buvo vertos išgirsti ištisai.

„Komunistinės nostalgijos“ reikia pamatyti ne vien dėl Lietuvai palankiai susiklosčiusių istorinių įvykių, bet ir dėl to, kad tai aštriai ir įdomiai išreikšta satyra originalia ir sunkiai pasiduodančia formoje. Gera satyra mūsų literatūroje bei teatre yra retas dalykas. Smagu juoktis ir yra iš ko, tiek išsivijoje, tiek Lietuvoje.

Toronto gintariečiai Winnipeg „Folkloramoje“ atlikę meninę programą. Viduryje sėdi Manitobos provincijos kultūros ministrė B. MITCHELSON, miesto burmistras B. KORRIE, „Gintaro“ vadovai — (kairėje) muz. D. VISKONTIENE, T. PABRĖŽA, R. KARASIEJENĖ

“Gintaras” tautybių savaitėje

Toronto tautinių šokių ir dainų sambūrio „Gintaras“ grupė atliko meninę programą Winnipeg folkloramoje

JAUNIUS-RIMTAUTAS ATKOČIŪNAS

Ankstą rugpjūčio 10 dienos rytą 15 „Gintaro“ muzikantų ir dainininkų priešaky su vadovėmis — Rita Karasiejiene ir Dalia Viskontiene rinkosi Toronto orauostyje. Netruko prabėgti pora valandų, ir lėktuvas jau leidosi Winnipege. Jau iš tolo pamatėme lietuvišką trispalvę, o po kelių minučių jau sveikinomės su klebonu prel. J. Bertašiumi, poniu T. Timermaniene, M. Timermanu ir kitais. Tuomet dar nenuėjaušėme, jog vos po savaitės skirsimės su šiais nuostabiais žmonėmis su ašaromis akys.

Iš kart krito į akis didžiulis noras priimti mus kuo geriau, kuo šilčiau, sudaryti mums tokias sąlygas, kad nieko netrukdytų ir niekas nevaržytų. Tam tikslui buvo skirtas didžiulis namas Ch. ir M. Huband (net ne lietuvių), palaikančių glaudžius ryšius su mūsų tautiečiais. Jame galėjo apstototi net 10 gintariečių ir 2 mikroautobusiukai. Penkis mergaitės apsisotų pas vašinguosius Joną ir Teklę Timermanus.

Atvykome į Winnipeg folkloramą (torontiško Karavano atitinkmu) Marijaus Timermano kvietimu ir nuo pirmos iki paskutinės minutės jautėme jo dėmesį, už kurį esame jam labai dėkingi. Jau pirmąją dieną buvome pakviesti pas jo mamą T. Timermanienę pietums, kur susipažinome kiek artimiau. Papietavę skubėjome apžiūrėti parapijos salės, kurioje vėliau teko per 7 dienas koncertuoti net 30 kartų!

Taip jau lėmė paviljoną išsidėtyto geografią, jog išskyrus italų paviljoną, likusiuose — ispanų, filipinų ir Čilės, — buvo jaučiausias ispanų kultūros paveldas. Mat pastarieji du yra buvę Ispanijos kolonijos. Labiausiai įsiminė filipiniečių vaikų parodyta programa. Turint galvoje, jog tai buvo jau 7-ji jų pasirodymo diena (per vakarą tekdavo koncertuoti po 4 ir daugiau kartų), kėlė nuostabą tai, su kokia nuotaika ir nedirbtiniu džiaugsmu veidė jie visa tai atlieka. Galbūt prisiminimai apie tuos vaikus ir suteikdavo gintariečiams papildomų jėgų paskutinėms dienomis, kai pradėjo jaustis ne tiek fizinis, kiek emocinis nuovargis.

Sekmadienį giedojome Šv. Kazimiero šventovėje dveje Mišios. Pirmosios — kanadiečiams, kurių per 90% buvo... filipiniečiai (tokia jau likimo ironija, jog kai kurie jų net su lietuviškomis pavardėmis...), antrosios — lietuviams, kurių per visą Winnipegą su apylinkėmis beliko apie 400. Ir vienos, ir kitose klebonas prel. J. Bertašius nuosirdžiai pasveikino ir pasidžiugė mūsų atvažiuimu.

Užbėgant už akių, reikėtų prisiminti išvyką į parapijos vasarnamį, tikrai visam gyvenimui įsimintiną priėmimą bei Žolinių Mišias miniatiūrinėje, bet labai mieloje namų koplytėlėje. Visi tie, kurie ten buvome ir jautėme klebono trykštantį gerumą, tariame jam nuosirdų AČIU!

Po sekmadienio Mišių buvome pakviesti pas dar vienus mūsų globėjus — Juozą ir Bunny Grabius pietums, kur ponis B. Grabienė demonstravo save fenomenalius kulinarinius sugebėjimus.

Scenoje

Na, o sekmadienio vakare jau įvyko pirmasis mūsų pasirodymas. Ačiū gerbiamai vadovai Daliai Viskontienei, kuri sugebėjo sustatyti tokią puikią programą, o koncertų metu būdavo visos grupės siela — nematomas dalyvis scenoje, kuris pastoviai pakeldavo nuotaiką ir nugalėdavo gerų žodžių net tada, kai jų gal ir nelabai verti būdavo.

Salia liaudies dainų ir orkestro bei kapelos pasirodymų, gale programos sekdamo lietuvių liaudies žaidimai, rateliai ir šokiai, į kuriuos būdavo įtraukiami visa publika. Visa tai sukdavo beartipiškumo atmosferą, ir žmonės, atėję pažiūrėti mūsų programos,

kartais užsimiršdavo bei tapdavo mūsų pasirodymo dalyviais.

Kitatačiau

Juo toliau, juo pasirodymai tapdavo įdomesni, ir retas ir juos mačiusių išeinant netardavo padėkos žodžių, o folkloramos prezidentas J. G. Lloyd, sluostydamas prakitą (mūsų merginos negailėjo jam dėmesio) ir vos atgaudamas kvapą po tik ką baigto šokio, tegalėjo visiems kartoti vieną ir tą patį: „super show, super show“!

Mūsų koncertuose apsilankė: Winnipeg miesto meras B. Korrie, kultūros ministerijos atstovai su Manitobos provincijos kultūros ministere B. Mitchelson, o paskutinę dieną atvažiavo pilnas autobusas televizijos darbuotojų. Visu jų įvertinimas, kaip beje ir „Wizert of Oz“ teatro artistų, kuriems buvo surengtas specialus pasirodymas prasidėjęs po vidurnakčio (!), buvo panašus į prieš tai išsakytą!

Išvykos

Dienomis irgi nesėdėjome sudėję rankas — repetuodavome arba bandydavome artimiau susipažinti su miestu ir jo apylinkėmis. Vieną dieną plaukėme garlaiviu Red upe iki Port Gary ir atgal, aplankėme žymią menininkų galeriją mis Osbourne gatvę, sudegusią praėjusiam šimtmečiui šventovei, kurios griuvėsiai viduje patatytą naują, ir daugelį kitų vietų.

Penktadienį važiuojame pas Vinę ir Eleną Januškas. Tai ištis šviesūs geranoriškumo spinduliuojantys žmonės. Be to, V. Januška — „gyva istorija“, kaip ji vėliau tarpusavy pakirškijome. Būtu galėję valandų valandas klausytis jo pasakojimų apie savo gyvenimą, apie prezidentą A.

Šiaulių teatras - į Kanadą

Šį rudenį atvyksta gastrolėms

Tūkstantis devyni šimtai trisdešimt pirmųjų metų rugsėjo dvidešimt trečioji yra Šiaulių dramos teatro gimimo diena. Šis teatras savo darbą pradėjo mažytėje kino teatro „Kapitol“ scenoje be užkulisių ir be pagalbinių patalpų. Naujojo Lietuvos teatro pirmasis spektaklis buvo K. Gočio „Princesė Turandot“. Režisierius — B. Duguvietis, dekoracijų dailininkas — L. Truklys. Po šio pasisekusio spektaklio buvo statomi kiti veikalai: V. Putino „Valdovas“, V. Alanto „Užtvanka“, K. Inčiūros „Vincas Kudirka“, P. Vaičiūno — „Naujieji žmonės“, „Lieposjančios širdys“, „Tuščios pastangos“, F. Šilerio „Marija Stuart“ ir įvairių kitų autorių veikalai. Per 60-ties metų laikotarpį Šiaulių dramos teatras yra pastatęs lietuvių autorių ir vertimų iš kitų kalbų, 300 su viršum veikalų.

Šiaulių dramos teatras nuo pat įsikūrimo dienos suaugo su nuosirdžiais lietuviškos kultūros reikalais ir meile scenos menui. Jis gastroliauja po miestelius, bažnytikaimius. Viename to meto laikraštyje rašoma: „Ateis laikas, kada kultūros ir teatro istorikai stambiomis raidėmis prirašys ištisus lakštus apie šio pirmo provincijos teatro reikšmę ir nuopelnus mūsų kultūrai ir teatrui. Tik reikia pamatyti, su kokia entuziazmu praeina spektakliui flegmatiškoji žemaitė, su kokia meile prisirenka į spektaklius pilkšmėgių ir skranduotų panėlių susijusius sodiečių“. Kitame straipsnyje skaitome, kaip vyksta pasirodymas spektakliui bažnytikaimiuose bei miesteliuose, kur neturi vietos aktoriai persirengti, eina į privačius butus. 1936 metų leidinyje „Valsybės teatras Klaipėdoje“ yra

Smetoną, apie to meto Lietuvą. Deja, teko spaudančia širdimi išvažiuoti, nes lauke vakariniai koncertai.

Apžiūrėję Janušų sodybą, stebėjome ir aiškiojome, nesuprasdami iš kur atsiranda pas žmogų, pradėjusį devintą dešimtį, tiek energijos ir entuziazmo tvarkyti tokį ūkį bičių, vynuogynų sodą, daržus ir t.t., žodžiu, nuostabu! Ir nuosirdus ačiū!

Paskutinė diena

Paskutinę dieną vyko didžiulė „fiesta“ mieste visiems folkloramos dalyviams. Grojo gausus orkestras — visi šventė pabaigtą renginį, trukusio net dvi savaites.

Atsisveikinant mūsų tautiečiai įdėjo lauktuvių, p. Balčūnas atgabeno iš savo kepyklos keletą kepalių savo duonos — ačiū jam!

Dėkojome tada, dėkojame ir dabar visoms šeiminkėms už skanų maistą, p. Aldonai už įdomiausių akimirų įamžinimą nuotraukose ir visiems čia dar nepažintiems organizatoriams, prisidėjusiems prie mūsų globijimo.

Paskutinę dieną Mišių metu vėl girdėjome padėkos žodžius iš klebono prel. J. Bertašiaus lūpų. Jis, atsisveikinant, dar parėmė „Gintaro“ ansamblį pinigine auka. Ačiū!

Nors išsiskiriant ir vieniems, ir kitiems riedėjo ašaros, suprato, kad susiradome daug draugų, o praleisto kartu laiko ne užmiršime visą gyvenimą. Tos džiaugsmo ašaros dar labiau suvienijo, o tai kuriems galbūt padėjo giliau suprasti lietuviškos plėtojimo prasmę išsivijoje.

Ačiū jums už tai! Nesakome su diev, sakom: iki kito susitikimo!

Balio Sruogos straipsnis, analizuojantis kaimiškąjį lietuvių kilmės fenomeną ir Šiaulių teatro nuopelnus tautai, kurios didžioji dalis kaimiečiai, scenos meną priimančius „atvira širdimi, jautriai ir aistriai, nelyginant, kaip londoniečiai karalienės Elzbietos laikais. Čia artimas, nuosirdus, pasakyčiau, giminiškas kontaktas tarp scenos ir žiūrovų susidarė pats savaime, be jokių dirbtinių priemonių be tuščiavidių efektų, be techniško prašmatnybių“.

Šiaulių dramos teatras, švenčiantis savo 60-ties metų sukaktį, atvyksta į Kanadą su visai nauju pastatymu J. Tumo-Vaižganto „Dėdės ir dėdienės“. Kanadoje spektakliui įvyks — Toronto spalio 19, šeštadienį, Brockton gimnazijos salėje, Hamiltone spalio 20, sekmadienį, Westdale gimnazijos salėje.

Šiaulių dramos teatras gimė laisvoje Lietuvoje. Jis atvyksta į Kanadą kaip pirmas didesnis meno vienetis iš nepriklausomos Lietuvos. Todėl visi išsivijos lietuviai jauskime pareigą atvykti į jų statomą veikalą. J. Tumų-Vaižganto visi gerai žinome iš jo raštų. „Dėdės ir dėdienės“ vaiduoja baudžiavos panaikimo laikotarpi. Veikalas yra vertas pamatyti, persikelti į sunkios buities laikus Lietuvoje.

Be to, Šiaulių dramos teatras atsižvelgia G. Solovskio pasaką „Skiriama princesei“, kuri bus suvaidinta Toronto ir Hamiltone. Taip pat bus humor vakarai. Spalio 18, penktadienį, Hamiltone Jaunimo centre ji įvyks su vakariene. Bilietai platinami iš anksto, stalai rezervuoti, kaina vienam asmeniui — \$20, status užsisakyti iš anksto pas B. Pakalniškį tel. 527-1028. Humoro vakaras Toronto — spalio 26, šeštadienį, Prisišėlimo parapijos salėje. Bus ir literatūros vakarai. Toks literatūros vakaras Toronto numatytas spalio 22 d., Lietuvių namuose, Hamiltone spalio 25 d. Vieta ir laikas bus pranešta vėliau. Smulkesnė informacija apie Šiaulių dramos teatro gastroles Kanadoje bus pranešta spaudoje vėliau.

Šiaulių dramos teatro spektakliai pareikalavo daug darbo ir lėšų. Išskvietimo komitetas kreipiasi į visus geros valios tautiečius ir prašo prisidėti auka prie šių kultūrinių renginių. Hamiltone aukas priima sekmadieniais po pamaldų Jaunimo centre Regina Chorumanskytė. Komitetas kviečia visus gausiai dalyvausti visuose spektakliuose, pabendrauti su iš laisvos Lietuvos atvykusiais menininkais. J. P.

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

Rašytojas Jurgis Gliauda, pasižymėjęs gausiais beletristikos kūriniiais ir laimėtomis premijomis, liepos 4 d. sulaukė aštuoniasdešimt penkerių metų. Los Angeles dramos sambūris, pastatęs keletą jo dramų ir komedijų, apgailestauja, kad garbinga amžiaus sukaktis ši kartą nebuvo iškilmingiau paminėta, nes suaktyvininkas sunkiai serga, negaluoja ir jo žmona Marija Gliaudienė. Mėnesinio biuletenio „Lietuviai Amerikos Vakaruose“ rugsėjo laidoje paskelbtame pranešime A. R. rašo: „Jei kas iš kolegų ir skaitytojų Jurgį Gliaudą norėtų prisiminti ir tuo prisiminimu paguosti, štai jo adresas: 946 East Herring Ave., West Covina, CA 91790, U.S.A.“.

Londono lietuviai džiaugiasi apsilankiusia Vilniaus universiteto kiemo teatro grupe, pakviesta „The Questors“ teatro. Vilniečiai, Londone viešėdami liepos 8-11 d.d., tris kartus suvaidino Rimanto Venckaus „Prometėja“, Judą ir kitus lietuvių“. Gastrolinė išvyka su Vilniaus universiteto kiemo teatro aktoriais ir palydovais įsijungė 27 asmenys. Jie taipgi lankėsi Londono lietuvių namuose, atvežta draugystės juosta įteikė DBLS valdybos vicepirm. K. Tamošiūniui.

IX-ji lietuvių tautinių šokių šventė 1992 m. liepos 4-5 d.d. įvyks Čikagoje, Rosemont Horizon paviljone, prie pagrindinių greitkelių ir O'Hare orauosto. Saldomos patalpos turi erdvų plotą šokėjams ir 14.000 vietų žiūrovams. Šventę surengs JAV LB, Kanados LB ir Lietuvių tautinių šokių institutas, kurio naują valdybą sudaro: pirm. Dalia Dzikiene, vicepirm. Juozas Karasiejus, sekr. Eimutis Radžius, izd. Juozas Karmūza, narės Rasa Poskočienė ir Violeta Smieliauskaitė-Fabianovich. Šventę globos jai specialiai sudarytas JAV LB padalinys Lithuanian Folk Dance Festivals, Inc. IX-sios lietuvių tautinių šokių šventės Čikagoje programą paruošė Lietuvių tautinių šokių institutas, vyriausia meno vadove paskyręs savo valdybos pirm. Dalia Dzikiene. Muzikinių vadovų yra pakviestas Darius Polikaitis. Į renginį dar nepilną komitetą Čikagoje įsijungė: pirm. dr. Petras Kisielius, vicepirm. Birutė Jasaitienė, sekr. Jūratė Budrienė ir izd. Kostas Docks. Finansais suriko rūpin-tis dr. Antanas Razma, mokytojų pagerbimu — Nijolė Pupienė, svečių priėmimu — Angelė Karnienė, meniniais reikalais — Petras Aleksa, registracija — Dalia Dundzilienė, lituanistinių mokyklų šokėjais — Regina Kučienė, pokyliu — Marija Remienė, leidiniu — Danutė Bindokienė, ryšiais — Violeta Smieliauskaitė-Fabianovich, radiju — Petras Petrutis, spauda — Bronius Juodelis.

Lietuvių tautinių šokių instituto „Dainavos“ stovyklavietėje rugpjūčio 18-25 d.d. surengti tautinių šokių mokytojų kursai tapo pasirodymu IX-tajai tautinių šokių šventei Čikagoje 1992 m. liepos 4-5 d.d. Kursuose galėjo dalyvauti šokių grupių vadovai, pavaduotojai ar padėjėjai ir dvi poros šokėjų iš kiekvienos grupės. Savaitės pradžia buvo skirta vaikų ir jaunųjų šokių, pabaiga — veteranų, o visa savaitė — studentų šokių. Į savaitę trukusius kursus įsijungė 112 dalyvių. Remiantis IX-sios tautinių šokių šventės rengėjų komiteto spaudos atstovo Broniaus Juodelio paskelbtu sąrašu, tie dalyviai atstovavo trisdešimt vienių tautinių šokių grupių: „Aidui“ iš Kansas City, „Atžalynui“ iš Toronto, „Audinui“ iš Detroito, „Audrai“ iš St. Petersburgo, „Aušrai“ iš Omahos, „Aušrinei“ ir „Aušrinėlei“ iš Filadelfijos, „Berželiui“ iš Hartfordo, „Gintarui“ iš Toronto, „Grandinėlei“ iš Klivlando, „Grandžiai“ iš Čikagos, „Gyvatarui“ iš Hamiltono, „Lėtinui“ iš Čikagos, „Klumpel“ iš Kenoshos-Racine, „Liepsnai“ iš New Jersey, „Lietučiui“ iš Seattle, Maironio mokyklai iš Lemonto, „Malūnui“ iš Baltimorės, „Nemuniui“ iš Brazilijos, „Ritai“ iš Denverio, „Saltinui“ iš Detroito, „Sambūriui“ iš Bostono, „Spinduliui“ iš Lemonto ir „Spinduliui“ iš Los Angeles, „Tryptinui“ iš Niujorko, „Vakarų vaikams“ iš San Francisco, „Vėjui“ iš Ilinojaus, „Vėtrai“ iš Connecticut, „Vingiai“ iš Otavos, „Vyčiui“ iš Čikagos ir „Žaibui“ iš Madisono. Kursų dalyviai turėjo progą susisiekti su spektakliuose, pabendrauti su iš laisvos Lietuvos atvykusiais menininkais. J. P.

Stasio Žvirgždo meninių nuotraukų parodą surengė Marijampolės fotogalerija. Jis yra Tarp-tautinės fotografijos meno federacijos narys, pasižymėjęs peizažinėmis ir koliažo technika sukurtois nuotraukomis, kurias jungia trys serijos — „Pasakos nepasakos“, „Miestas“ ir „Civilizacijos metamorfozės“.

Miškininko Marijono Daujoto šimtasias gimimo metines liepos 19 d. paminėjo Kretingos urėdijos darbuotojai. Jis yra Baltijos pajūrio kopų mechaninio ir biologinio apželdinimo pradininkas, Kretingos miškų urėdijos ir vertingo medelyno įsteigėjas. Prie M. Daujoto gyvento namo Žemaitės alėjoje buvo atidengta memorialinė lenta. Kretingos kraštotyros muziejus surengė dokumentų ir nuotraukų parodą apie šio krašto prieškaringą ir pokarinę miškų ūkio raidą. Kretin-giškaiai, prisimindami M. Daujoto apželdintą Palangos ir Švento-sios kopas, aplankė jo išaugotą Naglio kalnelį šiaurinėje Palangos parko dalyje.

Vlodo Paulausko, kompozitoriaus ir muzikos mokytojo, 105 metų gimimo metines paminėjo panevėžiečiai. Jis gimė 1886 m. gegužės 25 d. Kaune, bet ilgus metus dirbo Panevėžyje ir ten mirė 1960 m. rugpjūčio 30 d., su-grįžęs iš tremties Sibire. V. Paulauskas muziką buvo studijavęs pas V. Nacevičių ir J. Naujėlį. Parasė nemažai muzikos kūrinių, iš kurių bene labiausiai yra žinomas duetas Maironio tekstu „Nesek sau rožės prie kasų“. Mi-nėtiną jo populiariu operetė „Kaminkrėtys ir malūnininkas“, daina „Leiskit į tėvynę“, „Savono-rių maršas“, „Jūreivių maršas“, „Dragūnų maršas“ ir „Mokslievių maršas“. Taipgi prisimintina V. Paulausko „Sv. Cecilijos kanta-nta“, „Tėve mūsų“ bei kitos giesmės. Daug medžiagos apie šį darbštų panevėžietį yra surinkęs kraštotyrininkas Vytautas Baliūnas. V. Paulausko darbą nutraukė ir sveikata palaužė dešimtį metų trukusi tremtis šiaurinio Sibiro lageriuose.

Buvusiame karmelitų vienuo-lyno pastate Linkuvoje aptikta XVII-XVIII š. sieninės tapybos. Šis pastatas prie Švč. Mergelės Marijos Škaplierinės bažnyčios yra paskelbtas valstybės saugomu architektūros paminklu. Archyvinė medžiaga teigia, kad jis buvo gausiai dekoruotas sienine tapyba. Į pirmąsias paieškas įsijungė Daliaus Vrubliausko vado-vaujami Lietuvos paminklų restau-ravimo instituto polichromijos specialistai. Po viršutinių sienų dangos sluoksnių koridorių skliautuose juo rado gerai išsilaikiusius ornamentus stilizuotų kriauklių ir jūros augalų motyvais. Tikimasi surasti istoriniuose šaltiniuose minima Dievo Motinos Marijos ėmimo į dangų freską bei kitų figūrines sieninės tapybos darbų. Karmelitų vienuolynas Linkuvoje susilauks pilno atnaujinimo.

Vilniaus arkidiektros jauni-mo choras, vadovaujamas Violeto Savickaitės, liepos 14-31 d.d. viešėjo Norvegijoje ir Švedijoje. Devyni koncertai buvo surengti Norvegijos, penki Švedijos miestų ir miestelių šventovėse. Chora lydėjo solo giedojęs kun. Jo-nas Kastytis Matulionis, Sibiro tremtinys, jam ir chorui akompanavęs vargonininkas Bernardas Vasiliauskas. Šiais koncertais buvo norima supažindinti norve-gus ir švedus su religine Lie-tuvos muzika. Tad į choro paruoš-tas tris koncertines programas buvo įtraukti lietuvių kompozito-rių M. K. Čiurlionio, Č. Sas-nausko, J. Naujalo, K. Kavecko, J. Kačinsko, V. Miškinio, V. Bar-tulio ir A. Klovos kūriniai. Kon-certuose taipgi skambėjo griga-linės chorals, barokinė ir ro-mantinė V. Europos religinė mu-zika. Tačiau koncerto dalyviai labiausiai domėjosi dabartine re-ligine lietuvių muzika. Daugelio miestų muzikai norėjo įsigyti V. Bartulio, V. Miškinio, A. Klo-vos kūrinių partitūras. Norve-gijos radijas išrašė visą koncertą žymiojose Trondheimo gotikos šventovėje. Jaunieji choristai, pasipuošę tautiniais drabužiais, žiūrovus žavėjo lietuvių liaudies dainomis ir rateliais miestų aišk-tėse. Koncertinę vilniečių kelio-ne suorganizavo ir finansavo ma-žame Norvegijos miestelyje Surn-dale gyvenanti mokytoja ir žurnalis-tė Dordi Glaerum Skugevik, daug rašanti apie Lietuvą, jos kultūrą, garsinanti lietuvių mu-ziką.

V. Kst.

PRISIKĖLIMO
PARAPIJOS KREDITO KOOPERATYVAS

999 College St., Toronto, Ontario M6H 1A8
Telefonai: (416) 532-3400 ir 532-3414

KASOS VALANDOS: Pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais – nuo 9.30 v. ryto iki 3.30 v.p.p.; ketvirtadieniais ir penktadieniais – nuo 9.30 v. ryto iki 8.00 v.v.; šeštadieniais – nuo 9.00 v. ryto iki 1.00 p.p.; sekmadieniais nuo 9.00 v. ryto iki 12.30 v.p.p. SKYRIUS ANAPILYJE: Sekmadieniais nuo 9.30 v. ryto iki 1.00 v.p.p.

MOKA UŽ:

90-179 d. term. ind.	7 ³ / ₄ %
180-364 d. term. ind.	7 ³ / ₄ %
1 metų term. indėlius	7 ³ / ₄ %
2 metų term. indėlius	8 %
3 metų term. indėlius	8 %
1 metų GIC-mėn. palūk. ..	8 %
1 metų GIC-met. palūk. ..	8 ³ / ₄ %
2 metų GIC-met. palūk. ..	9 %
3 metų GIC-met. palūk. ..	9 %
RRSP, RRIF ir OHOSP ...	7 ³ / ₄ %
RRSP ir RRIF-1 m. term. ind.	8 ³ / ₄ %
RRSP ir RRIF-2 m. term. ind.	9 %
RRSP ir RRIF-3 m. term. ind.	9 %
Taupomąją sąskaitą	7 %
Kasd. pal. taupymo sąsk. 7 ³ / ₄ %	
Kasd. pal. čekių sąsk. iki ...	5 ¹ / ₂ %

IMA UŽ:

Asmeninės paskolas	
nuo	11 ¹ / ₂ %
Sutarties paskolas	
nuo	11 ¹ / ₂ %
Nekiln. turto paskolas:	
Su nekeičiamu nuošimčiu	
1 metų	9 ³ / ₄ %
2 metų	10 ¹ / ₂ %
3 metų	10 ³ / ₄ %
Su keičiamu nuošimčiu	
1, 2 ir 3 metų	9 ¹ / ₂ %

Draudžiame asmenines ir sutarties paskolas iki \$15,000 ir narių gyvybę iki \$2,000 už santaupas laikomas šerų, čekių ir taupymo sąskaitose.

Duodame asmenines paskolas iki \$50,000 ir mortgičius iki 75% (kainoto turto vertės. Pardudome pinigines perlaidas (money orders) ir kelionių čekius (traveler's cheques). Neimame mokesčio už išrašytus čekius bei apmokamas įvairias sąskaitas.

AKTYVAI per 50 milijonų dolerių

Mūsų tikslas – ne pelnas, bet sąžiningas patarnavimas

STEPHAN'S FURS

2239 Bloor Street West.

Parduodami kailiniai apsiustai ir įvairaus kailio kepurės. Priimami užsakymai. Daromi pataisymai bei persiuvimai.

406 Roncesvalles Ave.

Telefonas 536-5936 ir

Telefonas 762-7775

DRAUDA

"ALL THE CHOICE IN THE WORLD"

MASKELL INSURANCE BROKERS LTD.

(Savininkas Balys Maskeliūnas)

Tel. 251-4864, 251-4025, 251-4824 • Namų: 277-0814

2405 Lakeshore Boulevard West, Suite 403

Toronto, Ontario M8V 1C6

VISŲ RŪŠIŲ DRAUDA • 35 METŲ PATIRTIS • ĮVARIŲ DRAUDOS BENDROVIŲ ATSTOVYBĖ •

AUTOMOTIVE FIBER

AUTOBODY AND COLLISION REPAIRS

Visų rūšių automobilių išorės (body) taisymas ir dažymas: sąžiningas darbas, pigios kainos.

Savininkas – RICHARDAS KYBARTAS, 22 BELVIA ROAD,

Etobicoke, Ont. M8W 3R3

Telefonas 252-8863

Kokia
jūsų namo
vertė?

Skambinkite dar šiandien dėl
nemokamo jūsų namo įkainojimo.

ANTANAS GENYS

an independent member broker

RE/MAX

professionals inc. Realtor

1 east mall crescent
etobicoke, ontario M9B 6G8

232-9000

res: 231-2839

MARGIS DRUG STORE

408 Roncesvalles Ave.

Tel. 535-1944

PRIMA "ONTARIO DRUG BENEFIT" RECEPTUS. Pensininkams 10% nuolaida nuo visko (išskyrus cigaretes)

NEMOKAMAS PRISTATYMAS Į NAMUS

MARGIS DRUG STORE turi "Lottario" loterijos skaitytuvą (kompiuteri)

Greitas ir tikslus

patarnavimas!

DRAUDA

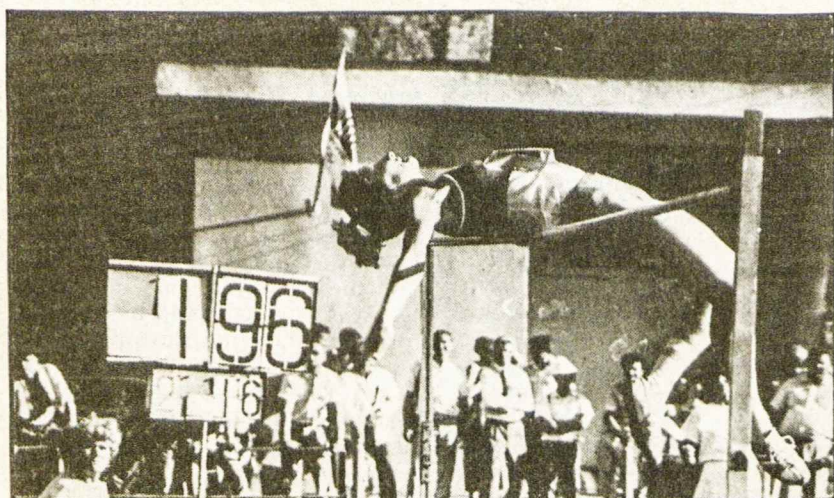
gyvybės, automobilių, gaisro atveju, nuomininkų turto, verslo ir komercijos

Juozas Eimis Ramas

Tel. 231-5641, namų 766-5857

5233 Dundas St. W. (arti Kipling)
Islington, Ontario M9B 1A6

Klientų patogumui, susitarus, atvažiuoju į namus

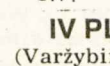

NELE SAVICKAITĖ, šiais metais tris kartus gerinusi Lietuvos rekordą suolyje į aukštį

SPORTAS

Redaguoja SIGITAS KRAŠAUSKAS.

32 Pasadena Gardens, Toronto, Ontario, M6S 4R5,
telefonas (416) 766-5367

IV PLS žaidynės
(Varžybinės dalies tęsinys)

Lengvoji atletika. Vilniaus "Gintaro" stadione dvi dienas vyko IV-ųjų PLS žaidynių lengvosios atletikos varžybos. Jos buvo labai gerai prarastos visose šakose ir pasiekta aukštų rezultatų. Šių žaidynių metu kartu buvo švenčiamas Lietuvos lengvosios atletikos 70-tis, sutraukęs gausybę žiūrovų.

Jau pirmą varžybų dieną visus nustebo 19-tis kaunietis Vilmanas Pipiras, kuris ne tik laimėjo čempionato bei žaidynių medalius, bet ir pakartojo Lietuvos 100 m bėgimo rekordą – 10,1 sek.

Nelė Savickytė, kuri šiais metais jau buvo išsokusi į aukštį 1,91 m ir pagerinus Lietuvos rekordą, šių žaidynių metu po trečio bandymo peršoko kartelę 1,94 m. Ričardas Malachovskis 10-kovės rungtyje išėjo laimėtoju, surinkęs 8002 taškus. (Anksčiau rekordas priklausė šiaurietui T. Skalikiui – 7958). Žvelgiant toliau, sekė visa eilė gerų rezultatų, bėgimų takuose, kūjo, disko, ieties metimuose, ėjimų pasiekimuose. Tarp jų ir du išsivijus atstovai pelnė aukso medalius – čekietis Tomas Pukštys ir Andrius Klemas iš Vašingtono.

Tomas Pukštys, 22 metų amžiaus, ietį nusikraidino 77,66 m, tuo pralenkdamas Lietuvos rekordą, kuris priklausė Edmundui Matusevičiui – 76,92 m ir tapo šių žaidynių čempionu. Apie Tomą esame rašę anksčiau mūsų laikraščio skiltyje, trumpai kartojant, jis po IV PLS žaidynių Lietuvoje vyko į Tokiją, pasaulio lengvosios atletikos pirmenybės. Jau anksčiau išrinktas į JAV valstybinę rinktinę ruošiasi 1992 Barcelonos olimpiadai. 1990 m. JAV kolegijų pirmenybėse jis buvo ietį nusiviedęs 83,3 m. Tai jo geriausia buvusi pasekmė. Andrius Klemas lietuviško maratono 30 km bėgimą iš Trakų ir Vilnių laimėjo (1:41:29), aplenkęs vilnietį V. Vaiškūną (1:41:36) ir alytiškį A. Balčiūną (1:43:25). Visi pasiekti gerieji rezultatai yra puiki dovana žaidynių prisiminimui ir atgimstančiai Lietuvai.

Egidijus Žičkus Lietuvos spaudoje rašė: "Sporto karalienė (lengvoji atletika), šį kartą tikrai sulaukė deramos pagarbos: puikiai parengta sporto bazė, atkaklios kovos sektoriuose ir takeliuose, aukšti rezultatai" ... ir toliau jis kalbėjo apie buvusią sportininkui priepaūdą ir išnaudojamą sovietiniam "rojuje" ...

TOMAS PUKŠTYS iš Čikagos ietį numetė pagerindamas Lietuvos rekordą. Sujaudintas žudynių Medininkų pasienio punkte jis sakė: "Aš nebijau pats. Aš bijau dėl jūsų, dėl tų žmonių, kurie saugo Lietuvos sienas. Tie įvykiai mano moralės nesužlugdė. Atvirkščiai, jie man suteikė jėgų ir noro gerai pasirodyti. Kažkada tėvelis pasakė: tu esi sportininkas. Tave matydami žmonės turi žinoti, kad tu – lietuvis, kad pasaulyje yra tokią Lietuvą. Tada ir pasisiuvau štai tokį sportinį kostiumą." Nuotr. Valdo Malinausko

"Mūsų žmonėms sakė: jūs ne lietuviai, o tarybinės liaudies atstovai, jūs Tėvynėn prie Baltijos jūros, o iki pat Ramiojo vandenyno. Mūsų žmonėms sakė: tu nugalėjai, bet ir olimpiadą nevažiuos, tu pirmas, bet man labiau patinka trečias. Mūsų žmonėms tebesakė: jūs mūsų kumštėje, panorėsim – atleisim, panorėsim – spustelėsime. Sako, nes nežino, kad lietuvių nei prieš penkiasdešimt metų, nei dabar suspausti negalima. Iš kur ta jėga, kas gi vertė lietuvių nepalūžti, nenugrimti į purvą, o keltis ir nugalėti?"

Jums, pirmiesiems sporto karalienės riteriams, šiandien esame labiausiai dėkingi. Ką turėj, tuo apsirėngę, valgę neprivalę, nei šiltoje maniežuose, o pusnynuose, žiemose šalčiuose užaugę, jūs nesitraukėte, garbingai gynėte Respublikos lengvosios atletikos, mūsų brangios, vienintelės Lietuvos vardą. Mes didžiuojamės jūsų pergalėmis, olimpiniais, pasaulio, SSSR čempionatų medaliais. Taip pat ir pastaraisiais. Tai ne sovietiniai, tai lietuviški, tai mūsų medaliai!"

Maratonas PLS žaidynėse

1991 m. rugpjūčio 4 d. 32-ojo "Lietuviškojo maratono" Trakai – Vilnius trasoje jėgas išmėginti buvo pakviesti lietuviai iš viso pajūje ...

T. ir T. SERVICE CENTRE GARAŽAS

1814 Berkel Rd., Mississauga L4X 1M7

Telefonas: 625-0707. Savininkas – Tom Thompson

FIRCHUK TEXTILES LTD.

610 Queen Street West, Toronto, Ontario M6J 1E3

Tel. (416) 364-5036

Turime šių firmų prekes: Sharp, Panasonic, Hitachi, Sanyo, Toshiba, Sony, JVC, AIWA, Akai, National.

Mes suprantame jus ir jūsų giminių Lietuvoje reikalavimus.

Mes turime didelį pasirinkimą stereo ir video magnetofonų, video kamerų, sintetizatorių, kalkuliatorių ir kitų elektroninių reikmenų.

PANASONIC NV-M7EN

Ateikite ir palyginkite mūsų kainas. Malonus patarnavimas, galimybė susikabinti angliškai, ukrainietiškai, lenkiškai, rusiškai bei jugoslaviškai.

SONY CFS-W350S

Visos elektroninės prekės yra PAL/SECAM, 220-VOLT.

Mes siunčiame iki 20 kg siuntinius į Lietuvą. Maitą galite sumokėti Kanadoje ar Lietuvoje. Turime didelį pasirinkimą didelių ir mažų skarų, šalikų, sportinių batų, kelnų (jeans), odinių paltų, dirbtinio kailio paltų ir kitų drabužių, kuriuos mėgsta Lietuvoje.

Darbo valandos nuo pirmadienio iki šeštadienio
9 v.r. – 5.30 v.p.p.

saulio. Šį nuotolį greičiausiai nubėgo Andrius Klemas iš Vašingtono. Bėgikus sveikino ir apdovanojimus įteikė Vilniaus arkikatedros klebonas mons. Kazimieras Vasiliauskas. Į sportininkus jis kreipėsi šitaip:

"Brangūs atgimstančios tautos sportininkai ir laimėtojai. Jau senovėje romėnai sakydavo, kad reikia melstis ir visa daryti, kad sveikame kūne būtų sveiką sielą. Ir mes Jūsų gražios šventės proga sveikiname ir džiaugiamės, kad atgimstančios Tėvynės rytą Jūs norite pasitikti tvirti ir grakštūs. Mes esame įsitikinę, kad sportas ir gimnastika gali daug padėti žmogui, kad jis būtų sveikesnis ir stipresnis, kad jo amžius būtų ilgesnis, kad būtų sukurta tvirta bazė turtingos žmogaus sielos atsiskleidimui.

Iš tiesų būtų patsai didžiausias džiaugsmas mūsų tautos nedraugams, jei jie matytų, kaip šiandien mūsų jaunimas skęsta girtuoklystės, sekso ar narkomanijos liūne. Užtat labai džiugu mums visiems, kad Jūsų nesuviliojo tas purvinas kelias, kad Jūs supratote, jog tauta, norinti žengti į šviesią ateitį, turi pirmiausia subrandinti dvasios ir kūno galiūnus.

Cia norime priminti, jog religija niekada neniekino žmogaus kūno. Priešingai, ji visuomet laimino tauriasias žmonijos pastangas, kurios padeda, kad žmogaus kūnas būtų sveikas, tvirtas, grakštus ir gražus. Religija visuomet teigė: tik sveikas, tvirtas ir užsigrūdinęs kūnas yra tinkamas turtingos ir taurios sielos atsiskleidimui.

O šiandien mums labiau negu kada kitados yra labai reikalingi drąsūs, stiprūs, tvirtos dvasios ir kūno milžinai – nes tik jie gali būti tautos šviesios ateities vilniečiai. Mes esame laimingi, galėdami pasveikinti Jūsų laimėtojus šioje brangioje šventėje ir palinkėti geriausių sėkmės".

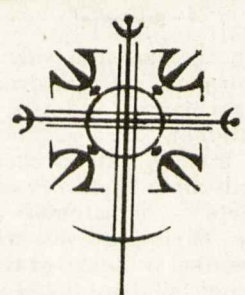
Skautų veikla

• "Šatrijos" ir "Rambynų" tautų žiemos veiklos atidarymas pradėdamas spalio 6, sekmadienį, Mišiomis 10.15 v.r. Prisikėlimo šventovėje. Skautai-tės uniformuoti su vėliavomis renkasi į salę 9.30 v.r. Po pamaldų – sueiga. Visą programą baigsis Lietuvių namų Gedimino menėje pabendravimo kavute 11.30 v.r. Kviečiami ir tėvai susipažinti su naujais tautų vadovais-vėmis.

• Pirmoji jaun. skaučių "Rūtos" dr-ės sueiga – rugsėjo 28, šeštadienį, 12.30 v.p.p. Lietuvių namuose. Atsinešti užkandžius. Tėvai, kurie norėtų savo dukreles įjungti į skaučių eiles, kreipiasi į draugininkę v.s.l. Audrą Puzerytę tel. 769-1240; arba į adjutantę sl. Aureliją Karasijūtę tel. 279-9079.

• "Šatrijos" tuntininkei ps. Astai Šimkieni pasitraukus, tautą sutiko perimti ps. Vida Senkuvienė, 57 Kirk Bradden Rd. E., Toronto M8Y 2E8. Visais tauto reikalais kreiptis į naująją tuntininkę tel. 233-9092. A.S.

• "Rambynų" skautų tauto tuntininkas v.s. F. Mockus po 7-rių metų veiklos tunte pasitraukia iš pareigų. Naujo tuntininko pareigas perima s. Algis Senkus. Tauto vėliava ir pareigos bus perduodamos spalio 5 d. Tuntas gerai paruoštas tolimesnei veiklai. Sudaryta gera vadovybė, su kuria bus malonu dirbti ir ruošti jubiliejinei stovyklai, kuri vyks jau laisvoje nepriklausomoje Lietuvoje 1993 metais. M.

"Dievas teikia mums meilę,
kad mylėtume tą, kurį
Jis mums duoda"

The Loughheed & Barnard
šėimos ir tarnautojai

"Žmonės, kurie atjaucia kitus"

Sudbury, Ontario

FUTURE.I

REAL ESTATE LTD. REALTOR

Nijolė Bates
Namų pirkimo bei pardavimo bendrovės atstovė
verslo 769-3300
namų 769-1835

• Patarnauja lietuvių kalba.
• Nemokamas namų įvertinimas

130 Kennedy Avenue,
Toronto, Ontario M6S 2X9

**Pirkite namus
geresnei savo atečiai**

LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS

MOKA :

7.75% už 90 dienų term. indėlius	
7.75% už 6 mėnesių term. indėlius	
7.75% už 1 m. term. indėlius	
8 % už 2 m. term. indėlius	
8 % už 3 m. term. indėlius	
8 % už 1 m. GIC mėn. palūk.	
8.75% už 1 m. GIC invest. pažym.	
9 % už 2 m. GIC invest. pažym.	
9 % už 3 m. GIC invest. pažym.	
7.75% už RRSP ir RRIF ind. (variable rate)	
8.75% už RRSP ir RRIF 1 m. term. ind.	
9 % už RRSP ir RRIF 2 m. term. ind.	
9 % už RRSP ir RRIF 3 m. term. ind.	
7.75% už OHOSP (variable rate)	
7 % už taupymo sąsk. (gyvybės drauda)	
7.25% kasd. pal. sąsk. virš 10,000	
5.50% už kasd. pal. čekių sąsk.	
5 % už Amerikos dol.kasd.pal.sąsk. (US dol. Sav. Acc.)	

I M A :

už asmenines paskolas nuo	11.50%
už nekilnojamo turto paskolas (mortgages): su nekeičiamu nuošimčiu	
1 metų	9.75%
2 metų	10.25%
3 metų	10.50%
(fixed rate)	

su keičiamu nuošimčiu
1, 2 ar 3 metų 9.50%
(variable rate)

Asmeninės paskolas duodame iki \$65,000 ir mortgičius iki 75% (kainoto turto. Kitos paskolos: (Line of Credit) ir antrieji mortgičiai.

Nuošimčiai gali pasikeisti savaitės eigoje.

AKTYVAI per 89 milijonus dolerių

Kredito kortelė

Visų narių gyvybę apdrausta santaupų dydyje, bet nedaugiau \$2,000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki \$30,000. Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas. Gaunama pinigines perlaidos. Kelionės čekiai (American Express, Thomas Cook master card cheques).

KASOS VALANDOS:

- Pirmad., antrad. ir trečiad. nuo 9 v.r.- 3.30 v.p.p.
- Ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 9 v.r.- 8 v.v.
- Šeštadieniais nuo 9 v.r.- 1 v.p.p.

BŪSTINĖ: Lietuvių namai –

1573 Bloor Street West, Toronto, Ontario M6P 1A6

Telefonas 532-1149

A. W. GARBENS REAL ESTATE INC.

Telefonas (Toronto linija) 416-773-6480

Namų įkainojimo skyrius

YORK SIMCOE APPRAISAL CORPORATION

1211 Gorham St., Units 1&2, Newmarket, Ont. L3Y 7V1.

Telefonas (Toronto linija): 416-773-3779

FAX 1-416-836-1029

ALFONSAS W. GARBENIS, jn., B. Econ. CRA, SRA, SAVININKAS, kvalifikuotas įkainotojas nuosavybių, mortgičių, palikimų, investicijų, (V. Day Capital Gains) ir patarėjas kituose nekilnojamo turto reikaluose.

KINGSWAY NATIONAL REAL ESTATE LTD.

1614 Bloor St. W., Toronto, M6P 1A7 (Arti Toronto Lietuvių namų)

PERKANT – PARDUDANT NAMŲ VISADA JUMS SAŽINGAI IR DRAUGIŠKAI

STASYS JOKUBAITIS.

Telefonai 535-2331 arba 537-2869

TROYKA

PARCEL SERVICE

SIUNTINIAI UKRAINON, LIETUVON, LATVIJON, ESTIJON, GUDIJON, MOLDAVIJON

- Garantuojamos žemiausios kainos siuntinius pristatant į namus.
- Mes paimame siuntinius iš jūsų namų (nemokamai, jei siuntinys daugiau negu 15 kg).
- Siunčiame vartotų ir naujų drabužių siuntas.
- Siunčiame maisto ir medicininių reikmenų siuntas.
- Nei minimumu, nei maksimumu siuntos neribojamos.
- Siunčiame siuntas tiesiog gavėjo adresu.
- Į kainą įeina ir persiuntimo išlaidos. (Gavėjas nieko neturi primokėti)

Mūsų adresas: 614 The Queensway, Toronto, Ont.

Tel. (416) 503-1601.

Lietuvai kenksmingi atgarsiai

(Atkelta iš 1-mo psl.)
išteisinami nacių nusikaltėliai, V. Landsbergis pažymėjęs, jog prokuroras patikrina kiekvieną atvejį. Kai įsitikinama, kad prieš nuteistąjį nėra nusikaltimo įrodymų, tokie buvę teismo sprendimai panaikinami. Palikti Stalino teismų nuteisimus galiojančiais būtų nusižengimas prieš teisumą.

Tačiau straipsnyje rašoma, kad Lietuvos žydė Riva Bogomalnaja pareiškusi "Times" laikraščiui, jog Lietuvos pareigūnai, išteisinami Juozą Krasinską, mažai domėjosi faktu, jog pastarasis yra kaltinamas jos giminių žudymo dalyvavimu.

(Deputatas, Žydų kultūros

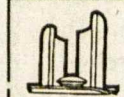
Aukos Tautos fondui

\$500 – a.a. Jono Maniūškos palikimas (dėkojame giminėms bei testamentu vykdytojams), K. Dailinda; \$250 – P. Markuškis; \$200 – J. Starkevičius.

\$100 (amerik.) – Liucija Statulevičiūtė-Adamavičienė, brolio a.a. Albino Statulevičiaus atminimui; Eug. Klevienė, sūnaus a.a. Rimo Klevo 10 metų mirties prisiminimui; H. Sakalauskas, V. Rutkauskas, B. Sergautis, I. Antanaitis, E. Naudužas, St. Urbantas, A. Klupšienė, J. Stonkus, K. Poška, K. Dulevičius, A. Dobis; \$60 – M. Dambarienė.

\$52 – J. Karka; \$50 (amerik.) – K. Raudys, S. T. Ignotal, A. A. Lukošius, M. A. Bumbulis, W. Z. Girnius, Adamavičienė, J. A. Gudavičiai; \$50 – Aldona ir Jonas Žmuidzinai – a.a. Vlado Kazlauskio atminimui; \$40 – Woburn Collegiate tarnautojai, a.a. Sofijos Tauterienės atminimui; E. Spudas; \$30 – A. Dimitrijevas, J. Sičiūnas; \$25 – P. Sidaras, D. V. Bigauskas, A. Spurgaitis; \$20 – Čeponis, P. Kvedaras, S. Radvilas, J. Riauba, J. Petrauskas, J. Benetis; \$15 – R. Sirutienė, P. Šimkus; \$10 – J. Paukštys, H. Plučas.

Acii aukotojams. Toronto TF apylinkės atstovybė

Toronto miestas
Savaitės forumas
lygiateisiškumo galimybėms

“Naudojant valdžios užsakymų teisę kaip lygiateisiško įsidarbinimo priemonę”

Atidarymo žodis – burmistras A. Eggleton
Moderatorius – tarybos narys Martin Silva, daugiakultūriškumui nagrinėti programos komiteto pirmininkas
Svarstybių dalyviai – Gilbert Price, EEO Solutions, Ohio;
Carol McGregory, invalidų lygiateisiškumas įsidarbinime, Toronto;
Ella Pierce, užsakymų agentė, Baltimorės miestas;
Tyrone Press, mažųjų verslų teisinė apgyna ir auklėjimo lėšos, Vašingtonas, DC.

5.30 v.p.p. Priėmimas
7.00 v.v. Svarstybos
1991 m. rugsėjo 30, pirmadienį
Rotušės tarybos patalpose

Informacija – 392-7855
TDD – 392-0083

Globoja: Equal Opportunity Division, Management Services
Department and the Department of Purchasing and Supply

Latvijai ir Estijai turėtų būti grąžintos olimpinės teisės, kurios buvo prarastos šiuos kraštus okupavus Sov. Sąjungai. Šiame posėdyje išvyko dalyvauti Lietuvos olimpinis komitetas.

– “Baltic Service” agentūros pranešimu, Baltijos valstybių premjerai susitinka su Tarptautinio valiutos fondo, Šiaurės šalių investicinio banko vadovais. Numatytas Baltijos valstybių įjungimas į pasaulio ekonomines problemas.

– Mons. Alfonsas Svarinskas, buvęs ilgametis sąžinės kalnys, dabartinis Kauno arkivyskupijos kancleris, Šilalės rajone laimėjo rinkimus į Lietuvos aukščiausiąją tarybą.

– Vilniuje keturios baltiečių ir Kaliningrado srities prekių biržos įsteigė organizaciją plėsti bendradarbiavimą ir ginti biržų darbuotojų teises. J.A.

Tevai, kurie nemoko savo vaikų lietuvių kalbos, bėga nuo savo tautos

Sukaktuvinė stovykla

Toronto Lietuvių namų vyrų būrelis daugelį metų Tėvų pranciškonų stovyklavietėje “Kretinga” rengia poilsio bei pramogų stovyklas. Šiemet ji buvo sukaktuvinė – penkioliktoji. Stovyklai vadovavo Augustinas Sukauskas – komendantas, Vladas Drešeris – administratorius ir mankštos vadovas, Emilijus Bartmanas – ūkvedys.

Stovykla prasidėjo rugpjūčio 10 d. ir baigėsi rugpjūčio 18 d. Užsiregistravo 78 stovyklautojai – senimas, jaunimas ir vaikai. Pirmosios stovyklos dienos vakare buvo atšvęsta 15-kos metų sukaktis. Stovyklos vadovybė visus vaišino vynu ir pyragais. Vlado Paulionis akordeono garsais išjudino visus stovyklautojus. Prasidėjo dainos, šokiai, kurie tęsėsi iki vidurnakčio.

Išaušo gražus rugpjūčio 11 d. sekmadienio rytas. Po pusryčių stovyklos aikštėje buvo iškelta Lietuvos vėliava, kuri plevėsavė per visą savaitę. Kun. Augustinas Simanavičius, OFM, 11 v.r. laikė Mišias.

Kiekvieną vakarą degė laužas.

Jo programoms vadovavo Vytautas Pečiulis. Vyko dainos, linksmi pasakojimai. Visą savaitę gardžiai maitino šeimininkė Bronė Greičiūnienė.

Rugpjūčio 14, trečiadienį, Bronius Stundžia skaitė įdomią pasakaitą apie vandens taršą ir Lietuvos laivininkystę.

Priartėjo šeštadienis, rugpjūčio 17 – stovyklos gegužinė. Nors linojo, bet dalyvių netrūko. Po geros kugelio vakarienės prasidėjo programa. Ją atliko iš Wasagos atvyko linksmieji broliai Aleksas Kusinskis ir Albinas Ulbinas, kuriuos papildė Vytautas Pečiulis su savo dukra Vilija, Elyvra Maniškaitė. Įžanginį, o vėliau ir padėkos žodį tarė A. Sukauskas. Linksmieji broliai su kitais programos dalyviais linksmiai nutelkė 200 stovyklautojų ir atvykusių svečių. Žiūrovai vis prašė pakartoti.

Dar vyko loterija, premijuotas šokis. Visi linksminosi iki ankstyvo ryto. Stovyklautojai įsitikinę, kad reikia kartu dirbti ne tik bendruomeninį darbą, bet ir poilsiauti. A.S.

Tėviškės žiburiai • 1991. IX. 24 – Nr. 39 (2170) • psl. 9

Dantų gydytoja Gintarė Sungailienė, D.S., D.D.S.

39 Dundas Street East, Suite 201,
Mississauga, Ontario L5A 1V9 Telefonas: 276-8863

Taip pat gydytoja turi savo praktiką

1588 Bloor St. W., Toronto, Ont. M6P 1A7
(Priešais Lietuvių namus) Telefonas: 530-1070

Advokatas

ALGIS S. PACEVIČIUS, B.Sc., LL.B.

2 Jane St., Suite 500 Telefonai:
Bloor ir Jane gatvių kampas įstaigos (416) 762-7393
Toronto, Ontario M6S 4W3 namų 233-0303

Advokatas

VICTOR E. RUDINSKAS,
B. Eng., M. Eng., B.C.L., LL.B., M.B.A.

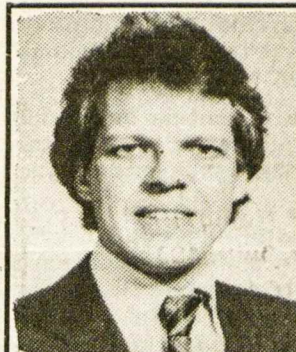
15 John St., Suite 2 Tel. 240-0594
Weston, Ontario M9N 1J2 (24 valandas)
(arti Lawrence ir Weston Rd.) FAX 248-5922

Advokatas

PETRAS K. ŠIMONĖLIS B.A. M.L.S. LL.B.

perėmė a.a. advokato Algio Puterio
bylas ir testamentus

3425 Dundas St. W., Suite 200 Telefonas
prie Windermere Ave. įstaigos (416) 763-3362
Toronto, Ontario M6S 2S4

Vaidotas Jonynas, M.B.A., C.F.A.
viceprezidentas

Telefonai – (416) 864-2734
1-800-387-1883 (toll free)

- Asmeniškai pataria apie “T-Bills”, “Canada Savings Bonds”, RRSPs, “Mutual funds”, auksą ir sidabrą
- Sąžiningai patarnauja lietuviškai arba angliškai

Moss, Lawson & Co. Limited
1 Toronto Street, Toronto, Ont. M5C 2W3

west realty inc., realtor
an independent member broker

Juozas (Joseph)
Norkus
namų pirkimo ir
pardavimo atstovas

patarnauja lietuvių kalba

Nemokamas namų įvertinimas

Lietuvių pensininkų namuose “Vilnius” I-me aukšte.

1700 bloor street west
toronto, ontario M6P 4C3

769-1616

DRESHER Ltd.
Real Estate
Member Broker

FAX 233-0285 Tel. 233-3334
3830B Bloor St. W., Islington, Ont. M9B 1K8

Patarnavimai visose pirkimo ir pardavimo srityse.
Kreipkitės į Valterį Drešerį. Kiekviena įstaiga tvarkosi atskirai.
Didžiausia pirkimo ir pardavimo organizacija pasaulyje.

DRESHER INSURANCE BROKERS

Fax 233-0285 - Tel. 231-2661
3830B Bloor Street West, Islington, Ontario M9B 1K8

Lietuvių kalba patarnauja – V. DREŠERIS ir
RIMA (Petkutė) DREŠERIENĖ
Darbo valandos: 9 v.r. – 7 v.v., šeštadieniais – 9 v.r. – 5 v.p.p.
Narys “Better Business” biuro

Patarnavimas – greitas ir tikslus!

V. Dauginis – telefonai (416) 533-1121, (416) 822-8480
Lilija Pacevičienė – telefonai (416) 533-1121, (519) 853-3652

* GAISRO * AUTOMOBILIŲ * ATSAKOMYBĖS *
* GYVYBĖS * KOMERCINĖ *

DRAUDA — INSURANCE
Walter V. Dauginis Insurance Broker Limited,
1613 Bloor St. West, Toronto, Ont., M6P 1A6
(416) 533-1121 FAX 533-1122

“TORVIL” SIUNTINIŲ BENDROVĖ

(Buvusi J.&J. Canadian-European Exp. Imp. Co.)

NAUJOS ŽEMOS KAINOS
PRISTATANT NUO DURŲ IKI DURŲ

- SIUNTINIAI SUDAROMI IR PARUOŠIAMSI PAČIŲ KLIENTŲ (Nauji ir vartoti drabužiai, mažiausias kiekis 5 kg arba 12 sv, maksimumo nėra)
- STANDARTINIAI MAISTO SIUNTINIAI (reguliarus pristatymas)
- SKUBUS MAISTO PERSIUNTIMAS (14 dienų)
- PINIGAI (pristatymas iš rankų į rankas) – reguliarus – (4 savaitės) – skubus – (7 darbo dienos)
- VAISTŲ PERSIUNTIMAS PAGAL GYDYTOJŲ RECEPTUS
- SVEIKATOS DRAUDA LANKYTOJAMS (tik Kanadoje)
- LANKYTOJŲ IŠKVIETIMAS
- RUSŲ (SOVIETŲ) GAMYBOS AUTOMOBILIŲ PARDAVIMAS
Žemiausios kainos – pristatymas per 3 savaites (Volga, Lada, Samara, Moskvich, Tavria, Niva).

TUOJAU BUS – SIUNTOS LĖKTUVAIS “AIR CARGO”
SKAMBINTI NEAPMOKAMU TELEFONU 1-800-661-0210

KANADOJE

Head Office
63 Galaxy Blvd., Unit 7,
Rexdale, Ontario M9W 5P1
Tel. (416) 798-3320
FAX: (416) 798-3321

Branch
TORVIL PARCELS
404 Roncesvalles Ave.,
Toronto, Ontario M6R 2M9
Tel. (416) 534-3860
FAX: (416) 533-4910

LIETUVA
LATVIJA
ESTIJA
UKRAINA
GUDIJA
MOLDAVIJA
ARMENIJA
GRUZIJA
ST. PETERSBURGAS
MASKVA

JAV

Head Office
2136 West Chicago Ave.,
Chicago, IL 60622
Tel. (312) 278-5258
FAX: (312) 278-0875

Branch
R&R INTERPOSTMIR CO.
1055 Broadway,
Buffalo, NY 14212
Tel. (716) 894-9880
FAX: (716) 894-9880

“TORVIL” SIUNTINIŲ BENDROVĖS AGENTŪROS:

Kanadoje tel. (416) 798-3320

JAV tel. (312) 278-5258

KANADOJE

JAV

TORVIL Ltd.
63 Galaxy Blvd., Unit 7,
Rexdale, Ontario M9W 5P1
Tel. (416) 798-3320
FAX: (416) 798-3321

TORVIL PARCELS
404 Roncesvalles Ave.,
Toronto, Ontario M6R 2M9
Tel. (416) 534-3860
FAX: (416) 633-4910

SILESIA CO.
37 Hellems Ave.,
Welland, Ontario.
Tel. (416) 734-4487

ARKA LONDON
680 Dundas St. E.,
London, Ontario.
Tel. (519) 438-5271

LAMBETH LEATHER WEAR
199 Wellington St.,
London, Ontario N6B 2K9
Tel. (519) 439-6601

BIG WIN CENTER
769 Brant St.,
Burlington, Ontario
Tel. (416) 639-7547

KAZAN TRADING CO.
83 Shanley St.,
Kitchener, Ontario
Tel. (519) 743-7653

TORVIL PARCEL
2136 West Chicago Ave.,
Chicago, IL 60622
Tel. (312) 278-5250
FAX: (312) 278-0875

VOYAGER INTERNATIONAL
2890 N. Milwaukee Ave.,
Chicago, IL 60618
Tel. (312) 252-2212
FAX: (312) 286-4279

R & R INTERPOSTMIR Co.
1055 Broadway
Buffalo, NY 14212
Tel. (716) 894-9880

LELYA'S CLOTHING
7706 Santa Monica Blvd.
Los Angeles, CA 90046
Tel. (213) 656-1962

“FIL” TRAVEL AGENCY
1828 3th Ave.,
Waterlyl, NY 12189
Tel. (518) 274-5242

UNIVERSAL TRAVEL
4117 Bee Ridge Road
Sarasota, FL 34233
Tel. (813) 377-9025

POLONEZ Travel Consultants
235 Main St.,
South River, NY 08882
Tel. (908) 390-0244

JANTAR AGENCY
121 Meserole Ave.,
Brooklyn, NY 11222
Tel. (718) 389-7421

UKRAINIAN GIFT SHOP
11758 Mitchell, Hamtramck
Detroit, MI 48212
Tel. (313) 892-8563

PATRIA
2683 W. 71th Street,
Chicago, IL 60629
Tel. (312) 778-2100
FAX: (312) 778-8364

TORVIL PARCEL
2136 West Chicago Ave.,
Chicago, IL 60622
Tel. (312) 278-5250
FAX: (312) 278-0875

VOYAGER INTERNATIONAL
2890 N. Milwaukee Ave.,
Chicago, IL 60618
Tel. (312) 252-2212
FAX: (312) 286-4279

POLONIA TRAVEL AGENCY
2442 W. 47th Street
Chicago, IL 60632
Tel. (312) 254-2738

POLONIA TRAVEL AGENCY
1105 E. Roussett Rd.,
Lombard, IL 60148
Tel. (708) 932-9875

TRAVEL IDEAS
4857 W. Irving Pard Rd.
Chicago, IL 60641
Tel. (312) 286-0026

POLONIA TRAVEL AGENCY
5093 S. Archer Ave.
Chicago, IL 60632
Tel. (312) 284-2600

WORLD WIDE TRADING CO.
1813 Kings Highway
Brooklyn, NY 11229
Tel. (718) 998-4545

POLONIA TRAVEL AGENCY
2864 N. Milwaukee Ave.,
Chicago, IL 60618
Tel. (312) 235-0303

POLONIA TRAVEL AGENCY
5305 Fullerton Ave.,
Chicago, IL 60635
Tel. (312) 745-0021

ROCO TRAVEL
632 Dorchester Ave. S.
Boston, Mass. 02127
Tel. (617) 268-1303

ZALESKI'S CENTRAL SERVICE
6614 South Pulaski Road
Chicago, IL 60629
Tel. (312) 582-4745

Iškirpkite ir sutaupysite!

TORONTONT

Anapilio žinios

— Lietuvos kankinių šventė — mūsų parapijos atlaidai bus rugsėjo 29, ateinantį sekmadienį. Iškilmingos pamaldos bus 3 v.p.p. Pamokslą sakys kun. E. Putrimas. Po pamaldų bus procesija į kapines. Ten prel. P. Gaida pašventins Rūpintojėlio statulą. Vaisės bus 5 v.p.p. Anapilio salėje. Vaisių metu meninę programą atliks gintariečiai ir įspūdziais iš savo kelionės Lietuvoje su Kanados delegacija pasidalins adv. Algis Pacevičius. Jaunoms šeimoms primenama, kad vaikių metų jų vaikučiai gali būti prižiūrimi buvusioje Anapilio parodų salėje. Antras autobusas ateinantį sekmadienį, ryšium su parapijos švente, nuo Islington požeminio traukinio stoties važiuos Anapilį 2.30 v.p.p., o atgal nuo Anapilio išvažiuos 8 v.p.

— Rugsėjo 16 d. palaidotas a.a. Jonas Zovė, 82 m. amžiaus.

— Mūsų parapijos choro valdyba kviečia visus mėgstančius giesmes įsijungti chorą. Tuo reikalu prašome skambinti choro pirmininkui Rimui Paulioniui tel. 249-1305.

— Anapilio sodybai atsiųsta \$6,522.64 auka iš a.a. Kazio Povilenskio palikimo. Taipgi Anapilį \$500 paaukojo K. Raudys.

— Mišios rugsėjo 29, sekmadienį, 9.30 v.r. už Bonikių ir Petruskauskų mirusiųs, 11 v.r. už parapiją, 3.00 v.p.p. į Lietuvos kankinius. Wasagoje 11 v.r. už a.a. Romą Lenkaitį.

Išganytojo parapijos žinios

— Rugsėjo 29 d., 11.15 v.r., pamaldas šventovėje laikys kun. A. Žilinskas. Po pamaldų parapijos salėje jis padarys pranešimą apie savo kelionę į Lietuvą. Pranešimas bus pajavrintas skaidrėmis. Kviečiame visus dalyvauti.

— Spalio 6 d., įprastu laiku — 11.15 v.r. pamaldos šventovėje. Tada bus dalinamas parapijos spalio mėnesio biuletenis.

— Klebono pareigas einantis kun. P. Dilys rugsėjo 24 d. išvyksta į Čikagą patikrinti sveikatos. Į Torontą grįš spalio 3 d.

Lietuvių namų žinios

— Sekmadienio popietėje dalyvavo 320 asmenų. Svečių knygoje pasirašė: S. Prunskis iš Jurbarko; O. Adomaitienė, S. Prunskis iš Šiaulių; E. Sinkevičius, R. Sinkevičius, E. Perminas iš Vilniaus; S. Juozapavičius iš Klaipėdos; Ž. Marčiulaitienė, A. Vosylienė iš Marijampolės; M. Gaputytė, R. Brikiene iš Montrealio; S. L. Cipiljauskai iš Eastport, Maine, JAV. Svečius supažindino ir pranešimus padarė LN valdybos vicepirm. V. Kulyns.

Aukos slaugos namams

\$2,000 — A. Dragašienė; \$100 — A. Senkus. A. a. Editos Ulickienės atminimui: \$5 — T. B. Stanuliai; \$33.57 Dalia Žemaitytė iš Euclid, Ohio, JAV, \$10 — M. Povilaitienė. A. a. Leonardo Žilvyčio atminimui \$30 — T. B. Stanuliai. Iš viso statybos fonde yra \$633,338.

PADĖKA

Prisikėlimo parapijos sporto klubas „Aušra“ nuoširdžiai dėkoja organizacijoms ir pavieniams asmenims, paremsiems dosniau aukomis mūsų mergaičių krepšinio komandą ir slidininkų dalyvavimą IV Pasaulio lietuvių sporto šventėje Lietuvoje 1991 m. liepos 28 d. Aukomis paramė šios institucijos ir atskiri asmenys: Kanados lietuvių bendruomenė, Tautos fondas, „Paramos“ ir Prisikėlimo parapijos kredito kooperatyvai, Prisikėlimo parapija, A. Kartavičius, sporto klubo „Aušra“ fondas, D. Keršienė, J. Birgelis, V. Sendžikas, K. Budrevičius, T. Stanulis, P. Murauskas, G. Šutienė, S. P. Ročiai, G. Baltaduonienė, V. Birštonas, P. Sapliene.

Prisikėlimo parapijos „Aušra“ sporto klubo valdyba

Prisikėlimo parapijos žinios

— Praeitą sekmadienį per visą Mišias pamokslus sakė kun. E. Putrimas.

— Parapijos choras, kuriam vadovauja D. Viskontienė ir D. Radtke, pradėjo savo naują giedojimo sezoną šventovėje per 11.30 v.r. Mišias. Praeitą sekmadienį per 10.15 v.r. Mišias Toronto ateitininkai pradėjo savo naują veiklos sezoną.

— Pakrikštytas Casey-Jonas, Wendy ir Petro Čižikų sūnus.

— Kelionė į Vašingtoną, D.C., spalio 11-14 d.d. mūsų autobusas jau pilnas. T. Gregory Botte, OFM, irgi turi pilną autobusą.

— Kun. dr. Feliksas Jucevičius, kuris gyveno ir dirbo pastoracinį darbą mūsų parapijoje nuo praėjusių metų rugsėjo mėnesio, šį ketvirtadienį išvyksta į Montrealį, kur eis klebono pareigas Šv. Kazimiero parapijoje.

— Šv. Pranciškaus trečiojo ordino mūsų parapijos kongregacija ruošiasi švęsti šv. Pranciškaus šventę iškilmingiau negu praėjusį. Ji bus švenčiama spalio 4, sekmadienį. Visi kongregacijos nariai dalyvaus su savo vėliava 10.15 v.r. Mišiose. Visi parapijiečiai bus pavaišinti kava. Parodų salėje vyks A. Katelienės darbų paroda. Kongregacijos pirmininkas yra J. Zakas tel. 534-5654.

— Pirmos Komunijos pasiruošimo pamokos prasidės lapkričio mėnesio pradžioje. Vaikus, sulaukusius 7 metų amžiaus, galima registruoti klebonijos raštineje. Vaikučius Pirmai Komunijai paruošia N. Marijos Prasidėjimo seserys.

— Mišios rugsėjo 29, sekmadienį, 8.30 v.r. — už Grigų šeimos mirusiųs, 9.20 v.r. už a.a. Stasį Černiauską, 10.15 v.r. — už a.a. Balį Šaltmirą, už a.a. Juozą Vainą, 11.30 v.r. už gyvus ir mirusius parapijiečius.

A.a. Antano Baliukonio atminimui V. A. Dubickai „Tėviškės žiburiams“ aukojo \$25.

A.a. Martyno Yčo atminimui Lois Dags „Tėviškės žiburiams“ aukojo \$25.

A.a. Vinco Žemcko atminimui vietoje gėlių M. ir N. Jonušaičiai „Tėviškės žiburiams“ aukojo \$30.

Estų dailininkų sąjunga kviečia visus į 36-tąją metinę parodą estų namuose, 985 Broadview Ave. rugsėjo 28-29 d.d. Abi dienas paroda atidaryta 10 v.r. — 8 v.v. Dalyvauja 37 dailininkai. Įėjimas laisvas.

Kanados tarptautinės prekybos ir pramonės ministeris M. Wilson'as, grįžęs iš Vilniaus, pavedė savo pareigūnams, per Lietuvos generalinį konsulą Harį Lapą, pradėti konkrečius pasitarimus ekonominiais klausimais. Lietuvos respublikai yra paskirta 10 milijonų dolerių kreditų. Export Development Corporation Europos skyriaus viršininkas D. Hylton ir finansinių specialistas L. Cutler rugsėjo 22 d. tuo reikalu turėjo pasitarimą Vilniuje su Lietuvos min. pirm. Gedimynu Vagnoriu mi. Inf.

„The Catholic Register“, Kanados katalikų savaitraštis, ne kartą palankiai rašęs apie religijos būklę Lietuvoje, 1991. IX. 21 išspausdino platoką informaciją iš Vatikano apie Šv. Tėvo Jono-Pauliaus II pareikšimus ryšium su Lietuvos nepriklausomybės atgavimu. Savaitraštis cituoja Šv. Tėvo žodžius, pasakytus lietuvių grupei: „Linkiu jums ir visai lietuvių tautai bendromis pastangomis atstatyti laisvą ir garbingą ateitį“. Lietuviškai jis taręs: „Telydi jūsų žingsnius Kristaus meilė ir Marijos globa“. Prie rašinio pridėtos dvi nuotraukos iš Vilniaus arkikatedros ir Kryžių kalno.

Partneriai

TOLLIS-CHAN

Ekspertai

pabėgėlių teisėms

- Paieškų ir visų dokumentų paruošimas
- Imigracijos ir pabėgėlių valdybos apklausa
- Apeliavimai
- Peržiūros sulaikytųjų centruose
- Ontario teisinė pagalba teikiama jai atitinkamiems asmenims

Lankytojai iš Kanados su sužeistais Lietuvos parlamento gynėjais ir jų globėjais Vilniuje 1991 m. vasara. Pirmoje eilėje iš kairės: „Caritas“ izd. Teresė Tumėnienė, Erika Mitkutė, Elena Gradauskienė, vienuolė Elena Šuliuskaitė — pirmoji Vilniaus „Caritas“ pirmininkė, kanadietė dr. M. Uleckienė — Kanados lietuvių žmogaus teisėms ginti komiteto atstovė, buvusi politkalnė Jadvyga Bieliauskienė, p. Judženė. Stovi: P. Katilius — tėvas dviejų sužeistų sūnų, Romualdas Kizlaitis, Rūta Tumėnaitė, Tumėnaitė, Robertas Gradauskas, Diana Kanclyerytė, Žilvinas Žalgevičius, Gintautas Sanovaitis, Gintaras Gruštas, Evaldas Striaukas, Eglė Striaukienė, Darius Indriūnas, Gintaras Uleckas iš Kanados, Genovaitė Gaidienė

LIETUVOS KANKINIŲ ŠVENTĖ,

PROGRAMOJE: 3 v.p.p. — padėkos MIŠIOS
4 v.p.p. — procesija į kapines ir šventinimas Rūpintojėlio statulos
5 v.p.p. — vaisės Anapilio salėje

Meninę programą atliks Toronto ansamblio „Gintaras“ dainininkės ir instrumentalistai. Bilietai į vaisės platinami Anapilyje sekmadieniais arba kreiptis į V. Narušį tel. 277-1128.

Maloniai kviečia visus dalyvauti — Anapilio parapijos taryba

PADĖKA

Nuoširdžiai dėkoju dr. RAMŪNUI SAPLIUI už sėkmingai padarytą operaciją ir rūpestingą priežiūrą. Jau bandau vaikščioti be lazdelės, greitai pradėsiu bėginėti.

Nuoširdus ačiū, mielas Daktare!

A. Saulis

„The Toronto Sun“ rugsėjo 20 d. laidoje išspausdino Archie Rabinowitz (B'nai Brith's Institute for International Affairs) redakcijai laišką, kuriame rašoma, kad demokratija negali būti statoma ant silpninančių pagrindų, kai yra nekreipiamas dėmesys į svarbius praeities įvykius. Dabartinės Lietuvos vyriausybės sprendimas išteisinti tūkstančius nacių karo nusikaltėlių prieštarauja demokratijos iškeltois vertybėms. Lietuva turėtų vykdyti pilną ir bešališką teisminį peržiūrėjimą, kad jis duotų aiškų signalą, jog nebus daroma kompromisų dėl tarptautinių pastangų teisti nacių nusikaltėlius. Redakcijos prierašas: Leiskime Lietuvai pirmiausia apsaugoti savo ateitį, prieš reikalaudami atsakymo dėl jos praeities.

„The Toronto Sun“ rugsėjo 20 d. laidoje išspausdino Archie Rabinowitz (B'nai Brith's Institute for International Affairs) redakcijai laišką, kuriame rašoma, kad demokratija negali būti statoma ant silpninančių pagrindų, kai yra nekreipiamas dėmesys į svarbius praeities įvykius. Dabartinės Lietuvos vyriausybės sprendimas išteisinti tūkstančius nacių karo nusikaltėlių prieštarauja demokratijos iškeltois vertybėms. Lietuva turėtų vykdyti pilną ir bešališką teisminį peržiūrėjimą, kad jis duotų aiškų signalą, jog nebus daroma kompromisų dėl tarptautinių pastangų teisti nacių nusikaltėlius. Redakcijos prierašas: Leiskime Lietuvai pirmiausia apsaugoti savo ateitį, prieš reikalaudami atsakymo dėl jos praeities.

„The Toronto Sun“ rugsėjo 20 d. laidoje išspausdino Archie Rabinowitz (B'nai Brith's Institute for International Affairs) redakcijai laišką, kuriame rašoma, kad demokratija negali būti statoma ant silpninančių pagrindų, kai yra nekreipiamas dėmesys į svarbius praeities įvykius. Dabartinės Lietuvos vyriausybės sprendimas išteisinti tūkstančius nacių karo nusikaltėlių prieštarauja demokratijos iškeltois vertybėms. Lietuva turėtų vykdyti pilną ir bešališką teisminį peržiūrėjimą, kad jis duotų aiškų signalą, jog nebus daroma kompromisų dėl tarptautinių pastangų teisti nacių nusikaltėlius. Redakcijos prierašas: Leiskime Lietuvai pirmiausia apsaugoti savo ateitį, prieš reikalaudami atsakymo dėl jos praeities.

„The Toronto Sun“ rugsėjo 20 d. laidoje išspausdino Archie Rabinowitz (B'nai Brith's Institute for International Affairs) redakcijai laišką, kuriame rašoma, kad demokratija negali būti statoma ant silpninančių pagrindų, kai yra nekreipiamas dėmesys į svarbius praeities įvykius. Dabartinės Lietuvos vyriausybės sprendimas išteisinti tūkstančius nacių karo nusikaltėlių prieštarauja demokratijos iškeltois vertybėms. Lietuva turėtų vykdyti pilną ir bešališką teisminį peržiūrėjimą, kad jis duotų aiškų signalą, jog nebus daroma kompromisų dėl tarptautinių pastangų teisti nacių nusikaltėlius. Redakcijos prierašas: Leiskime Lietuvai pirmiausia apsaugoti savo ateitį, prieš reikalaudami atsakymo dėl jos praeities.

„The Toronto Sun“ rugsėjo 20 d. laidoje išspausdino Archie Rabinowitz (B'nai Brith's Institute for International Affairs) redakcijai laišką, kuriame rašoma, kad demokratija negali būti statoma ant silpninančių pagrindų, kai yra nekreipiamas dėmesys į svarbius praeities įvykius. Dabartinės Lietuvos vyriausybės sprendimas išteisinti tūkstančius nacių karo nusikaltėlių prieštarauja demokratijos iškeltois vertybėms. Lietuva turėtų vykdyti pilną ir bešališką teisminį peržiūrėjimą, kad jis duotų aiškų signalą, jog nebus daroma kompromisų dėl tarptautinių pastangų teisti nacių nusikaltėlius. Redakcijos prierašas: Leiskime Lietuvai pirmiausia apsaugoti savo ateitį, prieš reikalaudami atsakymo dėl jos praeities.

„The Toronto Sun“ rugsėjo 20 d. laidoje išspausdino Archie Rabinowitz (B'nai Brith's Institute for International Affairs) redakcijai laišką, kuriame rašoma, kad demokratija negali būti statoma ant silpninančių pagrindų, kai yra nekreipiamas dėmesys į svarbius praeities įvykius. Dabartinės Lietuvos vyriausybės sprendimas išteisinti tūkstančius nacių karo nusikaltėlių prieštarauja demokratijos iškeltois vertybėms. Lietuva turėtų vykdyti pilną ir bešališką teisminį peržiūrėjimą, kad jis duotų aiškų signalą, jog nebus daroma kompromisų dėl tarptautinių pastangų teisti nacių nusikaltėlius. Redakcijos prierašas: Leiskime Lietuvai pirmiausia apsaugoti savo ateitį, prieš reikalaudami atsakymo dėl jos praeities.

„The Toronto Sun“ rugsėjo 20 d. laidoje išspausdino Archie Rabinowitz (B'nai Brith's Institute for International Affairs) redakcijai laišką, kuriame rašoma, kad demokratija negali būti statoma ant silpninančių pagrindų, kai yra nekreipiamas dėmesys į svarbius praeities įvykius. Dabartinės Lietuvos vyriausybės sprendimas išteisinti tūkstančius nacių karo nusikaltėlių prieštarauja demokratijos iškeltois vertybėms. Lietuva turėtų vykdyti pilną ir bešališką teisminį peržiūrėjimą, kad jis duotų aiškų signalą, jog nebus daroma kompromisų dėl tarptautinių pastangų teisti nacių nusikaltėlius. Redakcijos prierašas: Leiskime Lietuvai pirmiausia apsaugoti savo ateitį, prieš reikalaudami atsakymo dėl jos praeities.

„The Toronto Sun“ rugsėjo 20 d. laidoje išspausdino Archie Rabinowitz (B'nai Brith's Institute for International Affairs) redakcijai laišką, kuriame rašoma, kad demokratija negali būti statoma ant silpninančių pagrindų, kai yra nekreipiamas dėmesys į svarbius praeities įvykius. Dabartinės Lietuvos vyriausybės sprendimas išteisinti tūkstančius nacių karo nusikaltėlių prieštarauja demokratijos iškeltois vertybėms. Lietuva turėtų vykdyti pilną ir bešališką teisminį peržiūrėjimą, kad jis duotų aiškų signalą, jog nebus daroma kompromisų dėl tarptautinių pastangų teisti nacių nusikaltėlius. Redakcijos prierašas: Leiskime Lietuvai pirmiausia apsaugoti savo ateitį, prieš reikalaudami atsakymo dėl jos praeities.

„The Toronto Sun“ rugsėjo 20 d. laidoje išspausdino Archie Rabinowitz (B'nai Brith's Institute for International Affairs) redakcijai laišką, kuriame rašoma, kad demokratija negali būti statoma ant silpninančių pagrindų, kai yra nekreipiamas dėmesys į svarbius praeities įvykius. Dabartinės Lietuvos vyriausybės sprendimas išteisinti tūkstančius nacių karo nusikaltėlių prieštarauja demokratijos iškeltois vertybėms. Lietuva turėtų vykdyti pilną ir bešališką teisminį peržiūrėjimą, kad jis duotų aiškų signalą, jog nebus daroma kompromisų dėl tarptautinių pastangų teisti nacių nusikaltėlius. Redakcijos prierašas: Leiskime Lietuvai pirmiausia apsaugoti savo ateitį, prieš reikalaudami atsakymo dėl jos praeities.

„The Toronto Sun“ rugsėjo 20 d. laidoje išspausdino Archie Rabinowitz (B'nai Brith's Institute for International Affairs) redakcijai laišką, kuriame rašoma, kad demokratija negali būti statoma ant silpninančių pagrindų, kai yra nekreipiamas dėmesys į svarbius praeities įvykius. Dabartinės Lietuvos vyriausybės sprendimas išteisinti tūkstančius nacių karo nusikaltėlių prieštarauja demokratijos iškeltois vertybėms. Lietuva turėtų vykdyti pilną ir bešališką teisminį peržiūrėjimą, kad jis duotų aiškų signalą, jog nebus daroma kompromisų dėl tarptautinių pastangų teisti nacių nusikaltėlius. Redakcijos prierašas: Leiskime Lietuvai pirmiausia apsaugoti savo ateitį, prieš reikalaudami atsakymo dėl jos praeities.

„The Toronto Sun“ rugsėjo 20 d. laidoje išspausdino Archie Rabinowitz (B'nai Brith's Institute for International Affairs) redakcijai laišką, kuriame rašoma, kad demokratija negali būti statoma ant silpninančių pagrindų, kai yra nekreipiamas dėmesys į svarbius praeities įvykius. Dabartinės Lietuvos vyriausybės sprendimas išteisinti tūkstančius nacių karo nusikaltėlių prieštarauja demokratijos iškeltois vertybėms. Lietuva turėtų vykdyti pilną ir bešališką teisminį peržiūrėjimą, kad jis duotų aiškų signalą, jog nebus daroma kompromisų dėl tarptautinių pastangų teisti nacių nusikaltėlius. Redakcijos prierašas: Leiskime Lietuvai pirmiausia apsaugoti savo ateitį, prieš reikalaudami atsakymo dėl jos praeities.

„The Toronto Sun“ rugsėjo 20 d. laidoje išspausdino Archie Rabinowitz (B'nai Brith's Institute for International Affairs) redakcijai laišką, kuriame rašoma, kad demokratija negali būti statoma ant silpninančių pagrindų, kai yra nekreipiamas dėmesys į svarbius praeities įvykius. Dabartinės Lietuvos vyriausybės sprendimas išteisinti tūkstančius nacių karo nusikaltėlių prieštarauja demokratijos iškeltois vertybėms. Lietuva turėtų vykdyti pilną ir bešališką teisminį peržiūrėjimą, kad jis duotų aiškų signalą, jog nebus daroma kompromisų dėl tarptautinių pastangų teisti nacių nusikaltėlius. Redakcijos prierašas: Leiskime Lietuvai pirmiausia apsaugoti savo ateitį, prieš reikalaudami atsakymo dėl jos praeities.

„The Toronto Sun“ rugsėjo 20 d. laidoje išspausdino Archie Rabinowitz (B'nai Brith's Institute for International Affairs) redakcijai laišką, kuriame rašoma, kad demokratija negali būti statoma ant silpninančių pagrindų, kai yra nekreipiamas dėmesys į svarbius praeities įvykius. Dabartinės Lietuvos vyriausybės sprendimas išteisinti tūkstančius nacių karo nusikaltėlių prieštarauja demokratijos iškeltois vertybėms. Lietuva turėtų vykdyti pilną ir bešališką teisminį peržiūrėjimą, kad jis duotų aiškų signalą, jog nebus daroma kompromisų dėl tarptautinių pastangų teisti nacių nusikaltėlius. Redakcijos prierašas: Leiskime Lietuvai pirmiausia apsaugoti savo ateitį, prieš reikalaudami atsakymo dėl jos praeities.

„The Toronto Sun“ rugsėjo 20 d. laidoje išspausdino Archie Rabinowitz (B'nai Brith's Institute for International Affairs) redakcijai laišką, kuriame rašoma, kad demokratija negali būti statoma ant silpninančių pagrindų, kai yra nekreipiamas dėmesys į svarbius praeities įvykius. Dabartinės Lietuvos vyriausybės sprendimas išteisinti tūkstančius nacių karo nusikaltėlių prieštarauja demokratijos iškeltois vertybėms. Lietuva turėtų vykdyti pilną ir bešališką teisminį peržiūrėjimą, kad jis duotų aiškų signalą, jog nebus daroma kompromisų dėl tarptautinių pastangų teisti nacių nusikaltėlius. Redakcijos prierašas: Leiskime Lietuvai pirmiausia apsaugoti savo ateitį, prieš reikalaudami atsakymo dėl jos praeities.

MONTREALQUE

„Šėpos“ teatras rugsėjo 6 d. AV parapijos salėje atliko pirmąjį spektaklį šiame žemyne. Tai stiprus satyrinis politinio gyvenimo pavaizdavimas. Nesuprantantis humoro reikšmės spektaklyje pavaizduoti asmenys gali įsižeisti. Tokį nemalonumą teatras turėjo po pirmo spektaklio 1990 metų išvakarėse. Apie 150 montrealiečių atidžiai sekė šį lėlių teatro vaidinimą ir pabaigoje sukėlė ova-cijas. Per kavutę žiūrovai galėjo susitikti su svečiais ir pasikalbėti. Gaila, kad svečiai skubėjo į nakvynių vietas, nes pailšę anks-ti rytą turėjo keliauti į Torontą.

Tautos šventė ir kartu padėka Dievui už nepriklausomą Lietuvą bei religijos laisvę pradėta švęsti rugsėjo 8 d. AV šventovėje. Organizacijos dalyvavo su vėliavomis, o trys kunigai koncelebravo Mišias. Giedėjo parapijos choras. Kun. J. Aranauskas pasakė taiklų pamokslą. Pamaldos baigtos Tautos himnu.

Sventė buvo tęsiama salėje. Vadovavo Augustinas Mylė, pirmininkas LK Mindaugo šaulių kuopos, kuri ir buvo šios šventės rengėja. A. Mylė apibūdino šios šventės reikšmę ir minutes susikaupimu pakvietė pagerbti žuvusius dėl Lietuvos. Trumpą žodį tarė KLB Montrealio apylinkės pirm. Arūnas Staškevičius ir klebonas kun. Juozas Aranauskas. Juozas Šiaulius, ką tik grįžęs iš ilgesnis viešnagės Lietuvoje, jautriai papasakojo savo įspūdžius, po 47 metų pirmą kartą besilankant tėviškoje. Be to, jis at-

sivežė daug partizanų kapų nuotraukų, kurios skoningai buvo čia iškabintos. Po Tautos himno pavaišinta šaltais užkandžiais ir kava.

Montrealio lituanistinė mokykla rugsėjo 14 d. pradėjo naujus mokslo metus jau kitoje vietoje — Seselių namuose, 1450 De Seve. Šiais metais moko trys mokytojos: Joana Adamonytė — vedėja (tel. 722-3545), Inga Giedrikenė ir Nijolė Šukienė. Galvojama kas antrą šeštadienį turėti ir vaikų darželį, jei atsiras pakankamas skaičius vaikų, maždaug ketverių metų amžiaus. Tuo reikalu rūpinasi Aldona Nagienė (tel. 683-6147). Tėvų komitetą sudaro — L. Dragūnienė, A. Nagienė, R. Piečaitienė ir S. Staškevičienė.

Abiejų parapijų tikintieji rugsėjo 15 d. lankė kapines. Lietin-gas oras sutrukdė susirinkti didesniai skaičiai lankytojų.

A.a. Jonas Balčiūnas, 91 m. amžiaus, mirė rugsėjo 3 d. Po pamaldų AV šventovėje rugsėjo 6 d. palaidotas Notre Dame des Neiges kapinėse. Liūdi sūnus su šeima ir kiti artimieji.

A.a. Adelė Mačiulaitienė (Dirkevičiūtė) mirė rugsėjo 3 d. Iš Prisikėlimo šventovės, Lachine, Que., palaidotas rugsėjo 10 d. vietos kapinėse. Liūdi trys sūnūs ir kiti giminės.

A.a. Juozas Skinkis, 88 m. amžiaus, mirė rugsėjo 11 d. Po pamaldų Šv. Kazimiero šventovėje rugsėjo 16 d. palaidotas Cote des Neiges kapinėse. Liūdi žmona ir bičiuliai. B.S.

ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.

Namai — Automobiliai — Prekyba — Atsakomybė
 3907A Rosemont Blvd., Montreal, Que. H1X 1L7

Tel.: 722-3545

Res.: 256-5355

JOANA ADAMONYTĖ, A.I.B.

DONNA SVRAKA, A.I.B.

PETRAS ADAMONIS, C.I.B.

Greitas ir tikslus patarnavimas. Pasiteiravimas neįpareigoja apsidrausti.

LITAS MONTREALIO LIETUVIŲ KREDITO UNIJA

1475 DeSeve St., Montreal, Que. H4E 2A8
 Tel. 766-5827; 766-5830

Skyrius: 3907A Rosemont Boulevard

VISI BANKINIAI PATARNAVIMAI

AKTYVAS — virš \$29,000,000 REZERVAS — virš milijono.

MOKA UŽ:

Certifikatus	8 1/4 %	Taupymo — special.	5 1/4 %
Term. indėlius:		Taupymo — su gyv. dr.	4 1/4 %
1 metų	7 1/2 %	Taupymo — kasdienines	4 1/4 %
180 d. - 364 d.	7 1/4 %	Einamos sąsk.	3 1/2 %
120 d. - 179 d.	7 %	RRIF — RRSP — term.	8 1/2 %
60 d. - 119 d.	7 %	RRIF — RRSP — taup.	5 1/4 %
30 d. - 59 d.	7 %		

IMA UŽ:

Nekiln. turto nuo 9 3/4 %, asmenines — nuo 11 %

Informacija apie naujausias palūkanas „Lite“

KASOS VALANDOS:

	1475 DeSeve	3907A Rosemont
Pirmadieniais	9.00- 3.00	10- 2
Antr., treč.	9.00- 3.00	
Ketvirtadieniais	12.00- 8.00	3.00- 7.00
Penktadieniais	10.00- 6.00	2.00- 6.00

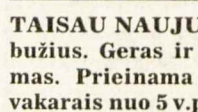
BALTIC CONSTRUCTION

Namų įrengimai ir pataisymai:

- * statulios darbai * vidaus sienų įdėjimas (drywall)
- * dazymas * elektros įvedimai * vandentiekio sistemos įvedimas (plumbing) * tvirtus cemento darbai (masonry)
- * kiemų sutvarkymas (landscaping)
- * prieplaukos (decks) * tvoros.

15 metų patirtis.

Skambinti Pauliui Stanevičiui tel. (416) 691-0939 Torontė

TAISAU NAUJUS

ir naudotus dražbius. Geras ir greitas patarnavimas. Prieinama kaina. Skambinti vakarais nuo 5 v.p.p. iki 9 v.v. Elenai tel. 279-6875 Mississaugoje.

MIKOLAINIS VALTERIS atlieka statulias, plytelių dėjimo, vonių, tualetų ir prausyklų įrengimo darbus už prieinamą kain